דבר

העיתונות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום בדבר
- צה"ל ועמנואל ולד, רשומון – טלי זליגנר
- התחלת הסיבוב האחרון – חגי אשד
- שירות לציבור בשידור ישיר – אמנון דנקנר
- מיהו יהודי ו„מצבנו הדמוגרפי" – אהרן גבע
- ועדת שרים על ועדה משפטית – מאיר בראלי
- רפואה ומדע, כלכלה, ספורט, כוכבים ולילות

מזג האויר
מעונן חלקית. גובה הגלים מ־60 עד 120 ס"מ.
הטמפרטורות החזויות
ירושלים: 14–26, רמת־הגולן: 15–28, נהריה: 16–25, צפת: 13–26, טבריה: 15–30, נצרת: 14–28, עפולה: 12–28, שומרון: 13–27, תל אביב: 16–25, לוד: 13–27, יריחו: 18–35, עזה: 16–24, באר־שבע: 13–28, אילת: 20–34.

יום שני, י' באייר תשמ"ו, 19 במאי 1986 ● גליון 18812

היום 12 עמודים ● המחיר 73 אג', באילת 63 אג'

ראש הממשלה קיבל אתמול את נשיא הבונדסלאג ד"ר פיליפ יניגר, שבא בראש משלחת לביקור בארץ (קרא בעמ' 2) (צילום: יצחק הררי)

בניגוד לתגובת דובר צה"ל
רבין הורה בשעתו לקיים דיון מטכ"לי בדו"ח ד"ר ולד
ח"כ נחמיאס הגיש הצעה דחופה לכנסת בנושא

מאת טלי זליגר ושמעון וייס סופרי „דבר"

מגן יו"ר הכנסת הח"כ אהרון נחמיאס (מערך), תובע שהכנסת תדון בדרישות בדו"ח ולד, העוסק בלקחי מלחמת לבנון ומבנה צה"ל כיום.

בהצעה דחופה לסדר היום אומר ח"כ נחמיאס, כי בשל חשיבותו המיוחדת של דו"ח זה מן הראוי שמליאת הכנסת תדון בו בהקדם תוביע דעתה בנושא.

„הסתירה מקורה באי הבנה" בהמשך לפרשת הטיפול בדו"ח ולד, הבהירו אתמול בתשובה לשאלה מקורות בטחוניים, כי שר־הבטחון יצחק רבין נתן בשעתו הוראה לקיים דיון בעבודתו של אל"מ ד"ר עמנואל ולד לאחר שזו הופצה ללשכתו.

בסתירה לתגובת דובר צה"ל שהתפרסמה אתמול באחד העיתונים, כאילו „למטכ"ל לא היה ידוע על הוראה של שר־הבטחון לדון בעבודתו של ולד", הטעימו מקורות בטחוניים ששר־הבטחון אכן נתן הוראה כזאת. על הסתירה בהודעות אמרו, כי „מקורה ככל־הנראה באי־הבנה".

בינתיים נשמעות בקרב הקצונה הבכירה בצה"ל טענות בדבר „רצח אופיו" של הצבא על־ידי הצגת דו"ח ולד והטיפול בו באורח חד־צדדי. קצינים בכירים ביקשו להדגיש את עבודת הפקת הלקחים ויישומם שנעשית בצה"ל באינטנסיביות.

הרמטכ"ל: הפרשה נסתיה בהתנהגות
ועז – הרמטכ"ל אמר אתמול, כי הוא מוכן להתייחס לדו"ח ד"ר ולד רק בהיקף האמיתי של הנושא ולא בהתאם למהדים שפרשה זו קיבלה באמצעי התקשורת. רב אלוף משה לוי הטעים, כי בצה"ל עוסקים כל השנים בחקר במה שצפוי בקרב העתיד. „אנו עומדים בפני שינויים משמעותיים במערכות הנשק של שכנינו וצריכים צפיה מראש במה שיכול להתרחש".

הרמטכ"ל דיבר במועדון הכלכלי באשקלון.

הרמטכ"ל ניתח בהרחבה את האסימטריה בינינו ובין המדינות השכנות מבחינה דמוגרפית וגיאוגרפית, המערכות המתחבכות שברשותם והמשאבים הטבעיים העושר שבמדינותיהם.

ישראל וסין כוננו קשרי טלפון נבדקת הנהגת חיוג ישיר

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ישראל וסין (העממית) כוננו לאחרונה ביניהן קשרי טלפון. החיבור המאפשר שיחות טלפון ישירות בין שתי המדינות נעשה כבר לפני כחודשים נודע ל„דבר". קודם לכן לא ניתן ליצור קשר טלפוני בין שתי המדינות, אף לא באמצעות מרכזיות בין־לאומיות של תחנות מתווכות באירופה, כמו לונדון או ציריך.

עתה לאחר החיבור יכול כל ישראלי, באמצעות המרכזיה הבין־לאומית, לטלפן לכל מספר טלפון בסין ולהיפך.

נודע כי לפני כמה חודשים פנו חברות מסחריות מישראל, שיש להן נציגים בסין, אל משרד התקשורת והתעניינו מדוע אין קשרי טלפון בין שתי המדינות. בהסכמת משרד התקשורת הזלו החברות האלה לבדוק אפשרות כינון הקשר הטלפוני בין שתי המדינות ופנו בעניין זה אל הגורמים המוסמכים בסין. גורמים אלה נענו לפניה והסכימו לכונן את קשרי הטלפון. לאחר ההסכמה העקרונית נעשו כל הסידורים הטכניים ומאז כחודשיים מופעלים קווי הטלפון ונעשה בהם שימוש.

„ייבדק חיוג ישיר"

מנכ"ל משרד התקשורת יורם אלסטר אישר בשיחה ל„דבר": „החלטנו להפעיל את הקו בלי יחסי ציבור ולעשות את זה בשקט. רק עתה, בתגובה לפנייתך, אני מאשר את העובדות". הוא אמר כי עתה תיבדק האפשרות להנהיג חיוג ישיר כאשר כל מנוי טלפון בישראל יוכל להתקשר אל מספר טלפון בסין, אם כי לדברי המנכ"ל יימשכו הבדיקות עוד זמן מה.

חיוג טלפון ישיר מישראל ואליה קיים בכ־50 מדינות ברחבי העולם. יצויין כי מישראל אין חיוג טלפון ישיר לברה"מ והדבר אפשר רק באמצעות המרכזיה הבין־לאומית בארץ, המזמינה את שיחת הטלפון באמצעות המרכזיה המקבילה בברה"מ עצמה.

פרס ורבין בראיונות טלוויזיה בארה"ב
ישראל לא צופה מלחמה ולא יוזמת תגמול נגד סוריה
רואים באסד אחראי לפעולות טרור לרבות נסיון הפיגוע במטוס אל על

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). – ראש הממשלה שמעון פרס קידם אתמול בברכה את מסר התרגעה השמעבי של נשיא סוריה האסד אמר בראיונו ל„וושינגטון פוסט", אך פרס ושר־הבטחון יצחק רבין אמרו, כי למרות התכחשותו למעורבות סוריה בנסיון הפיגוע במטוס „אל על" בלונדון, אחראי אסד למעילות טרור נגד יעדים בישראל ובאירופה, ובכללם אף לפיגוע זה.

פרס ורבין סרחו, בראיונות טלוויזיה נפרדים, להבהיר, כי ישראל אינה צופה מלחמה מיידית עם סוריה וכי אין בכוונתה ליזום פעולת גמול צבאית נגדה.

אסד ראיין ביום ו'. חלק ניכר מהשיחה עימו הוקדש לשיתוף הפעולה הסורי עם ארה"ב במאמץ לשחרור בני־הערובה האמריקאיים בלבנון. אסד טען כי לסוריה אין שליטה בארגונים הקנאים העוינים המחזיקים בבני הערובה וכי מדינית מישל דייגן – תקיפת לוב והטלת „פצצות מילוליות" על סוריה – מפריעה להמשך המעורבות הסורית בפרשת בני הערובה. לא סוריה ולא ישראל עסקו בימים האחרונים בהנעת נייסות חריגה, המתיחות שעליה דווח מתרופפת עתה, אמר אסד. לדבריו, לא יתיר לבצע פיגועי חו"ל משטח סוריה, אך גם לא יגביל את פעילותו „התרבותית המדינית" של ארגון „אבו־נידאל", שאת העומד בראשו „לא פגש מעולם".

הבחנות אסד

בהתכחשו למעורבות הסורית בפרשת „אל על" אמר אסד, „אף שאנו מאחלים כל מיני אסונות לישראל, כאויבים וכנתונים במצב מלחמה זה 38 שנה – והישראלים מאחלים זאת לנו – אנו מסרבים לבצע פעולות כאלה נגד תעופה אזרחית. אנו מגנים חטיפת מטוסים אזרחיים או פיצוצם. אלה מעשים פחדניים". בתגובה אמר רבין, כי „אין ספק" באחריות סוריה לנסיון הפיגוע, וכי ההיערך יכולת ניהול מלחמה כוללת עם ישראל, מעודדת סוריה טרור נגד יעדים ישראליים מלבנון ובאירופה. פרס אמר כי „המעשה המתגונה מאוד" שבנסיון הפיגוע ב„אל על" בוצע בידי „ארגון במודיעין הסורי המעורב במישרין בעידוד פיגועים. יתכן שארגון זה היה מעורב גם בפיגוע ב„אל על", אופתע מאוד, אם יתברר שדבר מה בקהיליה נעשה שלא בשליטתו האישית של אסד". יו"ר ועדת־החוץ של הסנאט ריצ'ארד לוגאר, אישר כי, לפי המידע שבידיו, „מעורבים הסורים מבפנים בפיגועי־טירור" והוסיף כי ישראל בולשת אחר העקבות המוליכים מלונדון לדמשק ועשויה לספק בקרוב ראיות נוספות לאחריות

(סוף בעמוד 2)

התחפרות הסורים נמשכת

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של „דבר"

כוחות קטנים של צבא סוריה ממשיכים במלאכת ההתחפרות וההתבצרות באזורים מסויימים שאותם פינתה ישראל בלבנון, כך אישר אתמול שר־הבטחון יצחק רבין בתשובה לשאילתה של שר התעשיה והמסחר אריאל שרון.

עם זאת הדגיש השר רבין, כי המדובר באותו שטח שבו הקימו הסורים לאחרונה את המחפורות לטנקים וכי פסקה תנועת „החזילה" של צבא סוריה שהיתה לפני כמה שבועות בדרום לבנון לעבר גבול ישראל.

פרס אינו רואה חריגה בפגישות וייצמן בוושינגטון

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של „דבר"

ראש־הממשלה שמעון פרס נחלץ לעזרתו של השר בלי תיק עזר וייצמן באומרו, כי בפגישותיו המדיניות בוואשינגטון „לא היתה חריגה".

פרס הגיב בכך על התקפות של כמה משרי הליכוד שהציגו לו שאילתות אתמול בישיבת הממשלה בנושא זה.

שר־המשפטים יצחק מודעי אמר: „השר וייצמן קיבל אישור מהממשלה להופיע במיכללה לבטחון לאומי ולא כדי להיפגש עם נציגי הימשל. האם שר במשרד ראש־הממשלה יכול לטפל בכל נושא בלי הגבלה ולפעול תוך התעלמות מסדרי עבודה של שגרירות ישראל?"

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון שאל: „האם השר וייצמן הציג בוואשינגטון את עמדות הממשלה או נתבקש להציג עמדות פרטיות שלו?"

ראש־הממשלה שמעון פרס השיב: „השר וייצמן התבקש להציג את עמדות הממשלה. יש לו טענות חריפות על אופן הטיפול בביקורו על־ידי שגרירות ישראל".

שר־החוץ יצחק שמיר: „לא ידעתי שווייצמן עמד להיפגש עם מזכיר המדינה. הייתי צריך לדעת זאת. הנוהל להיפגש עם שרים בימישל ללא הסתייעות בשגרירות הוא אנטי־ממשלתי". בהמשך שיבח השר שמיר את חבר־הכנסת אבא אבן ואורה נמיר ממפלגת העבודה, שבעת ביקורם בארה"ב נפגשו עם פקידי מימשל רק לאחר שתיאמו זאת עם השגרירות.

ראש־הממשלה: „אני מצטער שכל הנושא עלה באמצעי התקשורת לפני שנבדק לאשורו. כעת אינני יכול לברר את הסוגיה בשיחות טלפון. אומר רק שאפשר והכל נבע מתקלה טכנית". אמש שידרה הטלוויזיה מפי מקור במשרד ראש־הממשלה, כי שמעון פרס ביקש את עזר וייצמן לפני שיצא לוואשינגטון לתאם את פגישותיו עם השגרירות וכי הוא מצטער שהדבר לא נעשה.

הצעת פשרה של הרגע האחרון: טילי קרקע־אוויר יימחקו מהעסקה הסעודית
פגישת רייגן עם המנהיגים היהודיים נדחתה בשל מות מנכ"ל „ועידת הנשיאים"

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). – דחיית פגישתו של הנשיא רייגן עם אישים בקהילה היהודית בארה"ב, שנועדה להיום ועשויה להיערך מחרתיים, תמריץ האמצים למציאת נוסחת פשרה בפרשת עיסקת הטילים האמריקאיים עם סעודיה. הפגישה נדחתה בעקבות מות מנהל מועדון הנשיאים של הארגונים היהודיים, יהודה הלמן, שלשום. טקס לזכרו בהשתתפות עמיתיו לפעילות, ייערך היום בניו־יורק, קודם להטסת גופתו לקבורה בירושלים.

בדעת רייגן להשהות את חתימתו על מיסמך הסלת הווטו על ביטול עיסקת הטילים עד לרגע האחרון, חצות יום ד', עת יפקעו 10 הימים שמאז ניתן בקונגרס תוקף לביטול העיסקה. במועד זה גם יוצא הסנאט לפגרה עד ראשית יוני. בין הנוסחאות הנשקלות, כפשרה שתסמוך על יוקרת הנשיא ומתנגדי העיסקה גם יחד: הוצאת טילי קרקע־אוויר „סטינג'ר" מרשימת הפריטים שמכירתם לסעודיה תאושר. ברשימה יושארו טילי אוויר־אוויר מדגם „סיידוויינדר" ואוויר־ים מדגם „הארפון", שנחיצותם לבלימת תוקפנות איראנית קלה יותר להנמקה.

ראש־הממשלה שמעון פרס סירב אתמול בראיון טלוויזיה לאותת ליהודי ארה"ב היתר ישראלי לוויתור למשאלת רייגן כי ישדלו סינאטורים להסכים למכירת הטילים לסעודיה. פרס דיבר בשבח ההשקעה האמריקאית במדינות ערב, כדרך תשובה ביזהר לשלום, וטען, כי יהדות ארה"ב עצמאית אינה פועלת לפי הוראות מירושלים. עם זאת הדגיש, כי ישראל מתנגדת למכירת נשק לכל מדינה הנמצאת עימה במצב מלחמה וקרא לארה"ב לנצל הזדמנות זו לשיכנוע מדינות ערב לעבור למצב שלום „להלכה או למעשה" עם ישראל.

מנכ"ל „המזרחי" אהרון מאיר התפטר; מועצת המנהלים עדיין לא קבעה עמדתה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

„התפטרותי בגלל אוירת הלינץ' והלחץ המשפטתי. אי־אפשר היה לעמוד בבנקאי אחרון ולא להתפטר מל ההסתה שהיתה על הבנקאים", אמר אתמול אהרון מאיר, לאחר שהגיש את מכתב התפטרותו בישיבה מיוחדת של מועצת־המנהלים של בנק המזרחי.

אהרון מאיר, המתפטר הרביעי על־פי המלצות דו"ח בייסקי, עדיין ממשיך בתפקידו. מועצת־המנהלים של הבנק טרם קבעה את עמדתה ביחס להודעת ההתפטרות. דיון נוסף בנושא יתקיים ביום א' בשבוע הבא או בעוד שבועיים. עם זאת, כצפוי, הודיע הדירקטוריון כי הוא מצטער על הנסיבות שהניעו את המנכ"ל לקבל את החלטת ההתפטרות.

הודעת ההתפטרות של מאיר נמסרה לאחר שקרא הודעה כתובה בת חמישה עמודים, גדושה ביקורת על עמדת ועדת בייסקי על בנק המזרחי. מאיר בציין בהודעתו, כי הוועדה התעלמה בעדותם של מזכיהם וכינויהם ד"ר חת, בדיק בינו המפקחת על הבנקים, שהעידו לפני הוועדה שבנק המזרחי לא יכול היה לבדו, כבנק הרביעי בגודלו במערכת, לסגת מהוויסות. בהקשר זה ציטט מעדותו של צדיק שאמר בוועדה: „ביום הראשון שהיה ובנק המזרחי) מחליט להפסיק את הוויסות, הוא היה מתחיל על־ידי הלקוחות. הפקדונות היו נמסכים מבנו למחרת היום".

מאיר קובל על כך שוועדת בייסקי התעלמה מעדויות המוכיחות וכן מכך שהבנק היה האחרון להצטרף לוויסות והראשון להסכים לכל הצעה ל„רדת" ממנו וכן שבתקופה מסויימת לקח סיכון והפסיק את הוויסות. תוך הזמנה פומבית לכל בנק אחר להצטרף אליו.

ההודעה שקדמה להתפטרות קבל מאיר גם על נוסח השפיטה האישי של הוועדה, שאינו נעשה בהליכים משפטיים רגילים ואין עליו כל אפשרות ערעור.

רקנאטי מביע מחאה לאיין • רפאל רקנאטי, השוהה בחו"ל, אמר להביע כעס ארצה ולמסור את הודעתו האישית לדירקטוריון החברה בעקבות דו"ח בייסקי. על־פי כל הסימנים הבוקרים אין בכוונתו להתפטר, אך יתכן שהצעדים שיינקטו יפתיעו במידה מה את כל העוקבים אחר הפרשה.

שר־המשפטים יצחק מודעי שראיין אתמול ב„קול ישראל" אמר, כי לדעתו היתה צריכה ועדת בייסקי לנהוג בצורה שונה כלפי בנק דיסקונט לעומת שאר הבנקים. הוא הביע את דעתו נגד הלאמת רכוש ואם רוצים לעשות זאת „צריך לומר זאת במפורש". לדברי מודעי, ישנן גם שתי בהתייחסות תיק בנק ישראל לבנק פרטי לעומת בנק ממלכתי או ציבורי.

השבוע ייפתח המו"מ על הסכמי העבודה החדשים
קיסר בוועד הפועל: במוקד – שכר מינימום בשיעור 50% מהשכר הממוצע ● אושר הסכם ההבראה לקופ"ח

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

המשא ומתן על הסכמי העבודה החדשים במשק יחל השבוע – כמסר אתמול מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר.

קיסר, שהופיע בפני חברי הוועד הפועל של ההסתדרות, הטעים שבמסגרת הדיונים עם המעסיקים על הסכמי העבודה החדשים ילחצו נציגי ההסתדרות להבטחת שכר מינימום, שלא יפחת מ־50 אחוז מהשכר הממוצע במשק.

הוועד הפועל אישר אתמול את הסכם ההבראה של קופת חולים, בהמנעותן של סיעות הליכוד ור"צ. סיעת חד"ש הצביעה נגד, במחאה על צימצום התקנים במוסר.

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, רב פלג, ציין שבמהלך המו"מ על הסכם ההבראה ניסה האוצר לחייב את החולים לשלם בעד הטיפול וכן להתערב בדרכי גביית המס האחיד ע"י ההסתדרות, אך הנסיונות כשלו. לעומת זאת, גאלצה ההסתדרות להסכים להקטנת מצבת העובדים בקופת חולים בכ־1,700 איש.

יו"ר הנהלת קופת חולים, פרופ' חיים דורון, בישר כי חלק גדול מהגרעון בקופ"ח, עליו הצביע דו"ח גדיש כבר אוזה, לאחר שהממשלה איפשרה להעלות תעריפים.

תגובות חריפות מצד הנהגת ההסתדרות עוררו דבריו של ראש סיעת הליכוד, ח"כ יעקב שמאי, שתבע להקים ועדת חקירה לבחינת הסיבות לכשלונם של קופת־חולים ו„סולל־בונה" ולהפסיק בפקטות לגבי האחראים להתמוטטות הכספית. שמאי תקף את יו"ר האגף לאיגוד מקצועי על כך שמיהר כדבריו, לתת את הסכמתו לפיטורי האלפים ב„סולל־בונה".

מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, השיב לו כי הפיטורים ב„סולל בונה" הנם כורח, לאחר שהממשלה עמדה על ביצועם בתמורה למתן סיוע פיננסי לקונצרן. המזכ"ל ישראל קיסר הצטרף אליו וכינה את דברי שמאי „הסתה".

יצחק ברקאי כל"ע קרא ליזום חוק ביטוח בריאות באמצעות קופת החולים ובמקביל – למזג את שבע קרנות הפנסיה ההסתדרותיות.

בעת שחברי הוועד הפועל התבקשו לאשר את שמות חברי ההנהלה של רשות השיפוט בהסתדרות, הודיע זבולון סליס, בראשי סיעת הליכוד, כי סיעתו לא הצליחה להגיש את שמותיהם של שני נציגיה לרשות השיפוט בגלל הקרע הפנימי בתוכה. הקרע העמיק בעקבות מכתב ששיגרו אנשי פלג הליברלים, למזכ"ל ההסתדרות שבו הם מצהירים כי הם זונחים את העמדה המסורתית של הליכוד, המחייבת הפרדה בין האיגוד המקצועי לבין משק העובדים.

הטרור – במרכז שיחותיו של שה"ח האיטלקי בארץ

(עוז) שר־החוץ של איטליה ג'וליו אנדראוטי בא אתמול בערב לישראל. נודע, כי בעיית הטרור יעמדו במרכז השיחות שינהל כאן במשך היומיים של ביקורו הרשמי.

בלוד התקבל אנדראוטי ע"י שר־החוץ יצחק שמיר שאמר, כי „לעמי ישראל ואיטליה עבר והיסטוריה משותפים בעמי הים־התיכון, ולשני העמים ערכים משותפים. זה מחייב לעבוד יחד למען השלום ולמען פתרון בעיות האיזור".

אנדראוטי אמר, כי הדיונים יסובו „בנושא הקשה אך ההכרחי של החיפוש אחרי השלום והבעיות המשותפות שמטרתם לתרום לשלום וליציבות באיזורנו".

אנדראוטי ייפגש היום עם ראש־הממשלה שמעון פרס, יקיים כתי שיחות עבודה עם שמיר, יתקבל אצל הנשיא הרצוג, ייפגש עם שר הבטחון רבין ובכנסת עם ח"כ אבן, יו"ר ועדת חוץ ובטחון.

ח"כ שבח וייס: שינוי המדיניות בגישה

סופרת „דבר" אריאלה ראובני מוסרת: בקרב צמרת הפלוגה באיטליה וברחוב האיטלקי, חל שינוי בגישה כלפי מדינת ישראל וממשלתה ולקוטת אירוה צוננת ומסתייגת משהו בעבר, מורגשת כיום נטייה לשיתוף פעולה נגד הטירור הבין־לאומי וגובר העניין בהידוק קשרי הכלכלה והתרבות בין שתי המדינות – זוהי התרשמותו של ח"כ שבח וייס שחזר אתמול מכנס של הוועדה לדמוגרפיה, הגירה ופליטים של מועצת אירופה אשר נערך בשבוע שעבר בפלרמו שבסיציליה.

ח"כ וייס סבור כי לשינוי בגישה תרמו, בין היתר, הרצון והכורח להאבק בטירור והפגיעה החמורה של פעולות הטירור בענף התיירות באיטליה ובעקבותיו ביטול המוני של טיולי אמריקאים במדינה זו.

לראשונה מאז קום המדינה
מאזן־הגירה שלילי צפוי השנה

מאת טובה צימוקי סופרת „דבר" בירושלים

לראשונה מאז קום המדינה צפוי השנה מאזן הגירה שלילי לישראל. על פי נתוני משרד הקליטה, אם לא יפתחו שערי ברה"מ צפוי השנה בואם של 9,000 עולים בלבד, בעוד שהממוצע השנתי של ישראלים, שאינם חוזרים לארץ אחר יותר משנה, עומד מאז 1980 על 12 אלף בערך לשנה.

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה יצאו ב־1985 מהארץ ולא חזרו 15,300 ישראלים. לולא העליה המאסיבית מאתיופיה שהיתה חד־פעמית היה מאזן ההגירה גם בשנה שעברה שלילי.

שר הקליטה יעקב צור, שמסר אתמול נתונים אלה במסיבת עתונאים בירושלים, ציין כי 30 אחוזים מהיורדים היו „עולים חדשים". צור הביע דאגה גם נוכח השפל הקשה בעליה לברות שהטעים כי השנים האחרונות הן הטובות ביותר מבחינת ההזדמנויות התעסוקתיות שניתנות לעולים.

צור שפרש את תכנית משרדו לעליה, הצביע על ארבעת יעדיה: ● העתקת מודל עידוד העליה מדרום־אפריקה לקהילות דרום־אמריקה וצרפת; ● הגדרת מועמדים יהודים, הלומדים בישראל, כאוכלוסית־יעד לעידוד עליה וזיכויים להטבות המגוריות; ● ארגון יחד ידיד העסוקה שנתי בארה"ב; ● הכנת תכנית תעסוקה לעידוד עולים פוטנציאליים.

בהתייחסו לבקורת הקשה שהועלתה בו מכעס הסוכנות על כך שהוא מתערב בתחום שאינו שייך למשלה – עידוד העליה – אמר צור „לא מקובל עלי שהממשלה מופקעת בגלל זה מעיסוק בעידוד העליה".

צור אמר עוד כי אין כל סימנים בהפסדת יחס במהיגי ברה"מ ליהודים. לדבריו מתוך 19 אסירי ציון הכלואים בברה"מ נשפטו 9 אחרי עלית גורבצ'וב לשלטון. לעומת זאת הופסקה באחרונה התעמולה האנטי ציונית ואנטי יהודית בברה"מ.

תקציב ממלכתי לטיפול בעקרות
„מחיר" יילוד – כ־3000 דולר

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

ראש־הממשלה שמעון פרס נענה אתמול בחיוב לבקשתו של שר־הבריאות מרדכי גור לתת תקציב ממלכתי מיוחד לטיפול בפריון אצל זוגות עקרים. על־פי הנתונים שבידי שר־הבריאות עולה, בחשבון כולל, כל ילד שנולד בעקבות טיפול בעקרות כ־3,000 דולר.

בישיבת הממשלה אתמול טען שר־הבריאות, כי יש להקצות תקציב ממלכתי מיוחד לטיפול בפריון אצל זוגות הסובלים מעקרות, וזאת לאור הנתונים הדמוגרפיים שהוצגו באחרונה, ובמקביל להצלחה העצומה שהושגה בכל סוגי הטיפול בעקרות. לטענת השר, תקציב לטיפול בעקרות אינו שונה במאומה מתקציב לצרכי עליה.

ראש־הממשלה, שנענה בחיוב לבקשת גור ונתמך על־ידי כל משתתפי הישיבה, ביקש משר־הבריאות להציג תוך ימים ספורים הצעת תקציב מפורטת בנושא.

לסופרת „דבר" נודע, כי השר גור מתכוון לבקש סך של שלושה מיליון דולר בשלב ראשון. על־פי הנתונים של משרד־הבריאות, יש היום כ־6,000 משפחות הממתינות לטיפול בעקרות. על־פי־ההערכה ישנם בארץ עוד כ־20,000 זוגות עקרים, שלא יודעים אפילו על אפשרויות הטיפול הרפואי או נמנעים מפניה לרופא בגלל דעות קדומות.

התייקרו תה, ממתקים, קולנוע, תיאטרון, חניה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

שורה של מוצרים ושירותים מתייקרים מהבוקר: התה ב־6 אחוזים, גלידות ב־7 אחוזים, אבקות מרק ב־10 אחוזים, סוכריות וממתקים ב־5–6 אחוזים, כרטיסי קולנוע ותיאטרון ב־10 אחוזים, שירותי כביסה וניקוי יבש ב־15 אחוז, שירותי מזנוני עובדים כ־15 אחוז, שירותי חניה בחניון רכב ב־10 אחוזים.

ממשרד התעשיה והמסחר הוסבר כי ההתייקרויות מתחייבות מעליות בהוצאות הייצור. מחיר התה עלה בשוק הבין־לאומי וההתייקרות הסוכריות נובעת מעליית מחירי הסוכר. המחיר החדש של חבילת תה בת 100 גרם הוא 68 אגורות, תה בשקיקים – 71 אגורות, שלגון קרח 23 אגורות בחנות ו־30 אגורות בקיוסקים ובמזנונים.

חזר הרופא הישראלי שטיפל בנפגעי צ'רנוביל

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

ד"ר יאיר רייזנר בן 42, מומחה בתחום הטיפול במח העצמות, חזר אמש לארץ לאחר ששהה בקייב יחד עם ארבעה רופאים אמריקאים שביצעו 19 ניתוחי השתלות של מח עצם בנפגעי קרינה מהכור בצ'רנוביל.

ד"ר יאיר רייזנר היה בארה"ב כשארע האסון בצ'רנוביל. במשך שנים עסק בחקר תגובות שליליות במח העצם לאחר קרינה, ובעקבות כך קיבל הזמנה מאיש־העסקים, המיליארדר היהודי ארמנד האמר, אשר החליט באישור הרוסים להוציא חמישה רופאים אמריקניים לברה"מ כדי שיטפלו בנפגעי קרינה.

היום, בשעה 10 בבוקר יקיים ד"ר רייזנר, מסיבת־עיתונאים בבית־סוקולוב בתל־אביב ובה יספר על העבודה שביצע הצוות בבית־החולים בברה"מ שבו התקיימו ניתוחי ההשתלה של מח העצם לנפגעי הקרינה מהכור.

רבין החליט למנות את הוד לראשות התעשיה האווירית

מאת הסופרת הצבאית של „דבר"

שר הבטחון החליט למנות את אלוף מיל. מרדכי הוד ליו"ר מועצת המנהלים של התעשייה האווירית. בהחלטה זאת ובפרסום תחילת ההליכים לקראת מינויו יש משום ויתור על מעמדו הקודם של שר־הבטחון, צבי צור, שעליו נאלץ לוותר לאחר החלטת ראש־הממשלה להענות להבטחה שניתנה לשר עזר ויצמן לשמור את המינוי למוטי הוד.

כיוון שדוד עברי מתמנה מנכ"ל משרד הבטחון, יהיה מוטי הוד יו"ר מועצת המנהלים של התעשייה האווירית עם השלמת תהליך מינויו בימים הקרובים כחבר המסגרת הזאת.

הוד פורש מכל עיסוקיו הקשורים בתעשיית התעופה. הוד היה נציג חברת „נורתרופ" בארץ והתנגד בשעתו לייצור ה„לביא", בהציעו לחילופין רכישת מטוסי „אף־20".

מודעי בודק סמכויות היועץ המשפטי

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

שר־המשפטים יצחק מודעי לא הכחיש אתמול כי הוא בודק את סמכויות היועץ המשפטי לממשלה.

מודעי אמר אתמול, כי באשר לסמכויותיו של היועץ המשפטי לממשלה המעוגנות בחוק, כגון עמידתו בראש הפרקליטות – אין לו כל ערעור.

לעומת־זאת אמר פרופ' זמיר, כי „תפקידים של היועץ המשפטי שנצברו והלכו מחייבים הערכה מחדש".

מודעי נתן כדוגמה השתתפות של היועץ המשפטי לממשלה בישיבות הממשלה. „זה לא דבר שפוגע ביוקרתו או במעמדו של היועץ המשפטי לממשלה, זה נושא לשיקול דעת". מודעי הטעים כי טרם קבע עמדה בנושא זה. „יש להבדיל בין סמכות סטטוטורית לבין סמכויות מינהליות. זה עניין של בדיקה", הטעים.

שר־המשפטים אמר, כי בשלב זה אין לו מועמד לתפקיד היועץ המשפטי לממשלה. „זכותי וחובתי לברור בקפדנות אדם שיהיה הכתאים ביותר לתפקיד רם־מעלה השוב ועדין זה". הוא הטעים, כי אינו רואה תפקיד זה כנושא למקח וממכר.

5 שופטי בג"ץ יכריעו בעניין 5 הצעות חוק של כהנא לכנסת

(עז) – „אם יתקבלו עתירותיו של ח"כ מאיר כהנא תהיה התוצאה הנחת פצצה תחת הכנסת. חברי־הכנסת יצטרכו להגיש תצהירים מדוע הצביעו כך או אחרת ולהיחקר על כך חקירה נגדית. כל זה יפגע בחופש ההצבעה של חברי הכנסת".

דברים אלה טען בא־כוח המדינה, עו"ד ראנטו יארק, בדיון שנערך אתמול בפני הרכב מורחב של חמישה שופטי בג"ץ.

בג"ץ דן בשלוש עתירות שהגיש ח"כ כהנא נגד נשיאות הכנסת, שלא איפשרה לו להניח על שולחן הבית חמש הצעות־חוק בטענה שהן גזעניות. המדובר בהצעת חוק הבדלה המונע נישואין בין יהודים לשאינם יהודים, חוק איסור הסתה להמרת דת, חוק לאיסור מפגשי נוער יהודי ולא־יהודי, חוק הגנת אדמות ארץ־ישראל וחוק השררה הפוסל מינוי שאינם יהודים לתפקידי שררה.

בא־כוח המדינה קרא לבית־המשפט „לא להיכנס" לתוך קרביה של הכנסת, להשאיר לכנסת ללא סייג שיקול דעת לקביעת סדרי עבודתה ולדחות את העתירה.

שופטי בית־המשפט העליון, ששמעו במשך שעות ארוכות את טענות הצדדים, דחו למועד מאוחר יותר את מתן ההחלטה בעתירות.

هكذا من الاهل

חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ●

באה משלחת נשיאות הבונדסטאג המערב־גרמני בראשות פיליפ יונינגר

החברים הסוציאל־דמוקראטיים – אנמארי רנגר והיינץ וסטפאהל – מידידיה הנאמנים של ישראל

מאת שלמה שמיר, כתב „דבר"

משלחת של נשיאות הבונדסטאג המערב־גרמני בראשות נשיא הפרלמנט ד"ר פיליפ יונינגר הגיעה אתמול אחה"צ לביקור רשמי בארץ על פי הזמנת יו"ר הכנסת שלמה הלל. המשלחת הכוללת לבד מהנשיא הנוצרי־דמוקרטי את שני הסגנים הסוציאל־דמוקרטיים אנמארי רנגר והיינץ וסטפאל, את סגן הנשיא מטעם הליבראלים דיטר יוליוס קרונגברג ואת סגן הנשיא הסוציאלי ריכארד שטוקלן, פתחה אמש את סדרת פגישותיה בשיחה עם ראש הממשלה שמעון פרס.

חברי נשיאות הפרלמנט הגרמני, שיעשו בארץ עד יום ה', עומדים להיוועד במשך ביקורם עם נשיא המדינה חיים הרצוג, יו"ר הכנסת שלמה הלל, מ"מ ראש הממשלה ושר־החוץ יצחק שמיר, יו"ר ועדת חוץ ובטחון ח"כ אבא אבן וראשי עיריית ירושלים ות"א טדי קולק ושלמה להט. לבד מהנחת זר ב„יד ושם" תבקר המשלחת באוניברסיטה העברית, במוזיאון ישראל ובבית התפוצות, בטכניון בחיפה ובמושב שבי ציון שנוסד על־ידי מהגרים מאיזור שוואבן, מולדתו של ד"ר פיליפ יונינגר.

ביום ו' יהיו חברי נשיאות הבונדסטאג נוכחים בקבלת פנים חגיגית של שגריר מערב־גרמניה ויליהלם האז לרגל יום השנה של אישור חוקי היסוד של מערב־גרמניה. לפני שובם לגרמניה ביום ה' הם יהיו אורחי אגודת ישראל־גרמניה בראשות אשר בן־נתן לסעודת צהרים.

סופר „דבר" מעיד, כי אנמארי רנגר שהיא גם יו"ר הקבוצה הפרלמנטרית גרמניה־ישראל וכן היינץ וסטפאל נמנים עם הידידים הוותיקים והנאמנים של ישראל במפלגה הסוציאל־דמוקרטית ובבית הנבחרים הגרמני. רנגר מילאה תפקיד חשוב במאבק נגד הספקת נשק גרמני לסעודיה, והיא והיינץ וסטפאל גם השתתפו בדיון המיוחד בשאלת תחיית מגמות אנטישמיות, שנערך בבונדסטאג לפני כשלושה חדשים.

ביקור סגן השר למחקר

אתמול בא לארץ לביקור קצר גם האנס הילגר־אונשילד, סגן השר למחקר וטכנולוגיה בבון. לאחר שיחה עם ראש־הממשלה שמעון פרס ידון האורח עם שר המדע גדעון פת במימוש ההצעה להקמת קרן גרמנית ישראלית למחקר ולפיתוח. הוא אף יהיה נוכח בחנוכת המרכז החדש לחקר התקשורת על שם פרנץ אולנדורף בטכניון בחיפה, שהקמתם נתמכת על־ידי המשרד המערב־גרמני.

ב„מלחמת הכוכבים" בארה"ב מיושמת שיטת ברנובר להמרה ישירה של חום בחשמל

פרופ' ירמיהו ברנובר (מימין) וראש צוות המחקר שלו, ליד מערכת הבקרה של „אתגר 3"

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

מתקן הצי־חרושתי ראשון מסוגו בעולם, להמרה ישירה של חום לחשמל בשיטה מאגנטו־הידרודינאמית, באמצעות מתכות נוזליות, שפותח באוניברסיטת בן־גוריון, עונה על צרכי פרוייקט „מלחמת הכוכבים" שיזם נשיא ארה"ב רונאלד רייגן.

ארה"ב פנתה באחרונה אל פרופ' ירמיה ברנובר, העומד בראש הצוות שפיתח והקים את המיתקן, בהצעה לפתח תחנת כח ללוויין, שתתאים לפרוייקט האמריקאי. לפני כחודש נחתם חוזה ראשון בין משרד־ההגנה האמריקאי לבין הגורמים המטפלים בפרוייקט בישראל. על פי החוזה, המרכז למאגנטו־הידרודינאמיקה באוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע, בראשות פרופ' ברנובר, יפתח מערכות מסוג זה, במימון החברה הבריטית „סולמקס" שתשקיע כחמישה וחצי מיליון דולאר, בשיתוף ממשלת ישראל ומשרד התעשיה והמסחר, שישאו בכרבע עד שליש מההוצאות.

המתקן – „אתגר 3", שבפיתוחו הקדימה ישראל מעצמות כארה"ב וברה"מ, הוא מערכת יחודית בתחום האנרגיה בעולם. פרופ' ברנובר וצוותו הם הראשונים בעולם שהצליחו להתאים את השיטה המאגנטו־הידרודינאמית לניצול מקורות חום בעלי טמפרטורות נמוכות וגבוהות כאחד (מ־100 עד 800 מעלות צלסיוס). התאימו אותה למקורות שונים כגון – קולטי־שמש ומים חמים תת־קרקעיים, אולם היא מתאימה גם לניצול דלקים למיניהם, לרבות דלק גרעיני. יתרונה העיקרי של השיטה בעובדה שנצילותה גבוהה באורח מהותי בהשוואה לכל שיטה קונוונציונלית. במקרים מסויימים, מגיעה תוספת היעילות לכשליש מן הנצילות הנוכחית. לפיכך, באמצעות שיטתו של ברנובר ניתן לייצר, במקרים אופטימליים, כמות מסויימת של חשמל משני שלישים מכמות הדלק הנדרשת בשיטות אחרות.

הסתבר, שמערכת זו מתאימה וישימה במיוחד לפרוייקט כמו „מלחמת הכוכבים", שכן בחלל כוח הכובד ממלא תפקיד נכבד ולכן צריך ציוד המוטס בלוויינים להיות קל, ללא יותר מדי חלקים נעים – תנאים הקיימים במתקן „אתגר 3".

אולם הבימה היה צר מלהכיל אוהדי „המרכז החופשי" – בהיווסדו

מאת עליזה וולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

פרמיירה כזאת לא היתה מזמן באולם הגדול של תיאטרון „הבימה". האולם הגדול, בן אלף המושבים, היה צר מהכיל אמש את כל האנשים שבאו לפתיחת ועידת היסוד של מפלגת המרכז הליברלי. עשרות עמדו במעברים ורבים אחרים עקבו אחרי מהלך האירוע באמצעות רמקולים שהוציאו את הקולות לאכסדרה. „זה כישלון ארגוני מתוק", התנצל בחיוך יוסף לפיד, מנכ"ל המרכז הליברלי, בפני המקופחים.

בכירי הליכוד החרימו את מעמד הכרזת העצמאות של קבוצה מכובדת מקרב המפלגה הליברלית. אף שכל שרי הממשלה הוזמנו לפתיחת ועידת היסוד, כיבדו את ההזמנה רק השרים יעקובי וגור ממפלגת העבודה, יגאל הורביץ מ„אומץ" ואמנון רובינשטיין מ„שינוי". אחדים מחברי מועצת עיריית תל־אביב באו אף הם, ביניהם גם נציגי „חירות". אך לא היה איש מהמפלגה הליברלית.

בלטו בנוכחותם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האיגוד המקצועי חיים הברפלד, שמצעו של המרכז הליברלי מתאים לכל מה שהם מייצגים. לתשומת־לב מיוחדת זכה מי שהיה מנהיג המפלגה הליברלית אלימלך רימלט, שהפגין עידוד למפלגתו.

אל שולחן הנשיאות על הבמה הסבו 16 „הנועזים", שמאסו במפלגה הליברלית המתבטלת בפני „חירות", הבולטים ביניהם: ישראל סהרוב, יצחק כספי, ש.ז. אברמוב, יצחק ברמן, אריה דולצ'ין, שלמה להט (צ'יץ), יחזקאל הרמלך, יחזקאל פלומין ואלי הילדי. מאחוריהם התנוסס דיוקנו של חוזה המדינה הרצל.

פרס מאחל הצלחה

„באופן אובייקטיבי – אני לא רוצה להתייחס לצד האלקטוראלי – אני מאחל להם הצלחה", פתח ראש הממשלה שמעון פרס את דברי ברכתו למפלגה החדשה. את ייחודה ותרומתה לתרבות החיים הפוליטיים בישראל תימצת בתמנומיה לשנות את שיטת הבחירות ואת סגנון החיים הפוליטיים. עם זאת הדגיש פרס גם את הלהט של המרכז הליברלי לקידום השלום.

על תרומתו של המרכז הליברלי לרעיון הליברליזם ול„חיזוק ישראל הנאורה והמתונה המתוק" עמדו גם שני „המתחרים" הנוספים, יו"ר „שינוי", השר אמנון רובינשטיין, וח"כ יצחק ארצי מל"ע, שותפיו הפוטנציאליים למערך כוחות לקראת הבחירות.

להט: לא ניתן שיתגלו בנו

ראשי המרכז הליברלי עצמם לא הדגישו בנאומיהם דווקא את הצד המדיני ולא ניסחו אותו בנוסחאות מוצקות של „הן" ו„לאו". את הדגש שמו יותר על ההיבטים החברתיים־כלכליים בתפיסתם.

אריה דולצין, יו"ר המרכז הליברלי, סקר בנאומו את מטרותיה של המפלגה „החדשה מבחינה ארגונית, אך מבחינה רעיונית היא המשך ישיר של הרעיון הליברלי הוהל ממייסדי הציונות". דולצין אמר, כי „גבולות ישראל חייבים לשקף לא רק את צרכי הביטחון, אלא את האופי היהודי של המדינה", וש„גבול הביטחון הוא הירדן". הוא הרחיב את הדיבור על אלימותם ותוקפנותם של החוגים החרדים בשנים האחרונות וציין, כי המרכז הליברלי מצדד בכל הזרמים ביהדות.

להט, המועמד לראשות הרשימה לכנסת, קרא לחבריו במפלגה „להכות על חטא" לפני שהם „מתמכרים להרגשת החג האופפת את כולם": „חטא הפקרת הרעיון הליברלי בישראל לשחיקה, להתעללות, להקמת דמותו והכפשתו של דבר לעיוותו ולהתרוקנותו מתוכן".

„זכותנו היחידה, וזולתה אין לנו כל זכות", התריע, „היא שאנחנו לא הסכמנו לקבל עלינו ערכים שאין אנו מאמינים בהם, ולכן נבטיח לשמור על העקרונות הליברליים בכל מחיר. לא ניתן שיתגלו בנו ולא ניתן שיתמרנו אותנו".

מתה הדסה סמואל אלמנת אדווין סמואל

(ע). – הדסה סמואל, אשת־ציבור רבת־פעלים, בתו של המילונאי יהודה גור־גרזובסקי ואלמנתו של אדווין סמואל, בנו של הנציב העליון הראשון הרברט סמואל – מתה בסוף השבוע בגיל 89 ותובא היום למנוחת עולמים בירושלים.

ההלוויה תצא בשעה 3 אחה"צ מבית ההלוויות סנהדריה לבית־העלמין בגבעת־שאול בירושלים.

הדסה סמואל נולדה ב־1897 ביפו ולמדה בבית המדרש למורות „לוינסקי" בתל־אביב ובקורסים בז'נווה. בימי המלחמה העולמית הראשונה היתה פעילה במכבי ובארגוני העזרה הסוציאלית. בימי הגיוס לגדוד העברי במלחמת־העולם הראשונה נטלה חלק פעיל בתעמולה לגיוס. מילאה תפקידים ציבוריים רבים. היתה חברת הוועד־הפועל הציוני, הוועד־המנהל של עליית הנוער והוועד למען החייל, ויו"ר ההסתדרות עולמית לנשים ציוניות ויצ"ו.

קלארספלד יוצאת לווינה; תפעל נגד בחירת ואלדהיים

(ע). – „ציידת הנאצים" ביאטה קלארספלד החליטה לצאת לווינה כדי לפעול נגד בחירתו של ד"ר קורט ואלדהיים לכהונת נשיא אוסטריה.

על כך נמסר אתמול מטעם ארגון „בני יהודים המגורשים מצרפת" בפאריס, באמצעות סניפו בירושלים.

האדישות במערב מכחישה הרחקת השואה

סופר „דבר" מוסר: אדישות של מדינאים וחלקים גדולים בדעת הקהל במערב לגבי מסעו של הקונגרס היהודי העולמי לחשיפת עברו הנאצי של מזכיר האו"ם לשעבר ד"ר קורט ואלדהיים, מכחישה את המגמות של הרחקת השואה ותחיית האנטישמיות – זאת אמר יצחק קורן, יו"ר ההנהלה הישראלית של הקונגרס היהודי העולמי, בעצרת המונים בה השתתפו 3,000 איש במלבורן שבאוסטרליה.

בעצרת, שנערכה לציון יום השואה, נכח גם סנטור פישר באום, חבר בקבינט הצללים של האופוזיציה הליברלית, המופקד על בעיות סוציאליות.

קורן, שחזר בתחילת השבוע לארץ, ביקר במלבורן ובסידני לפי הזמנת ועד שליחי הקהילות במדינה זו.

מרבית עתוני אוסטרליה, שבה קיימת קהילה יהודית גדולה בת 75,000 נפש, נוקטים עמדה שלילית למאמציו של ד"ר ואלדהיים להיבחר לנשיא אוסטריה.

בוטלה השביתה באוניברסיטאות

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

בוטלה השביתה באוניברסיטאות שנועדה להיום. נציגי האוניברסיטאות נועדו אתמול עם נציגי האוצר והשיגו הסכם פשרה שהתקבל על דעתם של ארגוני הסגל האקדמי.

על נוסחת הפשרה חתמו פרופ' משה מאני בשם הנהלות האוניברסיטאות ופרופ' גדליה שלף בשם ארגוני הסגל האקדמי.

לפי ההסכם, עובדי הסגל האקדמי יקבלו 12 אחוז כתוספת שחיקה הול ממשכורת חודש אפריל, זאת לעומת 24 אחוזי תוספת שחיקה שנדרשו. תמורת הוויתור על 12 אחוז התחייב האוצר לערוך בדיקת שחיקה שנתית של שכר עובדי הסגל האקדמי וכן לכלול את תוספות הרכב בחישובי הפנסיה של עובדי הסגל. משמעות הדבר תוספת של 20 אחוז לשכר הכולל בחישובי הפנסיה.

נציגי האוניברסיטאות טענו שהשכר הנמוך של עובדי הסגל אינו מאפשר גיוס מרצים ברמה טובה.

דובר האוצר מסר, כי הסכם הפשרה יעלה לאוצר בסכום המשוער ב־12 מיליון דולאר, שהם תוספת לתקציב הנוכחי של מוסדות ההשכלה הגבוהה.

ישראל לא צופה מלחמה

(המשך מעמוד 1)

הסורית.

הסלמה מילולית

פרס הבהיר כי בממשלת ישראל הושמעו קולות בעד מהלומת מנע נגד סוריה. הוא אמר כי ההסלמה שעליה דווח בחזית הישראלית־סורית היתה מילולית יותר ממהותית וכי הוא מרוצה מתחושת, אמר, שעליו להסביר עמדתו לציבור האמריקאי. ישראל עושה כמיטב יכולתה להרפיית המתיחות, הדגיש פרס, בהוסיפו, כי מאז פתחה בגידתה של ישראל כיעד לטרור וכנאבקת בו פתח גם הצורך בפעולות גמול ישראליות, וגדל מינון העיצומים הבין־לאומיים נגד מדינות המעניקות חסות לטרור.

שר־הבטחון נמנע מלהשיא לארה"ב עצה בדבר פעילות נגד סוריה, אך רמז, כי ארה"ב אינה חייבת לפעול צבאית בדרך שפעלה נגד לוב. „תפסת מרובה לא תפסת" אמר, בהבהירו, כי למעצמת־על כארה"ב שיקולים אחרים בראיית האיום הסורי מאלה של ישראל.

אסד בראיון ל„פוסט" התלונן שממשל רייגן אינו מקיים עימו דו שיח בדומה לאלה שנקטו „בתבונה ובכבוד הדדי מסויים" ממשלי ניקסון וקארטר. אסד הביע גם תקווה, כי ארה"ב „תימנע מהכשלת המאמץ הסורי להנהגת הסדר פשרה בידידותי בלבנון".

אלוף אורי: לא ניפתה

סופר „דבר" שמעון וייס ויוסף מיכלסקי מוסרים:

אלוף פיקוד הצפון האלוף אורי אור אמר אתמול בפגישה עם תושבים בצפון, כי המתיחות האחרונה עם סוריה לא היתה נימה עיתונאי וכי קיים שינוי באווירה באיזור משום שסוריה עמדה מאחורי פעולות טירור, ואם מטוס „אל־על" בלונדון היה מתרסק – היה כל האיזור והמצב נראים אחרת.

עם־זאת אמר האלוף אור, כי בצבא הסורי אין שינויים מהפכניים.

מתאם פעולות ישראל בלבנון אורי לוברני אמר, כי „סוריה לא תצא והיא לא תוכל לצאת מלבנון בקונסטלציה הנוכחית ולדעתי, מבחינת האינטרסים של ישראל, טוב שהיא תמשיך להיות מעורבת בלבנון. כך היא תוכל להתפנות פחות לעימות עם ישראל".

הבימאי הסובייטי בונדארצ'וק יבוא בקיץ

מאת גדעון קיץ, סופר „דבר" בצרפת

קאן (מיוחד ל„דבר"). – השחקן והבימאי הסובייטי הנודע סרגי בונדרצ'וק יבוא, ככל הנראה, לישראל בעוד שלושה חודשים להקרנת הבכורה של סרטו „בוריס גודונוב". האור הירוק לכך ניתן בשיחה שקיים המפיק הישראלי אפרים גלעד עם סגן השר הסובייטי לענייני תעשית הקולנוע, ריזוב. השיחה היתה ידידותית, והנציג הסובייטי הבכיר העריך, כי אין כל מניעה מחילופים בתחום התרבות בין שתי המדינות.

גרמניה צעירה זועקת מכאב בעקבות מהלומת אלה שספגה מידי שוטר במהלך הפגנה שנערכה אתמול ליד המכון למיחזור פסולת גרעינית בווקרסדורף
(צילום: א.פ.)

מידע על מזימה חבלנית לטבע מעבורת בתעלת לאמאנש

מאת דליה שרון סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – כוחות משטרה מתוגברים החלו בפעולות חיפוש ובדיקה בנמלים שמשני עברי התעלה האנגלית, בעקבות מידע שהגיע לסקוטלאנד־יארד, לפיו מתכננת קבוצת טירור ערבית טיבוע מעבורת בתעלה. השוטרים, מלווים בכלבים מאומנים, בודקים את הספינות טרם צאתן, וכן את הנוסעים, את כלי הרכב ואת מטענם.

המידע, אשר הגיע משני מקורות פנימיים בבריטניה ומן האינטרפול, דיבר על מכונית תופת אשר תפוצץ על ספינת מעבורת בעשותה דרכה בתעלה, בתגובה על הסיוע הבריטי לאמריקאים בפעולתם נגד לוב.

מטה מיוחד, אשר הוקם בקנט, מתאם את הפעולה, אשר תימשך זמן מה. שוטרי חרש מתלווים אל המעבורות בעת הפלגתן, אך המשטרה טוענת, כי זהו מבצע קשה ומסובך במיוחד לאור העובדה, כי מתקיימות 200 הפלגות בכל יום.

התנגדות בסוכנות גם ליישום דו"ח גזית ליישום דו"ח לנדאו

מאת טובה צימוקי סופרת „דבר" בירושלים

מנהלי המחלקות בסוכנות הממונות על שליחים, מתנגדים בתוקף ליישום דו"ח „ועדת גזית" שנועד ליישם את דו"ח ועדת לנדאו בנושא השליחות.

אתמול לא הצליח יו"ר ההנהלה הציונית אריה ל. דולצין לכפות הכרעה בענין דו"ח ועדת גזית ורוב הדוברים בישיבה שהיתה בנושא זה, הביעו התנגדות נחרצת לישום הדו"ח.

דולצין החליט, לפיכך, לדחות את ההצבעה ויקיים אותה בעוד שבועיים; אך בהנהלת הסוכנות הובעה אתמול הערכה, שדולצין לא יצליח להשיג רוב ליישום הדו"ח.

ההתנגדות העיקרית מצד ראשי המחלקות לעליה, נוער וחלוץ וחינוך בגולה נובעת מכך שבהתאם לדו"ח תוצא מידיהם השליטה על המערך התקציבי של השליחים. לדבריהם לא תהיה להם יותר סמכות על השליחים והדבר זה אינו בסמכויות שתי הוועדות.

ועדת גזית, שנבחרה על־ידי דולצין, קבעה בדו"ח שלה כי תוקם רשות אוטונומית לענייני שליחויות וזו תכלול ועדה מנהלתית עליונה לענייני שליחים.

בדו"ח מוצע –

● להפקיע מידי מחלקות הסוכנות את הטיפול הישיר בשליחים ולרכזו במינהל השליחויות.

● לצמצם את מספר שליחי מחלקת העליה.

● להוציא את תקציבי השליחויות מידי המחלקות.

ילד נפל מגג בגובה 5 מטרים ונחבל בראשו

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

ילד בן 10 מהמושבה מגדל שליד טבריה ניצל אתמול בנס ממוות כאשר החליק לפתע מגג ביתו ונפל מגובה של 5 מטרים.

למקום הגיעה תוך דקות ספורות ניידת טיפול נמרץ של סניף מד"א בטבריה, ולאחר טיפול ראשוני הועבר הילד לבית־החולים „פוריה" בצפת. משם נמסר, כי הוא נחבל בראשו ומצבו בינוני, ולא נשקפת סכנה לחייו.

(ע). – נזקים אדירים להקלאות גורמים העדרים האפורים ולאחרונה הוחלט על מבצע להדברתם בכל רחבי הארץ.

הסטודנט שנהרג בירדן ייקבר היום בקלנדיה

מאת רני רובינשטיין סופר „דבר"

גופתו של הסטודנט אברהים במראן מסאלם שנהרג במהומות באוניברסיטת ארביד בירדן, תובא היום לקבורה במקום מגוריו במחנה הפליטים קלנדיה בצפון־ירושלים.

גורמים ערביים בגדה ניסו אתמול לארגן בקלנדיה הלוויית המונים שתהיה־„גם" הפגנה אנטי־ירדנית, אולם גורמי בטחון שעמדו על כך דחו את ההלוויה להיום.

גופתו של הסטודנט בן ה־22 עמדה להיות מועברת דרך גשר אלנבי כבר אתמול לפנה"צ, לאחר שבני משפחתו יצאו לירדן להביאה. בגשר חלו מספר עיכובים והגופה תימסר רק היום לבני המשפחה בקלנדיה לאחר שרשויות הבטחון יתאמו עם המשפחה את סידורי ההלוויה.

במזרח־ירושלים פורסם אתמול בהבלטה דבר קיומה של ההלוויה וגופים המקורבים לאש"ף עשו כאמור, מאמצים לעודד המונים לבוא להלוויה ולהביע בה זעם ומחאה נגד שלטונות ירדן. בשעות הצהריים התברר שהגופה לא נמסרה למשפחה ובקלנדיה המתינו רבים לשווא. רק בשעות הערב נמסר, כי חלו עיכובים בגשר וההלוויה תתקיים היום.

נראה, כי מערכת הבטחון תנחה את המשפחה לערוך את ההלוויה בצנעה. במקרים דומים בעבר הורו למשפחה לקיים את ההלוויה בשעות הלילה, או שהאיזור הוכרז כשטח צבאי סגור.

עוד שניים מבין הנהרגים במהומות בארביד בשבוע שעבר הם ממוצא פלשתינאי, אולם הם נקברו בירדן.

הגינות כלפי הסוכנות – תובע אורי גורדון

בכנס מורים בשבוע שעבר השווה ראש עליית הנוער אורי גורדון את יחס הציבור לסוכנות היהודית אל היחס כלפי רופאים. אם החולה הבריא – אלוהים גדול. אם החולה מת – הרופא אשם.

כך הסוכנות, אמר אורי גורדון. אם היא מצליחה להעלות קבוצת צעירים מגשימים, הרי אלה חלוצים נלהבים, ולסוכנות לא היתה יד בעלייתם. אם אין עליה, הסוכנות והתנועה הציונית אשמים. בהחלט הגיעה העת, סיכם אורי גורדון, לגלות יחס מאוזן והוגן יותר כלפי הסוכנות.

אופרת הילדים ‚ברונדיבר' מטרזיינשטט בארץ

75 תלמידות של בית ספר תיכון ע"ש אורסולה הקדושה מן העיר פרייבורג, בגרמניה המערבית, ובראשן הנזירה מריה־ורוניקה גרדיסרס יעלו החודש את האופרה „ברונדיבאר" בשלוש הצגות בארץ. לאופרה „ברונדיבאר" – כתיבתה, להצגותיה בטרזיינשטט, לאובדן התוים, לגילויה מחדש ושיכתובה – תולדות מאלפות ודרמטיות כתולדות העם היהודי עצמו בדרך היסורים בתקופת שלטון הנאצים.

את האופרה „ברונדיבאר" חיבר המלחין היהודי הצ'כי האנס קראסה בפראג לפי הליברטו של הסופר הצ'כי הופמייסטר כבר בימי הכיבוש הנאצי, והצגת הבכורה המוכנת המתוכננת לא התקיימה מחמת גירוש יהודי צ'כיה לטרזיינשטאט.

בטרזיינשטאט שבו ונפגשו כל אלה שהיו שותפים לחיבור אופרת הילדים „ברונדיבר" והם החליטו להעלותה חרף הקשיים שבתנאי הגיטו המזעזעים. רק אז גילו כי אבדה הפארטיטורה. המלחין קראסה, אף הוא בין המגורשים, כתב אותה מחדש לפי תווי הליווי לפסנתר. הצגת הבכורה נערכה ב־26 לספטמבר 1943 בהשתתפות 40 ילדי מקהלה, עשרה סולנים ועשרת נגני תזמורת בניצוחו של רודי פרוידנפלד. ההצלחה היתה מאד גדולה והאופרה הועלתה 55 פעמים.

היוזמת להביא את היצירה להצגה בישראל היא הנזירה הבנדיקטית ורוניקה גרדיסרס בעצמה, מורה למוסיקה. היא הכינה את התיזמור וגם תנצח על הצגות בארץ. הנזירה ורוניקה עצמה נרדפה קשות ע"י הגסטפו בגלל מוצאה היהודי. חמישה מבני משפחתה מצאו מותם במחנות ריכוז נאציים.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ
אבל על פטירתו של
יואל קרמר ז"ל
שהיה ממייסדי הבנק ומנהלו הכללי הראשון ומביע את תנחומיו למשפחה.
הנהלת הבנק ועובדיו

לחברנו
ראובן אבל
מנכ"ל קרן פנסיה „נתיב"
משתתפים באבלך על מות אחיך
יצחק ז"ל
ארגון גימלאי „נתיב"
המזכירות הארצית

למשפחת נצר
במות האם
תנחומים
מהמשפחות: אשכנזי, בלוטניק, יודסין, ראובני ושור.

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו הפנסיונר
שלייפר פיליפ ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה.
הנהלת פניציה

למשפחת פולק
הננו להביע לכם את השתתפותנו העמוקה בהילקח מכם הבעל והאב
פולק יעקב ז"ל
הנהלת „נשר"
הועדים
וועד גמלאי „נשר"

קרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ
משתתפת בצערו של ראובן אבל מנכ"ל קרן הפנסיה „נתיב"
במות האח יצחק אבל ז"ל
ומביעה תנחומים למשפחה
שלום תן־עמי מנהל כללי

לראובן אבל
אתך באבלך הכבד במות אחיך
יצחק ז"ל
תעשית אבן וסיד בע"מ
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו לעבודה (בגימלאות)
הולצמן צבי ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים

לחברנו אריה גולן
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
אנשי מחלקת בטיחות
מרכז הקונצרן „סולל־בונה"

ההסתדרות הנוער העובד והלומד
חבר עובדיה
משתתפים בצערה של החברה
דליה באבלה במות אמה
ג'ורג'יה צורני ז"ל
ומביעים תנחומים למשפחה באבלה הכבד
השבעה בביתה של דליה בחולון, שדרות קוגל 40

במלאות שלושים לפטירתו של
יוסף אייזנברג ז"ל
יתקיים טקס אזכרה וגילוי מצבה בבית העלמין בכפר סמיר – חיפה ביום ד' 21.5.86 י"ב אייר תשמ"ו בשעה 14.30.
רבקה זרמי (לבית אייזנברג)
וכל בני המשפחה

לחברנו ברם אנדריסה
והמשפחה
אתכם באבלכם הכבד בהלקח מכם ללא עת בתכם היקרה
תמר פרי ז"ל
בית קבוצת כנרת

במלאות שלושים לפטירתה של יקירתנו
מלכה גרוסבוים ז"ל
נקיים טקס אזכרה וגילוי מצבה ביום רביעי י"ב אייר תשמ"ו 21.5.86 בשעה 4.30 אחה"צ בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים. נפגשים ליד השער הישן.
אוטובוס יצא בשעה 3.30 אחה"צ מבית המנוחה.
תודתנו לכל מנחמינו
המשפחה

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם „למרחב"
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל כללי אהרן קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
מדפיס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ. 65233
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים: 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאזיה קומה ג' טל. 222451, 222353, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

לבד

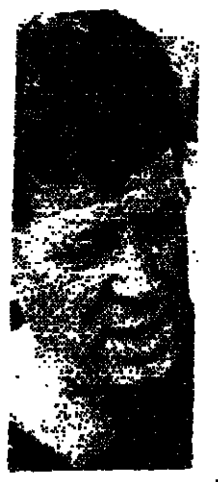

את ההחלטה לסיים את תפקידו כאלוף פיקוד הצפון קיבל אלוף אורי אור (בתמונה) מבלי להתייעץ עם קציניו. מקורביו של האלוף אור אמרו כי החליט לסיים תפקידו בצפון בעוד שלושה שבועות, בין השאר משום שלא היה לו נוח שאלוף בצה"ל ימתין לתפקיד אותו הוא ממלא וגם משום שהבין כי בחירת תפקידו הבא עלולה להימשך פרק־זמן ארוך. עתה מתארגנים כל מכריו ומוקיריו של אורי אור בצפון למסיבות פרידה חפוזות בשל ההתראה הקצרה שהעניק להם.

שמעון וייס

מתנגחים

יום של התנגחויות היה אתמול בין שר הקליטה, יעקב צור לבין ראש המחלקה לעליה בסוכנות, חיים אהרון. הדבר התבטא בין השאר בשתי מסיבות עתונאים שהיו אתמול בנושא השפל בעליה. שר הקליטה זימן את המסיבה הראשונה בנושא. באופן מפתיע, זימן אהרון מסיבת עתונאים לתגובה. צור הסעים במסיבת העתונאים כי 99 אחוזים מעובדי מחלקת העליה של הסוכנות משתפים פעולה עם משרדו. אהרון לעומתו לא זו בלבד שקרא לסגירת משרד הקליטה אלא שהאשים את המשרד בכך שהתמוטטות מערכות הקליטה גורמת לשפל בעליה.

טובה צימוקי

שיתוף פעולה

הסכם עקרוני על שיתוף פעולה בין הטלוויזיה לבין התיאטראות בישראל הושג אתמול בפגישה בין ראשי רשות השידור עם מנהלי „הבימה", הקאמרי, תיאטרון באר שבע והתיאטרון המסחרי. בפגישה סוכם על הפקת מחזות לטלוויזיה בהשתתפות שחקני התיאטראות האמורים כדי להרחיב את מעגל שוחרי התיאטרון בארץ. מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת אמר בדיון כי קיים אינטרס משותף לטלוויזיה ולתיאטרון. מנכ"לי התיאטראות העלו את מכלול הבעיות הסבוכות הקשורות בהתאמת הפקתו של מחזה לשידור בטלוויזיה והעלויות הכרוכות בכך.

יעל אדמוני

אימוץ

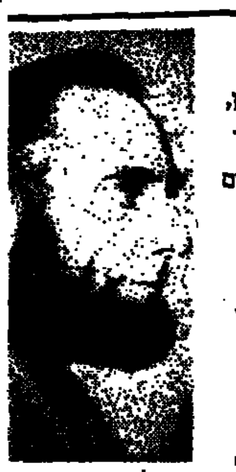

מועצת פועלי ירושלים אימצה אתמול את אסיר ציון, יוסף ביגון (בתמונה). האימוץ יתבטא בפניות לכל האיגודים המקצועיים בבירות אירופה עימם יש למועצת פועלי ירושלים קשרי ידידות כדי שיפעילו את קשריהם והשפעתם במוסקבה לשחרורו של ביגון. מזכיר מועצת פועלי ירושלים, ניסן הרפז, הודיע כי יפנה לראש הממשלה שמעון פרס ולשר החינוך יצחק נבון בבקשה כי יירתמו במשנה מרץ לשחרורו של ביגון. כן תקיים מועצת הפועלים פעולות ציבוריות בקרב נוער ועולים להסברת מצוקתם של אסירי ציון והעלאת התביעה לשחרורם.

יעל אדמוני

החבר ה־39

מזכ"ל הסתדרות המורים, יצחק הלוי (בתמונה), צורף אתמול לוועדה המרכזת של ההסתדרות. בכך הסתיים מאבק בן חודשים שניהלה הסתדרות המורים למען הכללתו של נציגה במוסד הביצועי של ההסתדרות, מאבק שהוכרע למעשה על־ידי היועץ המשפטי של ההסתדרות. מספר חברי הוועדה המרכזת גדל בכך ל־39. אתמול גם הורכבה ההנהלה של רשות השיפוט בהסתדרות. כחבריה ישמשו עו"ד אמנון בר־מגן, עו"ד בבי אורלי, רפי גמליאל, עו"ד אהרון וולפוביץ ויוסף כרמי. ועדת מבקר ההסתדרות מונתה אף היא ובה חמישה חברים: חמודה איש־שלום, עשהאל כהן, צבי נתנזון, דוד פטל וצבי שיפמן.

חיים ביאור

בית משלו

במסיבת עתונאים שערכו אתמול קבלו ממלא מקום מנכ"ל התיאטרון לילדים ולנוער, ד"ר שוש אביגל והמנהלת האמנותית של התיאטרון, פנינה גרי, על כך שלתיאטרון אין עדיין בית משלו, למרות מספר ההפקות השנתיות הגדול ומספר הצופים־הרב (700 אלף) ועל כך כי את החזרות הם נאלצים לערוך במקלטים ובמרתפים. עוד מבקש התיאטרון לילדים ולנוער כי משרד החינוך והתרבות ישווה את התמיכה בו לזו הניתנת לתיאטראות אחרים. אך לא־רק טענות היו בפיהן. אלא גם הודעה על רפרטואר מגוון לשנה הבאה. רפרטואר מקורי רובו ככולו (12 מתוך 13 מחזות) כשהנושא המרכזי הוא סובלנות, כאחד מן האספקטים של חינוך לדמוקרטיה. סובלנות בין יהודים לערבים (בהצגה על־פי ספרה של דניאלה כרמי „הפיצוץ ברחוב אהלן") בין דתיים לחילוניים (בסדרה של מחזות שכתבה מרים קייני) וגם בין אחים (על־פי מחזה שכתבה גורן אגמון). עוד ברפרטואר התיאטרון לשנה הבאה מחזה שכתב יוסי הדר „מאניה, מאניה", על חייה של מאניה שוחט ומחזה על־פי ספרו של חיים נגיד „ספורו של הצב מר גדעון ששוני".

יוצא הדופן

ברביעיה שליוותה אתמול בנגינתה את מסיבת יום ההולדת ה־70 של הפרופ' אפרים קציר במכון ויצמן בלט במיוחד הפסנתרן. שלא כמו הכנר חגי שחם, הוויולן, יריב אלוני והצ'לן צבי פלסר, לא היה הפסנתרן ישראלי. היה זה אחד ממשתתפי הכנס המדעי שנפתח באותו מעמד, חתן פרס נובל הפרופ' מנפרד אייגן הגרמני (בתמונה).

דני צדקוני

ביטוח מתוגבר

לפני כשבוע חתם מנכ"ל „הסנה", אלפרד גוליק (בתמונה), על הסכם ייצוג בלעדי בישראל של ה„אוניון דה אסוראנס דה פארי", חברת הביטוח הגדולה ביותר בצרפת. בטקס שנערך בפאריס, הרשימה את גוליק במיוחד נשיאת החברה, איבט שאנבנייה, המכונה „האשה החזקה ביותר בצרפת" שהיתה, אגב, מועמדת לתפקיד שר בממשלה האחרונה וסרבה. את סוכנות הביטוח של החברה הצרפתית ינהל בארץ עו"ד דוד פראטו, משנה למנכ"ל חברת הביטוח הישראלית ויו"ר מועצת המנהלים שלה יהיה אלפרד גוליק. הסוכנות תפעל בשטחי ביטוח כללי, ימי וחיים, בביטוחים פקולטטיביים וביטוחי משנה.

לשנה הבאה

הנהלת קרן תל־אביב לספרות ולאמנות על־שם יהושע רבינוביץ אישרה בימים אלה את תקציבה ואת תוכנית עבודתה לשנת הכספים הנוכחית. מליון וחמש מאות אלף שקלים יחולקו כמענקים לעידוד היצירה המקורית ודגש מיוחד יושם השנה על הפעילות הקהילתית והחינוכית. גם שני פסלים סביבתיים יושלמו השנה. האחד של דני קרוון בגן אדית וולפסון והשני של ישראל הדני בגן שינקין. אגב, בדירקטוריון של הקרן, בראשותו של ראש העיר שלמה להט, נערכו השנה חילופי גברי: מטעם קרן פרץ נפתלי נתמנו כדירקטורים חדשים צבי זמיר, יצחק לבני האב ענר ומטעם השותפים האחרים נתמנו שלמה בר־שביט, שולמית הלנשטיין ושולמית לפיד.

שגרירה של ספרד בישראל, פדרו לופז, ביקר אתמול בבית הועד הפועל ונועד לשיחה עם מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר. מסתבר שגם אביו של השגריר הנוכחי היה קונסול ספרד בירושלים. לפני 35 שנים. ובאחד הימים, כאשר עברו האב ובנו לירושלים המזרחית, דרך מעבר מנדלבאום, פתחו עליהם הירדנים באש מחומות העיר העתיקה. הקונסול ובנו הסתתרו מתחת למכונית השרד של הקונסוליה במשך כשעה עד שכוחות צה"ל חילצו אותם.

ראשי ישובי העימות תובעים פגישה דחופה עם רה"מ; מאיימים בעיצומי תושבים

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

התבטאויות חריפות וטענות קשות נגד משרדי הממשלה, השמיעו אתמול ראשי רשויות וישובים לאורך גבול הצפון, שהתכנסו במטולה.

בתום הישיבה, בה השתתפו 15 ראשי רשויות מנהריה ועד מטולה, שוגר מיברק דחוף לראש־הממשלה ובו תביעת ראשי הרשויות לקיים פגישה דחופה עם ראש־הממשלה לנוכח אי־ביצוע החלטות ועדת השרים בנושא קו העימות שהתקבלו כבר לפני שנה. אם לא יתקבלו הדרישות – בעיקר בתחומי הבריאות, החינוך והשיכון – בתוך השבוע הקרוב, הם מאיימים לנקוט בעיצומים ובצעדים חריפים של כל התושבים בישובים כבר ביום א' הקרוב.

עיקר הביקורת הופנתה כלפי שרי החינוך, הבריאות, השיכון והפנים. לדברי ראשי הרשויות, אין במטולה אמבולנס מזה כשנה, למרות בקשות חוזרות ונישנות של המועצה המקומית, וגם מכשיר רנטגן לא פועל בחדר המיון הקדמי בקריית־שמונה. „איננו מסוגלים להבין את אטימות הלב והדגש של הממשלה לבעיות הקשורות בחיי־אדם", אמר יוסי גולדברג ראש מועצת מטולה.

ראשי רשויות התלוננו, כי איש משרי הממשלה והפקידים הבכירים לא טרח להרים טלפון ולגלות עניין במצב הישובים בעיקבות ירי הקטיושות בימים האחרונים.

כן התלוננו על גרעונות חובות כבדים הרובצים עליהם בעוד ישובים במרכז הארץ זוכים בהטבות שונות.

ראש המועצה האזורית גליל עליון, אברהם ברושי, הציע לעמיתיו לפתוח ב„התקפה מרוכזת" כלשונו על כל משרדי הממשלה, שכן לדבריו עשו הוא ועמיתיו את כל מה שאפשר כדי להסביר את מצבם הקשה. סיכם את הדברים הקשים יוסי גולדברג שאמר: „משתמשים בנו כעילה להסברת המצב הקשה בכך שאומרים שלא עוזרים לנו בגלל שהמצב קשה, אבל איש לא מבין שכל פעם תופסים אותנו בצפון עם המכנסיים למטה, כמו שהיה לאחרונה בירי הקטיושות בהם נפצעו תושבים בצפון".

400 מדענים בכנס בין־לאומי לכבוד פרופ' קציר בן ה־70

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" ברחובות

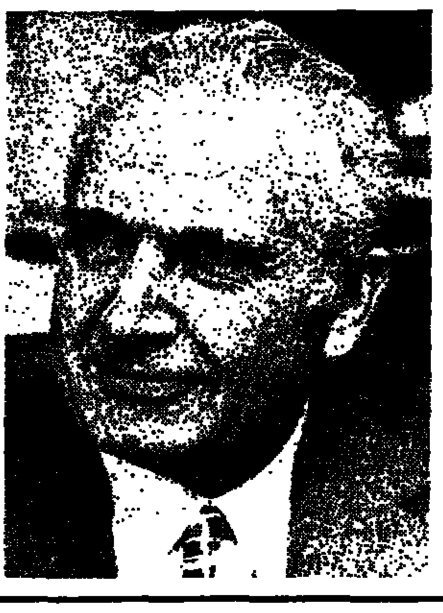

במעמד נשיא המדינה נפתח אתמול במכון ויצמן הכנס הבין־לאומי לביו־פולימרים וביו־טכנולוגיה המתקיים במכון ובאוניברסיטת תל־אביב לכבוד נשיא המדינה הרביעי הפרופ' אפרים קציר מבכירי מדעני המכון ומייסד המחלקה לביו־פיזיקה שלו ועומד עתה בראש מכון מחקר באוניברסיטת תל־אביב.

בכנס משתתפים 400 מדענים וביניהם שלושה חתני פרס־נובל הפרופ' כ. אנפיסן מארה"ב מ. אייקן מגרמניה וג'. קנדריו מאנגליה שפתח את הברכות לכבוד פרופ' קציר.

בין המברכים היו גם נשיא המכון הפרופ' אריה דבורצקי וסגנו פרופ' מיכאל סלע.

בשקם פרופ' קציר להודות למברכיו קם כל הקהל לכבודו. הוא סיפר כי בעת לימודיו באוניברסיטה העברית, בראשית דרכה, החליטו הוא וחבריו הסטודנטים המעטים שלמדו בהר הצופים, להקדיש עצמם להגשמת הציונות, דבר שאותו עשה בעבודתו המדעית, בשירותו בהגנה ובפעילותו הציבורית שהגיעה לשיא בכהונתו כנשיא.

ח"כ אבא אבן שכיהן בזמנו כנשיא המכון, הרצה על הציבור האקדמי והחברה הישראלית. ראש הממשלה וממלא מקומו שלחו לפרופ' קציר מברקי־ברכה שהוקראו בטקס.

שריר נתקבל בחמימות באתונה

יוון רוצה בשיתוף עם ישראל בעידוד תיירות מארה"ב

מאת דוד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני תיירות

שר התיירות אברהם שריר הגיע אתמול לביקור רשמי ביוון ודיווח על קבלת־פנים חמה מצד מארחיו בראשות שר הכלכלה היווני רומליוטיס.

בפגישה אמר השר המארח כי זו רצונה של יוון לשתף פעולה עם ישראל בתחום הכלכלי התיירותי. עוד אמר כי יש בדעתם לבצע שינויים בענף התיירות והם מקווים ללמוד מישראל בתחום התיירות.

ביוון ניכרת ירידה עד 70% בתיירות מארה"ב. אי לכך אחד הנושאים העיקריים על סדר היום של שתי המשלחות הוא שיתוף פעולה בין יוון לישראל לעידוד תיירות לארצות הללו מארה"ב.

בנמל התעופה פגש השר שריר באקראי את רעיית ראש הממשלה היווני מרגרטה פפנדריאו.

היום יוועד שריר עם שר החוץ היווני ועם השר לכלכלה לאומית. כן מתואמות פגישות של השר שריר עם הקהילה היהודית באתונה וישיבות עבודה בנושאי שיתוף פעולה לעידוד תיירות בין שתי המדינות.

שר התיירות אברהם שריר לפני המריאו אתמול ליוון כאורח ממשלתה. מימינו נציגה הדיפלומטי של יוון בישראל עמנואל גיקאס; משמאל מנהל „אולימפיק" בישראל גוני הרן. צילום: אסף שילה

בחינת הבגרות בספרות תיערך בזמן הלימודים – בשעות אחה"צ

מאת יעל פרשביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

אתמול החלו בחינות הבגרות. כתוצאה מפניית אגף כוח־אדם בצה"ל, הוקדמו הבחינות בכעשרה ימים.

הקדמת הבחינות גרמה לכך שבחינת הבגרות בספרות תיערך בזמן הלימודים בשעות אחר־הצהריים. המפקח על הוראת הספרות, ד"ר אברהם גרין, מחה על כך וניסה לשנות את מועד הבחינה, אולם מחלקת הבחינות של משרד־החינוך לא נענתה לבקשתו.

השנה ייבחנו 120,000 תלמידים, 95,000 מהם תלמידי תיכון ו־25,000 אקסטרנים. הנבחנים ישיבו על 860 שאלונים. ריבוי השאלונים גורם לפיגור של שלוש עד חמש שנים בהנפקת תעודות־הבגרות, תופעה שהוגדרה על־ידי שר־החינוך יצחק נבון כ„בושה".

בסיכום שנערך במשרד־החינוך התברר, כי 30,000 מקבלי תעודות בגרות בשנה שעברה נבחנו ב־15,000 הרכבים שונים של בחינות. כלומר, לכל שני נבחנים הרכבת בחינות שונה. מנהל מחלקת הבחינות דן הס טוען, כי אין מדינה בעולם שמאפשרת לנבחנים חופש בחירה מעין זו.

שינוי בתכונות בחינות הבגרות שהוצע באחרונה לשר־החינוך מכוון לביטול מצב זה.

טקס בכנסת לבולי הזרמים ביהדות ארה"ב

מאת יקיר צור סופר „דבר" בירושלים

הנפקת בולי ישראל לכבוד המוסדות היהודיים להשכלה גבוהה בארה"ב מהווה צעד ראשון לקראת הכרה רשמית במעמדם של כל הזרמים השונים ביהדות – נאמר במברק ברכה ששלח יו"ר תנועת חמו"ת פרופ' הלל שובל לשר התקשורת אמנון רובינשטיין.

מדובר בבולים שהונפקו בראשית החודש להוקרת יובל המאה של האוניברסיטה־ישיבה האורתודוכסית, בית המדרש לרבנים הקונסרבטיבי וה„היברו יוניון קולג'" הרפורמי. ביום ד' הקרוב יערך בלשכת יו"ר הכנסת שלמה הלל, טקס במעמד שר התקשורת אמנון רובינשטיין ונציגי שלושת המוסדות שיקבלו לידיהם באופן רשמי מעטפות יום ראשון של ההנפקה במהדורה מיוחדת.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממגורים למשרד בקומת קרקע ברחוב יהודה הלוי 107, גוש 6936 חלקה 178, תיק בניין 0006־107 .2

בעל קרקע או בניין, או מחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר־אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת והטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסטי
סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממגורים למעבדה רפואית בקומת קרקע ברחוב וכנהוף מס' 29 גוש 6951 חלקה 119,120 תיק בנין 029־189/ .2

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר־אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת והטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסטי
סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עירית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי: ערי ועזיר ליבוביץ, זבוטינסקי 15 א' ת"א, בקשה להתייחסות לקרקע שבמקום: שם הישוב כפר שמריהו רחוב דרך הבדות כמספר גוש 6671 חלקה 30 הבקשה הקלה לגבי המותר באזור כו בבוקשת הקלה האמורה, היינו הקלה של 6%.

כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

כבישים נסגרים לתנועה בגלל תרגיל צה"ל

דובר צה"ל מוסר:

עקב תרגיל צה"ל סגורים היום לתנועה הכבישים האלה:

- קטע הכביש בין צומת ציחור לבין מצפה רמון – מהשעה 05.00 אחה"צ עד לשעה 12.00 בלילה.
- קטע הכביש בין צומת חלוקים לבין מצפה רמון – מהשעה 07.00 בערב עד לשעה 10.00 בלילה.
- קטע הכביש בין צומת ציחור לבין צומת שיזפון – מהשעה 10.00 בלילה עד מחרת ב־03.00 לפנות בוקר.
- קטע הכביש בין צומת בית־ספר לקציעים לבין צומת הר־חריף (ללא חסימת ציר מצפה רמון) – מהשעה 10.00 בלילה עד למחר ב־03.00 לפנות בוקר.

מדינת ישראל
משרד הפנים

חוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), התשכ"ט – 1969
הודעה בדבר

הצגת רשימות הבוחרים לכנסת לשנת
פנקס הבוחרים התשמ"ו/התשמ"ז – 1986/1987

בהתאם לסעיף 35 לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), התשכ"ט – 1969, מתפרסמת בזה הודעה על ימי ההצגה של רשימות הבוחרים לכנסת לשנת הפנקס האמורה, מקומות ההצגה ושעותיה.

1. רישום בפנקס הבוחרים לכנסת. כאמור בסעיף 2 לחוק לא תהא זכות להצביע בבחירות לכנסת אלא למי שרשום בפנקס הבוחרים. דין זה חל גם לגבי הבחירות לרשויות המקומיות.

2. הצגת פנקס הבוחרים לעיון הצבור. כדי לאפשר לכל אדם לבדוק אם הוא עצמו או אדם אחר רשום באופן נכון בפנקס הבוחרים קובע סעיף 33 לחוק שבכל שנה יוצגו רשימות הבוחרים לעיון הצבור בכל הישובים.

3. תקופת ההצגה ושעותיה. השנה יוצגו רשימות הבוחרים החל מיום יז' באייר התשמ"ו (26 במאי 1986) ועד יום כו' באייר התשמ"ו (4 ביוני 1986) ועד בכלל, בהתחשב עם הדרישות הדתיות לשמירת ימי מנוחה. מקומות ההצגה ושעותיה נקבעו לפי סעיף 34 לחוק.

בהתאם לסעיף 36 לחוק יוצגו בכל מקום הצגה שבישוב כל רשימות הבוחרים בהן רשומים תושבי אותו ישוב, ורשימות אלה בלבד.

4. הגשת בקשות/עררים וערעורים. כל אדם הרואה את עצמו מקופח בגלל אי־רישום או רישום בלתי נכון של שמו ברשימה כזו, רשאי להגיש, בהתאם לסעיף 40 לחוק, בקשה/ערר לשר הפנים באמצעות לשכת מרשם האוכלוסין שבקרבת מקום מגוריו, בקשה/ערר אפשר להגיש לא יאוחר מיום ח' בסיון התשמ"ו (15 ביוני 1986) על גבי טופס מיוחד שניתן להשיג במקום ההצגה או בלשכת מרשם התושבים.

בעת ההגשה יש להציג את תעודת הזהות של המבקש/העורר.

כל מי שהגיש בקשה/ערר כאמור, אולם לא קיבל תשובה על כך עד ליום א' בתמוז התשמ"ו (8 יולי 1986) או קיבל תשובה, אולם היא אינה מספקת אותו, רשאי להגיש ערעור לבית המשפט עד ליום יא' בתמוז התשמ"ו (18 יולי 1986). ערעור כזה, פטור מאגרה, יוגש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיג במזכירות של כל בית משפט שלום או מחוזי.

5. הצגת רשימות בוחרים משלימות לתושבי הרשויות המקומיות מחוסרי אזרחות ישראלית. בהתאם לסעיף 16(א) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה – 1965, יוצגו יחד עם רשימות הבוחרים לכנסת גם רשימות בוחרים משלימות (נספחים) המכילות את שמות התושבים שאינם אזרחי ישראל, ברשות מקומית שאין בה נספח, תוצג הודעה על כך. כל האמור בפסקה 4 בקשר להגשת בקשות/עררים וערעורים חל גם לגבי הרישום או אי־רישום בנספחים.

6. מקומות ההצגה. ואלה מקומות ההצגה ושעותיה לפי קבוצות ישובים:

מקומות ההצגה:

בכל לשכת מרשם אוכלוסין אזורית ונפתית של משרד הפנים מוצגים פנקסי הבוחרים של כל הרשויות המקומיות שבסביבתה של אותה נפה.

בכל רשות מקומית תתקיים ההצגה במשרדי העירייה או המועצה המקומית.

שעות ההצגה: במשך כל התקופה הנזכרת בפסקה 3 לעיל תתקיים הצגה בשעות העבודה הרגילות הנהוגות במשרדים בהם יוצגו רשימות הבוחרים.

קבוצת ישובים „א" (רשויות מקומיות)

נוסף להצגה כנ"ל תהיה הצגה גם במקומות נוספים כמפורט להלן לפי סדר הא' ב' של שמות הרשויות המקומיות:

ירושלים
לשכת המודיעין של העיריה, רחוב יפו 34
מחלקת המים של העיריה, רח' יפו 212, בית „אלה"
בנין העיריה, רחוב דימיטריוס הקדוש
אשדוד
סניפי העיריה לשכת המודיעין – שבמרכז מסחרי א' רד'
מתנ"ס בי"ס לבנון, רובע ו'
אשקלון
מרכז אפרידר, לשכת המודיעין
שכונת שמשון, סניף מחלקה סוציאלית (צריף 413)
באר־שבע
הלשכה לפניות הצבור, רח' הרצל
המתנ"ס, שכונה ד'
בני ברק
רחוב השומר, תחנת כבאי אש
רחוב עוזיאל, בי"ס עציון שכון מרכז בעלי מלאכה
בת ים
משרדי יחידת הפקוח, רח' ויצמן 5 א'
בי"ס התחיה רחוב רהב 7, רמת יוסף [illegible]
רח' בגורה 10, סוכנות הדואר
הרצליה
רח' המגנים, משרדי העיריה (סניף)
רחוב העבודה 14, משרדי העיריה (סניף)

חדרה
גבעת אולגה, בי"ס אור לסף
שכון אליעזר, בי"ס קפלן
חיפה
ועד נוה שאנן, רחוב טרומפלדור 29
קרית חיים, משרדי העיריה, רח' אחי אילת 27
ועד הר הכרמל, רח' מוריה, בית קולנוע מוריה
טבריה
טבריה עילית, משרדי חברת עמידר, שכון ד'
מעלות תרשיחא
משרדי המועצה המקומית במעלות
גנון הילדים, בית מועצ דאוד, תרשיחא
נתניה
שכון דורה, בי"ס סיני
שכון דיור לעולה, ביה"ס
קרית צנז, בי"ס ממ"ד
שכון הותיקים – בי"ס אלונות
עפולה
עפולה עילית – בי"ס ממלכתי אלונות
עכו
בי"ס ביאליק, עכו צפון
בי"ס רמב"ם שכונה

פתח תקוה
מעברת עמישב, בי"ס ממלכתי בית יד לבנים
צפת
בית התרבות, שכון כנען
קרית גת
משרדי קופת חולים, שדרות גת
ראשון לציון
משרדי העיריה, שכון מזרח רח' העליה
משרדי העיריה, רמת אליהו
רחובות
בי"ס ממלכתי דתי שערים
בי"ס ממלכתי כפר זרנוגה
רמלה
בי"ס ממלכתי שרת, שכ' ג'ווארש
רמת גן
בנין הספריה המרכזית חיבת ציון 16
רח' הדר פנת רח' התקוה, בי"ס ממלכתי הגבעה
משרדי המח' לשרותים חברתיים, רח' אצל 2
תל אביב־יפו
במינהלי השכונות: רח' ברודצקי 19; קהילת ורשה 73, הדר יוסף; עולה הגרדום 46, רמת החייל; דרך השלום 20, שכ' בצרון; דרך שלמה 136, שכ' שפירא; נחל הבשור 3, יפו

בכל הישובים הנמצאים בתחומי המועצות האזוריות או בסמוך להן תיערך ההצגה במשרדי הועד המקומי או המזכירות שבכל ישוב וישוב.

קבוצת ישובים ב' (ישובים בתחומי מועצות מוניציפאליות)

שעות ההצגה: במשך כל תקופת ההצגה יוצגו רשימות הבוחרים בין השעות 4 אחה"צ ל־7 בערב.
מקומות ההצגה: בכל ישוב ומושב במזכירות הישוב או במשרד המושב.
ביתר המקומות יוצגו רשימות הבוחרים כמפורט להלן ולפי סדר הא' ב' של שמות המקומות:

אביר יעקב, אזרנים – במזכירות
אבטאן, אום אל קטוף – בביה"ס
בועינה, נוג'ידאת – בביה"ס
ביאנה – בית מוכתר קאסם ג'בון
ביר אל מכסור: 1) בית חוסין קאסם
הוג'יראת: 2) בית מוכתר חסין גדיר
ג'ואליך – בביה"ס
ג'ואבים – בית בופרי מוכתר עודה
גריפאת – בית עלי אלמוכתר
דאהי – ביה"ס
זרזיר – ביה"ס הממלכתי
זביראת (1) ביה"ס
זביראת (2) בית מוכתר חסן תלאל
חלפה – ביה"ס הממלכתי
חשמונאים – במזכירות
טואלד – בית אחמד טואלד
טוג'ירית הוזה – ביה"ס

חלף – בית כמאל דיב וחוש
טובה – ביה"ס
כאבול, כפר מצר – ביה"ס
כפר המכבים – בבנין עירית רמת גן במרכז הישוב
לוד – נכל התעופה – בבנין עירית לוד
אור חכאם – בבית עטייה גום
מוכבוק, כעאורה, אשירפה – בביה"ס
מואריב – בית סלאם דיב אל חסין
מחנה ישראל – במשרדי המועצה האזורית מודיעים
בסאית סעדיה – בבית שחאדה סעדיה
נ"ין – בביה"ס

נגידאת – בית מוכתר עיוס אל חאלד
סאלם, סלם – בביה"ס
סלמה – בלשכת מרשם האוכלוסין, עכו
סואעד כמאנה – בבית עבדאללה ניקולה
סואעד סוריכה – בבית חאלד סואעד
סעאידה (אום אל גנם) בבית צלאח מוסא סעאידה
סכניה – בבית שיתוף סכניה
עוזר, עין אל אסד, עילוט עילבון – בביה"ס
עארה – בסוכנות הדאר
עין אפרים – במזכירות
עכבורה – בבית חאלד חליחל
ערב סבעון – במרפ"ס בסמת טבעון
רומאנה, ראס עלי – בביה"ס

באהלי שבטי הבדוים שבנפת באר שבע – בתחנות האספקה של הקמעונאים שבכל ישוב וישוב.

י' באייר תשמ"ו
19 במאי 1986

הרב יצחק פרץ
שר הפנים

هكذا من الاصل

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ●

עליות שערים חדות במניות

מאת ורדה בר

בבורסה נרשמו ביקושים גדולים לרוב המניות [illegible] בסוף המסחר נרשמו [illegible] עליות שערים חדות [illegible]

[illegible] ביקושים של 2.2 מיליון ש"ח [illegible]

צבירה בקרנות — בקרנות הנאמנות [illegible]

[illegible] מניות "כלל תעשיות" [illegible] 0.8% [illegible]

ביקוש גדול לצמודי מדד — [illegible] של 5.5 מיליון [illegible] של 6.2 מיליון [illegible] עליות של 0.8%

הדה, מגיע ענק "כדרגל" 5.0 מיליון ש"ח [illegible] ב־85% [illegible] של 88%.

מעבר למניות "הכבדות" — [illegible]

השער יורד ב־5%.

מבין המניות "הכבדות" בענף נרשמו ביקושים גדולים [illegible] שערי ביקוש של 6.2 אלף ע"נ והשער עלה ב־4.8%.

למניות "דלק" נרשם עודף ביקוש של 3.4 אלף ע"נ, ושערן עלה ב־3.3%. ביקושים גדולים נרשמו גם למניות "כלל תעשיות" — 24 אלף ע"נ, והשער עלה ב־1.9%.

בניות "א.ר.ב." [illegible] ב־4.0% בעקבות עודף ביקוש של 6.1 אלף ע"נ ובניות "דיסקונט השקעות" עלו ב־3.9% עם עודף ביקוש של 10.7 אלף ע"נ.

[illegible] בעקבות הביקוש [illegible]

דלק — החברה תחלק מניות הטבה בשיעור של 100% ודיבידנד בשיעור 50%.

החברה תגדיל את הון המניות הרשום משני מיליון שקל [illegible] לשבעה מיליון שקל חדש.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

א.ה.נ. ש	18000	20.0			-20.0
הספנות 0.1	1177 תב	4192	+107	+10.0	+6744
הספנות א 0.5	757	1821			+51.0
הספנות אפ 2	840 תב	3356	+70	+9.1	+5485
כללי לא בהסדר	28350	33.0	+150	+5	+13.0
בנק צפ' אמריק 1.	— הפסקת מסחר				
בנק צפ' אמריק 5.	— הפסקת מסחר				
בנק צפ' אמ אפ1	— הפסקת מסחר				
דנות א 1.0	— הפסקת מסחר				
דנות 5.0	— הפסקת מסחר				
הבינלאומי 5.0	3555	2923	+70	+2.0	+3938
פ.י.ב.י. 0.5	3790	2195			+849

בנקים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	60750	670	+850	+1.1	+1929
אידיבי ב 100.0	81200	4.0	+700	+.9	+48.0
אידיבי בכ א ש	494200				-1.0
אגוד 0.1	60400	238			+13.0
דיסקונט ב	103600	33.0	+600	+.6	+118
דיסקונט א	103800	86.0	+100	+.1	+135
דיסקונט שה ב	12220	129	+70	+.6	+197
המזרחי ש	33400	850	+190	+.6	+1499
המזרחי ב	33700	9.0	+50	+.2	+194
המזרחי שה 9	15220	32.0	+150	+1.0	+388
הפועלים מבכ	116100 תב	1.0	+949	+.8	+1.3
הפועלים ש	54900	1066			-18.0
הפועלים ב	55100	112	+100	+.2	+439
כללי א 1.0	141750	28.0			+42.0
כללי אפ 9	138000	1.0	+1500	+1.1	+20.0
כללי שה 5	107450	1.0	+500	+.5	+29.0
כללי שה 7	6910	80.0	+10	+.1	+66.0
כלל 100.0	34946	1698	+346	+1.0	+7927
כלל שה 9	47150	229			+466.0
כלל שה 11	13210	491			+39.0
מימון וסחר 1.0	47200				
מימון וסחר 5.0	26000 תב	3.0	+1610	+6.6	+3.0

בנקים למשכנתאות

ארבים 0.1	16000	168	+300	+1.9	+7.0
לאומי משכנתא' ש	5407 תב	503	+300	+5.9	+1378
לאומי משכנתא' ב	5407 תב	30.0	+277	+5.4	+129
כרמל ש	4000	217	+150	+3.9	+793
כרמל שה 1	2850				
בנין ב' 5.0	5998	250	-12	-.2	-51.6
פת כתב ש	1505 תב	2299	+95	+6.7	+4413
משכן ב ש	2200	1186	+50	+2.3	+1469
עצמאות 0.1	6110	318			-72.0
טפחות מבוב ש	14060 תב	93.0	+1260	+10.0	+166
טפחות רג ש	13200	201			-36.0
טפחות שה 1	7730	5.0	-20	-.3	-5.0
טפחות שה 2	3800	130	+100	+2.7	+125
יעקב 1.0	1543	533	+73	+5.0	+305
יעקב 5.0	682	919	+7	+1.0	+1581
בירב 1.0	4401	619			-238

מוסדות מימון

שלמון א ש	411 תב	20909	+21	+5.4	+20549
הקלאות מבכ א	58000 תב	52.2	+4750	+8.9	+119
הקלאות מבכ ג	— לא נסחר				
לאומי תעשיה א ש	5564	410			+52.0
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר				
פת תעש בכ ג	— לא נסחר				
פת תעש בכ גג	— לא נסחר				
פת תעש בכ גג1	— לא נסחר				
פת תעש בכ ד	— לא נסחר				
פת תעש בכ דד	— לא נסחר				
מרכז קבלנים 5.0	608	1240			-304
תיירות בכ	— לא נסחר				
כלל ליסינג א0.1	8560	170	+180	+2.2	+285
כלל ליסינג ב0.5	5890	216	+127	+2.2	+81.0
כלל ליסינג אג"ה	10549	27.0	-11	-.1	-32.0

ביטוח

ארדים 0.1	999	835			+247
ארדים א 0.5	485	1666			-45.0
בטוח משנה 0.1	1000 תב	341	+50	+5.5	+499
בטוח משנה 0.5	365	2251	+15	+4.3	+5219
הדר 1.0	2474 תב	1259	+124	+5.3	+1623
הדר 5.0	1425 תב	4509	+130	+10.0	+6249
הסנה ש	570	52763	+10	+1.8	+37474
הפניקס 0.1	1560 תב	891	+90	+6.1	+783
הפניקס 0.5	839 תב	1502	+76	+10.0	+5716
המשמר-הראל 1.0	6920	57.0	+200	+3.0	+22.0
המשמר-הראל 5.0	3150	90.0	+20	+.6	+90.0
ירדניה 0.1	— הפסקת מסחר				
ירדניה 0.5	— הפסקת מסחר				
מנורה 1.0	7852 תב	45.0	-550	-6.6	-112
מנורה 5.0	3599	134	-36	-1.0	-324
סהר ג 1.0	4750	250	+50	+1.1	+104
סקורטים 0.1	2860 תב	1618	+260	+10.0	+4173
צור ש	2100	1311			+158
ציון החזקות 1.0	17000	46.0			-46.0
ציון החזקות 5.0	4650	59.0			-57.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	3900	113	+100	+2.6	+105
אינטרגאמא 5.0	1360	724	+60	+4.6	+607
אינטרגאמא אפ 1	840	1407			-1428
מאיר עזרא 1.0	4937 תב	287	+449	+10.0	+457
מאיר עזרא אפ 1	4549 תב	137	+449	+11.0	+408
סתה 1.0	— הפסקת מסחר				
סתה 5.0	— הפסקת מסחר				
כלל סחר 1.0	860	1231			-86.0
קריסטל 1.0	4449	114			-14.0

קרנות נאמנות

שם הקרן	מחיר קניה	מחיר פדיון
אב	3903.34	3848.20
אבוקה	29704.01	29413.05
אגוז	196.74	192.89
אדיר	1311.57	1285.47
אדום	1700.84	1668.50
אופיר	1526.26	1496.19
אור	412.72	404.04
אורין	161.36	158.10
אורלי	20671.30	20421.88
אורן	594.33	582.94
אילת	2954.13	2897.18
איריס	3792.22	3708.69
איתן	3956.80	3869.49
אלון	570.05	558.18
אלה	501.75	491.30
אלמוג	588.07	576.56
ארז	662.95	650.35
אש	116.71	114.18
אשל	165.10	161.87
אתרוג	190.93	189.08
בדולח	1734.12	1700.91
ברוש	379.55	372.20
ברק	387.54	379.78
בקעת	762.14	747.12
בניש	1145.45	1123.13
גבע	859.51	826.97
גורן	574.26	563.10
גיא	7659.66	7545.81
גיל	2222.41	2180.55
גנית	506.30	508.06
דובדבן	283.52	282.31
דוכיפת	540.52	529.91
דולב	195.91	191.79
דורון	1226.65	1203.31
דותן	216.31	214.04
דליה	394.94	387.17
דרור	3324.25	3261.30
דקל	279.16	273.72
הדס	29223.63	29120.50
הוד	398.13	390.29
חבצלת	2493.95	2439.21
זהב	15823.08	15588.41
זית	15004.57	14781.97
זמיר	670.86	657.95
חוחית	133.25	130.31
חליל	110.18	109.69
חלמיש	560.16	549.25
חן	108.92	108.49
טופז	1189.28	1162.00
טל	4061.96	4013.10
יובל	638.65	626.37
יהלום	1626.58	1595.79
יסודות	32517.61	32226.11
יערה	552.11	539.93
כוכב	771.56	756.72
כפיר	121.82	119.42
כלנית	436.11	427.53
כנפיים	627.89	621.41
כרמל	118.53	116.13
כתר	906.14	888.23
להב	3451.60	3366.67
המשקיע	95753.78	93940.36
לביד	10216.05	10020.49
לקי	1465.12	1435.47
לשם	780.41	764.64
מגדר	959.89	940.82
מבטח	2739.00	2712.7
מגן	199.41	196.56
מנוף	2600.70	2576.7
מגל	611.86	599.98
מור	1203.10	1187.00
מורן	639.34	633.28
מטה	24187.50	23548.22
מיטר	736.34	722.05
מסוף	3064.00	3004.30
מעיין	655.90	643.47
מקשה	812.97	797.17
מרגלית	1008.64	989.16
מרום	939.97	921.85
נגה	20692.15	20385.16
נביה	623.60	611.82
נטע	378.67	371.16
נילי	4016.18	3956.23
סביון	434.05	425.51
סגולה	119.72	117.36
סלע	809.83	793.81
סנונית	563.75	552.67
סער	609.62	598.11
ספיר	533.70	591.05
עדית	646.26	636.10
עדן	1682.08	1649.14
עידו	5767.16	5684.40
עבר	1188.25	1161.70
עמית	2034.87	2018.56
עפרוני	541.91	529.96
ערמון	150.39	147.46
פיא	1238.19	1214.06
צבר	539.85	529.17
פסגת	—	—
צמיד	838.52	820.52
צמרות	6311.17	6221.76
צמרת	1507.50	1478.78
קלע	1708.87	1700.33
רוית	15459.92	15321.83
רקפת	513.38	503.27
רשף	658.21	644.28
שביט	631.52	619.24
שחף	837.49	817.27
שירה	31715.27	31101.51
שמיר	68057.92	66729.22
שגב	556.48	548.61
שקד	569.72	555.80
שפר	164.26	161.00
תאנה	172.71	171.94
תבור	742.29	732.18
תדהר	371.11	369.26
תהלה	95.56	93.46
תירוש	406.17	401.2
תפוז	181.82	177.52
תפוח	176.06	174.76
תרשיש	1279.71	1254.84
תשרי	379.40	373.98

רמק 0.1	31000				
רמק 0.5	8904 קו		+424	+5.0	+783
שופרסל א 2.0	4950	2043	+150	+3.1	+2786
שופרסל ב 10.0	3270	5814	+150	+4.8	+8157

שרותים

רלק ג ש	5400	1782	+170	+3.3	+3422
הראל 1.0	2820	56.0	-30	-1.1	-125
הראל 5.0	1449	163	-46	-3.1	-157
ספנות הספקה 0.1	10150	155	+150	+1.5	+147
ספנות הספ' א0.5	4120	142	+135	+3.4	+327
קרור 0.1	2250 קו		+107	+5.0	+3679
קרור 1.0	412	7377	+11	+2.7	+7462
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר				
מחסני ערובה 0.1	5200	144	-121	-2.3	-76.0
מחסני ערובה 0.5	1601	1423	+1	+.1	+167
קנסורטיום 0.1	1665	690			-231
קנסורטיום 0.5	1101	939	+31	+2.9	+2149
קופל 1.0	— הפסקת מסחר				
קופל אפ 1	— הפסקת מסחר				

מלונות ושרותי תיירות

כלי זהר 1.0	9990	18.5	+110	+1.1	+11.5
כלי זהר 5.0	3240	45.0			-41.1
מלונות דן 1.0	4000 תב	207	+300	+8.1	+425
מלונות דן 5.0	2770	133	-30	-1.1	-133
חוף האלמוג 0.1	5050	127	+40	+.8	+116
כנס 1.0	2374 *	20.0	-125	-5.0	-30.0
* ביצוע חלקי 66.66%					
מלונות ירדן 1.0	3190	338	+144	+4.7	+331
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר				

מחשבים ושרותי מחשב

דטה מימון 1.0	4100	168	-90	-2.2	-246
ת.ד.ל.ן. 1.0	11950	7.0	-30	-.3	-3.0
יעגא 1.0	4100	454	+100	+2.5	+149
יעגא אפ 1	3600	135	+191	+5.6	+187
כלל מחשבים 1.0	6468	145	+308	+5.0	+153
מ.ל.ל. 1.0	8540	92.0			-72.0
מ.ל.ל. 5.0	4179	225	-1		-263
משוב מחשבים 1.0	2750	199	-100	-3.5	-27.0
ניקוב מחשבים 1.	— הפסקת מסחר				
ניקוב מחשבים 5.	— הפסקת מסחר				
תים מחשבים 1.0	1890 תב	1073	+100	+5.6	+2859
תים מחשב אפ 1	18000	30.0			-30.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם בינוי 1.0	418	1827	-17	-3.9	-1391
אברהם בינוי 5.0	290 תב	1605	-30	-9.4	-2247
אורן מבנים 1.0	690	632	-31	-4.3	-1045
אורן מבנים 5.0	358	2204	-17	-4.5	-2646
אזורים 1.0	649	26179	+12	+1.9	+17078
אילון 1.0	378	5804	-6	-1.6	-6890
אילון אפ 1	1400	420	-40	-2.8	-588
אל-רוב 1.0	3624	550	+10	+.3	+124
אל-רוב 5.0	3599	850	+10	+.3	+705
אמנונים 1.0	1755 תב	1200	-195	-10.0	-1048
אמנונים אפ 1	1699	70.0	-1	-.1	-156
אפריקה 0.1שח	35350	114			-38.0
אפריקה .1שח	25630	419			+46.0
אפריקה אפ 5	22200	50.0	+1543	+7.5	+57.0
ארזים 1.0	1880 תב	576	+140	+8.1	+705
ארזלד 1.0שח	2350	1708	+100	+4.4	+1204
ארזלד 5.0שח	1380 תב	3906	+120	+9.5	+4447
בן-יקר גת 1.0	3400 תב	782	+210	+6.6	+1193
ברנוביץ 1.0	3600	183	+100	+2.9	+191
ברנוביץ 5.0	2480 תב	325	+120	+5.1	+381
דנקנר 1.0	4790 תב	1910	+340	+7.6	+2710
דרזקר 1.0	479	1377	+1	+.2	+150
דרזקר 5.0	342	200			-160
דרזקר אפ 1	284	467	+14	+5.2	+4188
דרעד 0.1	6460	49.0	-30	-.5	-2.0
דרעד 0.5	3913 תב	754	+356	+10.0	+597
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר				
נכסים ובנין 1.0	2900	2509	+60	+2.1	+2984
גב-ים 0.1	4880	276	+184	+3.9	+266
גב-ים 0.5	2650	611	+54	+2.1	+456
הכשרת הישוב 1.0	49900	117			-134
ישפרו 0.1	2535	890	+10	+4	+150
ישראלום 1.0	1538	700			-9.0
במה					
ישרס 10.0	15750	127			+87.0
כהן פיתוח 1.0	7770 תב	50.0	+370	+5.0	+111
כלל נדלן 0.1	368	24271	+17	+4.8	+43840
לומיד 1.0	3608	212			-12.0
לומיד 5.0	1550	482	+60	+4.0	+399
מ.ת.ב. 1.0	2774 *	499	-146	-5.0	-1076
* ביצוע חלקי 53.30%					
מאגורי בניה 1.0	495	3794	+5	+1.0	+2092
מאגורי בניה אפ1	365	3464	+5	+1.4	+1655
מדזל בטון 1.0	— הפסקת מסחר				
מישטאל 5.0	305 תב	9044	+25	+8.9	+26038
מנרב 5.0	666	2361			-1446
מר-לו 1.0	600 תב	5749	+37	+6.6	+4075
לוינשטין 1.0	475 קו		+23	+5.1	+3982
לוינשטין 5.0	130.0	7150	-3.0	-2.3	-11245
ליפשיץ 1.0	1683	5710			-45.0
ליפשיץ 5.0	733 ב		-38	-4.9	-8937
נאות אביב 0.5	30000	52.0	-1000	-3.2	-47.0
נכסי אזורים 1.0	754	4813	-11	-1.4	-4282
סהר החזקות 1.0	11750	70.0	+350	+3.1	+18.0
סהר החזקות 5.0	7170 תב	230	+600	+9.1	+993
סוללבונה מבכ א	— הפסקת מסחר				
סוף 1.0	3700	218			-44.0
סוף 5.0	2611 תב	250	+237	+10.0	+156
עזר ובלע 1.0	850 תב	2235	+71	+9.1	+2943
קסריה 0.1	1729	287	+44	+2.6	+406
קסריה 0.5	810	1099	+10	+1.3	+20.0
רוגוזין 1.0	3600	720	+124	+3.6	+262
רוגוזין 5.0	2405	1842			+439
רסקו מבוב'	8025 תב	855	+425	+5.6	+839
רסקו רב	7986	573			-59.0

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2740 תב	511	+140	+5.4	+536
מטעי הדר 0.5	1560	300			-54.0
מהדרין 0.1	5830	293			-4.0
גבעי הדרים 1.0	1123	3926	+20	+1.8	+2422
פרי אור 0.5	2490	488			-315
שו-רד 5.0	18304	348			-199

תעשייה

מזון וטבק

אסאס 1.0	1490 *	409	-35	-2.3	-161
* ביצוע חלקי 91.90%					
גולדפרוסט 1.0	1585 תב	403	+144	+10.0	+1466
גולדפרוסט 5.0	730 תב	1330	+58	+6.6	+3799
גולדפרוסט אפ 1	820	600	+26	+3.3	+321

תעשייה

מזון וטבק

אסאס 1.0	1525	310	+4	+.3	+169
גולדפרוסט 1.0	1441	313	+20	+1.4	+156
גולדפרוסט 5.0	672 קו		+32	+5.0	+4561
גולדפרוסט אפ 1	794 *	250	-6	-.8	-47.0
דובק בב ש	3480	833	+10	+.3	+6.0
דובק בב ב	3460	882	+70	+2.1	+814
תלכל 1.0	1313	1590	+63	+5.0	+910
תלכל 5.0	755 תב	1486	+55	+7.9	+1837
פרי-זה 1.0	2310	894			-333
פרי-זה 5.0	1835	662	+10	+.6	+331
טמפו בירה 1.0	14850 תב	117	+850	+6.1	+91.0
טמפו בירה 5.0	8680	71.0	+85	+1.0	+66.0
יצהר 1.0	1765	1216			-451
יצהר א 5.0	946	978	-10	-1.1	-710
מן 1.0	9800	18.0	+335	+3.5	+14.0
מן 5.0	4700	131	+60	+1.3	+69.0
סנפרוסט 1.0	7850	162			-7.0
עלית 0.1	16080	728	+230	+1.5	+593
עסיס ב 0.5	— הפסקת מסחר				
שלמה אנגל 1.0	1870 תב	460	-100	-5.1	-245
שמן מבכ ש	7750	716	+297	+4.0	+223

טקסטיל והלבשה

ארגר 1.0	870	2986	+30	+3.6	+1473
אופים 1.0	1845	189			-123
אופנת ברוך 1.0	2425	380			-266
אופנת ברוך 5.0	1543	239	+47	+3.1	+245
אפתן 1.0	— הפסקת מסחר				
אפתן אפ 1	— הפסקת מסחר				
ארגמן רג ש	13600	480	+600	+4.6	+306
דלתא-גליל 1.0	4660	853	+120	+2.6	+1044
דלתא-גליל א 3.0	3440	1121	+60	+1.8	+1883
מטוית מאוחד 1.	1510	53.0	-20	-1.3	-43.0
מטוית מאוחד 5.	730	100	+11	+1.5	+742
מטוית אפ 1	511	256	-19	-3.6	-256
ויסלנו 1.0	3970	425			-368
ויסלנו 5.0	2900	143	-30	-1.0	-667
ורדינון 1.0	4208	341	+120	+2.9	+450
זיקית 1.0	7600	177	+40	+.5	+141
זיקית 5.0	6541	400	+191	+3.0	+481
טיב-טוב 1.0	— הפסקת מסחר				
טיב-טוב אפ 1	— הפסקת מסחר				
לודזיה כלל 0.1	1852 תב	117	-126	-6.4	-191
לודזיה 0.4	913	3405			-1503
ליגת 1.0	1230	1078	+30	+2.5	+612
מיס גליקו 1.0	828 תב	1903	+72	+9.5	+2545
מקס 0.1	29450	25.0	-1550	-5.0	-111
מקס 0.5	12000	162	-600	-4.8	-122

עיט 1.0	11450	93.0	+400	+3.6	+75.0
עיט 5.0	5400	372	+160	+3.1	+563
עמק 1.0	2150	318			-8.6
פולגת א 0.1	9500	562	+130	+1.4	+420
פולגת ב 0.4	6650	1588	+200	+3.1	+3016
פוליגון א 0.5	7230	263	+120	+1.7	+171
פרוגד 1.0	2259	860	+80	+3.7	+820
ציפור סטיינה	15350 תב	242	+750	+5.1	+170
תעש רוגוזין 1.0	3717 קו		+177	+5.0	+8355

מתכת ומוצריה

אוקטנן 5.0	2105	769			+102
אורדן 10.0	11950 תב	815	+600	+5.3	+1170
אורדן 50.0	9200	460	+230	+2.6	+684
בבלים ש	12500	23.0	+500	+4.2	+40.0
התכוף 1.0	13500	129	+425	+3.3	+87.0
התכוף 5.0	7580	279			+9.0
קופמארת פת 1.0	1110	2482	+20	+1.8	+1851
קופמארת פת 5.0	820	1307			-860
מורגן 1.0	793	811			+681
מורגן אפ א	609	1000	+6	+1.0	+7.0
מתכת טרום 1.0	2460	1076	+70	+2.9	+994
כבלי ציון 1.0	2410 תב	1406	+161	+7.2	+6156
כבלי ציון 5.0	930 תב	5675	+60	+6.9	+11957
כבלי ציון אפ 3	770	2894	+40	+5.5	+4186
קרמנר 1.0	979 תב	3697	+89	+10.0	+7802
קרמנר 5.0	500 תב	7495	+32	+6.8	+9131
נחושתן 0.1	18250 תב	83.0	+950	+5.5	+89.0
נחושתן 0.5	7450	118			-36.0
עוד 3.0	1792	328			-196
פקך פלדה 1.0	8110	352	+90	+1.1	+140
קרגג 1.0	1230 תב	1695	+60	+5.1	+1209
קרגג 5.0	670	2145	+25	+3.9	+2885
קליל 1.0	3050	120	+60	+2.0	+50.0
קליל 5.0	1630	470			+18.0
שלדות 5.0	2330 תב	1087	+180	+8.4	+1349
תעשיות לכיש 1.0	1065	482			-52.0
תעשיות לכיש 5.0	532	595			+300

תעש' אלקטרוניקה ואפטיקה

אלביט 3.0	451200	19.0	+7000	+1.6	+38.0
אלקו 0.1	6353 *	162	+303	+5.0	+232
* ביצוע חלקי 74.60%					
אלקו 0.25 ש	3460	490			-190
אלקו 0.25 מ	3500	174	+100	+2.9	+85.0
אלקטרה 0.1	16370	408	+700	+4.5	+479
אלקטרה א 0.5	7340	1349	+157	+2.2	+1435
אלרון 3.0	403000	22.0			+1.0
ארית 0.02 מסח	34101	124	+1		+45.0
כלל תעש אלקטרו	2700	3434			-726
ספקטרוניקס 1.0	2115 תב	3461	-235	-10.0	-4072
ספקטרוניקס 5.0	1517	4169	-30	-1.9	-3428
פורטנגר 1.0	2295	1196	-120	-5.0	-1024
פורטנגר 5.0	1140	1823			+46.0
ציקלון 1.0שח	3145	424	+25	+.8	+361
ציקלון 5.0שח	1440	1001	+60	+4.4	+2353
קנבסקין אדלר 1.	4715 תב	973	+615	+15.0	+1460
קנבסקין אדלר 5.	3461 תב	1169	+315	+10.0	+1089
ת.א.ת. 1.0	4008 קו		+191	+5.0	+5981
ת.א.ת. 5.0	1870 תב	6058	+154	+9.0	+10930
ת.א.ת. אפ 1	16200 תב	92.0	+1503	+10.2	+119
תדיראן 1.0	6100	20.0			-24.0

מוצרי בניה

א.ת.כלל בניה1	835	2694			-1082
אלקול 5.0	11450 תב	192	+1005	+9.6	+176
אקרשטיין 1.0	1540	736	+70	+4.8	+791
אקרשטיין 5.0	1189	540	+39	+3.4	+151
בטון תעשי 1.0	13000	36.4	-83	-.6	-64
בטון תעשי 5.0	— הפסקת מסחר				
בר-און 1.0	4552 מ		-240	-5.0	-454
בר-און 5.0	1480	487	-70	-4.5	-1083
המסלול 1.0	— הפסקת מסחר				
המסלול 5.0	— הפסקת מסחר				
מרדאכסטס 1.0	9000	39.0	+145	+1.6	+12.0
מרדאכסטס 5.0	2749	657	-56	-2.0	-140
מ.ל.פ. 1.0	1115	674	-5	-.5	-757
מ.ל.פ. 5.0	620	801	+6	+1.0	+990
מודל השקר בתעש	4190	292	-220	-5.0	-146
מוזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר				
מוזאיקה ולפמן 5	11090	2.9	-9	-.1	-2.9

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	19000	160	+650	+3.5	+181
[illegible] 200.0	1500	959			-124
גל תעשיות 1.0	11495	377	-685	-5.0	-56.0
גל תעשיות 5.0	5760	889	+20	+4	+948
דקסטר 1.0	3287	86.0			-52.0
רשפים 0.1	5633	263	+268	+5.0	+258
רשפים 0.5	1585	1513	+45	+2.9	+1721
חיפה כימיקל 10.0	848	5974			+890
טבע ש	55000	146	+1970	+3.7	+171
טבע אפ 4	50000	6.0	+1300	+2.7	+10.0
ליפסקי 1.0	1305	349	-15	-1.1	-302
ים המלח 0.1	15240	1042	+150	+1.0	+936
מכתשים 10.0	529	30024	+23	+4.6	+47900
כקסימה 1.0	7900	129	-75	-.9	-34.0
כקסימה 5.0	2890	270			-242
נקה כימיקל 1.0	3500	457	+160	+4.8	+495
סנו 1.0	10050	172	+390	+4.0	+148
סנו 5.0	6300 תב	410	+460	+7.9	+453
קום כימיקל 1.0	6080	68.0	-20	-.3	-42.0
ת.ג.ל. 1.0	2650 תב	396	+148	+5.9	+285
ת.ג.ל. 5.0	1691	261	+1	+.1	+241
תיא 5.0	5200	240	+100	+2.0	+159
פרוכאים 10.0	11635 קפ		+554	+5.0	+952
תרו א 5.0	5600	543	+230	+4.3	+161

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	4675 תב	186	+225	+5.1	+123

רפרון 5.0	2530	94.0			-31.0
ת.מ.ג. 1.0	2845	708	-150	-5.0	-389
יאה 1.0	5412	128	-18	-.3	-38.0
לבידי אשקלון 1.	516	6579			-3931
לבידאשקלון אפ1	810	1574	-10	-1.2	-1881
מולט ב 0.5	24100	48.0	+160	+.7	+59.0
מפעלי ניר 10.0	188800	129	+8900	+5.0	+239
סקאנדיה 1.0	3308 קו		+158	+5.0	+2214
רים 0.1	4185	155	+185	+4.6	+213
רים 0.4	2500	279	+100	+4.2	+259
תעל ב 0.2	15000	689	-750	-4.8	-798

תעשיות שונות

אלמוגית 1.0	4850	678			-33.0
אלמוגית 5.0	3567	200	-2	-.1	-174
אמיין 1.0	4870	508	+102	+2.1	+105
אמיין 5.0	2717	501			-142
חמישה יוד 1.0	8400	34.0	+100	+1.2	+12.0
דיקה 1.0	5250	116			+10.4
דיקה 5.0	2761 תב	100	+251	+10.0	+258
פולק 0.1שח	7875 קו		+375	+5.0	+560
פולק 5.0שח	4890	262			-111

השקעות תעשיה

מרכזת ב 0.1	6020	228	+100	+1.7	+273
כור כב' 1.0	5780000	.6	-20000	-.3	-5
כלל תעשיות 1.0	1366	15204	+18	+1.3	+23875
מאגורי טכנולוגיה	483	1862	-19	-3.8	-3625
מאגריטכנו אפ 1	389 תב	1398	-30	-7.2	-2143

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמיקו ש	5050 תב	777	+250	+5.2	+1143

אידיבי פתוח 2.0	3910	4177	+150	+4.0	+6114
אינקורה 0.1	1959	1221	+87	+4.7	+835
אינקורה 0.5	1150	1483			-300
אלגר ש	6800	355	+50	+.7	+154
אלגר ב	6860	158	+110	+1.6	+115
אלרון ש	2665	2009	+45	+1.7	+2378
אלרון ב	2835	173	+135	+5.0	+667
אמישר כב' 1.0	— הפסקת מסחר				
אפיק 1.0	— הפסקת מסחר				
אפיק 5.0	— הפסקת מסחר				
בזלת 1.0	1540 תב	1005	+140	+10.0	+1077
חברה לישראל 1.0	6700	374	+280	[illegible]	+610
חברה לישראל 5.0	3780	1120	+130	+3.6	+1603
הלפמן 0.1	111100 תב	4.4	+10100	+10.0	+8.5
הלפמן 1.0 ש	28000 תב	186	+1400	+5.3	+159
אמפא א 0.5	12600	144	+599	+5.0	+134
פועלים השק ש	4610	1360	+110	+2.4	+929
לאומי השק 0.1	4880	1355	+5	+.1	+1710
דיסקונט השק ש	2400	7789	+91	+3.9	+16672
מזרחי השק ש	16350	65.0			-88.0
מזר השק אגח 124	9800	13.0			-8.0
חירון 1.0	2050 תב	130	+150	+7.9	+201
חירון 5.0	696	1745			-1794
יצוא ש	12400 תב	701	+1040	+9.2	+955
ירדן א 0.1	3770	861			-302
כלל ישראל 10.0	2370 תב	4593	+155	+7.0	+11225
כלל ישראל 50.0	1860	914	+85	+4.8	+2180
לנדיק 0.1	9400	31.0	+190	+2.1	+24.0
לנדיק 0.5	2860	232	+100	+3.6	+401
כנור 0.1	540	2756	+17	+3.3	+839
כנור א 0.5	365	2232	+15	+4.3	+1791
עז השק ב 0.1	2900	358	-150	-4.9	-165
עז השק ג 0.5	1178	705	-40	-3.3	-586
פז השק ש	23400	278	+600	+2.6	+161
פמה א 0.1	8820	30.0	+2		+44.0
פמה 0.5	4220	641	+10	+.2	+576
פריון ב 2.5	2780	925			-224

מחקר ופיתוח

אמצעים מתוחכמים	— הפסקת מסחר				
גליל טכנולוגיות	430 תב	2349	-44	-9.3	-2785

דלק ונפט

דלק חיפושינפט1.	2700	304			-29.0
דלק חיפושינפט5.	1440	1500			+196
דלק נפט אפ 2	738	720	-32	-4.2	-1173
פז חיפושי נפט	12500	64.0			+14.0
סראמיל 1.0	— הפסקת מסחר				
סראמיל 5.0	— הפסקת מסחר				
י.ג.א.ל. 5.0	1480	1655	+40	+2.8	+2824
מ.ג.ג. 1.0	2426 תב	663	+221	+10.0	+881
מ.ג.ג. 5.0	1100	1502	+50	+4.8	+1881
סיסמיקה 1.0	— הפסקת מסחר				
סיסמיקה 5.0	— הפסקת מסחר				
סראיל ב 0.3	3350 תב	149	+250	+8.1	+188
צפון אמר נפט 1.	— הפסקת מסחר				
צפון אמר נפט 5.	— הפסקת מסחר				
צפון אמר נפט אפ2	— הפסקת מסחר				
נפטא ש	1340000	2.0	+50010	+3.9	+2.0

נסחרות במט"ח

גזית מ	228	180	+1	+.4	+647

שערי מטבע חוץ ביום 18.5.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב		1.44	1.50	1.44	1.50	1.44	1.50	1.4654	1.4836	1.4649	1.4881	1.4649	1.4833	1.4747
1 לישט"ש		2.19	2.28	2.19	2.30	2.19	2.30	2.2347	2.2625	2.2325	2.2603	2.2324	2.2605	2.2492
1 מארק גרמני		0.65	0.68	0.65	0.68	0.65	0.68	0.6629	0.6712	0.6621	0.6703	0.6622	0.6705	0.6669
1 פרנק צרפתי		0.20	0.21	0.20	0.21	0.20	0.21	0.2079	0.2104	0.2077	0.2103	0.2077	0.2103	0.2091
1 גולדן הולנדי		0.58	0.60	0.57	0.60	0.57	0.60	0.5885	0.5958	0.5880	0.5953	0.5878	0.5952	0.5918
1 פרנק שוויצרי		0.78	0.82	0.78	0.82	0.78	0.82	0.7964	0.8063	0.7966	0.8065	0.7965	0.8065	0.8009
1 כתר שוודי		0.20	0.21	0.20	0.21	0.20	0.21	0.2055	0.2081	0.2057	0.2083	0.2056	0.2082	0.2071
1 כתר נורבגי		0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1941	0.1965	0.1943	0.1967	0.1944	0.1969	0.1956
1 כתר דני		0.18	0.19	0.17	0.18	0.17	0.18	0.1789	0.1811	0.1793	0.1815	0.1791	0.1814	0.1803
1 מארק פיני		0.28	0.29	0.28	0.29	0.28	0.29	0.2868	0.2903	0.2861	0.2897	0.2863	0.2899	0.2884
1 דולר קנדי		1.05	1.09	1.04	1.10	1.04	1.10	1.0657	1.0790	1.0631	1.0784	1.0645	1.0778	1.0722
1 דולר אוסטרלי		0.98	1.08	1.02	1.09	1.02	1.09	1.0551	1.0682	1.0523	1.0654	1.0517	1.0649	1.0594
1 ראנד דרא"פ		0.47	0.52	0.43	0.59	0.43	0.59	0.6777	0.6862	0.6778	0.6862	0.6782	0.6867	0.6825
10 פרנקים בלגיים		0.32	0.33	0.31	0.33	0.31	0.35	0.3246	0.3286	0.3249	0.3289	0.3244	0.3285	0.3266
10 שילינגים אוסטריים		0.93	0.96	0.92	0.97	0.92	0.97	0.9427	0.9544	0.9431	0.9549	0.9423	0.9541	0.9492
1000 לירטות איטלקיות		0.95	0.99	0.94	1.01	0.94	1.01	0.9671	0.9791	0.9658	0.9778	0.9672	0.9793	0.9720
100 ינים יפאניים		0.87	0.90	0.87	0.91	0.87	0.91	0.8870	0.8981	0.8856	0.8967	0.8862	0.8975	0.8924
1 דינר ירדני		4.15	4.40	3.95	4.20	4.02	4.23	—	—	—	—	—	—	4.2524
1 לירה לבנונית		—	—	—	—	0.03	0.06	—	—	—	—	—	—	0.5487
1 לירה מצרית		0.78	0.83	0.71	0.76	0.72	0.77	—	—	—	—	—	—	0.8332

דולר יציג: 1.4747 | **דולר תיירים: 1.75** | **דולר שחור: 1.60–1.61**

שערי אגרות חוב

הסדרה	השער	השינוי בנקי
4% מלווה פיתוח (100% הצמדה)		
ש4001	513894.0	
ש4002	519883.0	
ש4003	524509.0	
ש4004	565000.0	
4.25% מלווה כפירה (שגיא)		
ק-301 תשואה 3.65%		
4101	292.8	+6.8
ק-302 תשואה 4.13%		
4102	115.8	+.2
4103	111.0	+.1
4104	107.4	+.1
ק-311 תשואה 4.38%		
4201	98.4	+.3
4202	96.6	+.3
4203	94.7	+.3
4204	91.3	-.2
ק-321 תשואה 3.97%		
4301	106.1	+.5
4302	102.9	+.5
4303	102.1	+.5
4304	100.5	+.5
3% מלווה כפירה (גליל)		
ק-201א תשואה 2.40%		
ש3601	32936.0	+67.0
ק-201ב תשואה 2.32%		
ש3602	30465.0	+146.0
ק-2027 א תשואה 2.24%		
ש3603	28437.0	+25.0
ק-202ב תשואה 2.33%		
3604	25456.0	+127.0
ק-203א תשואה 2.37%		
ש3605	23200.0	+21.0
ק-203ב תשואה 2.38%		
ש3606	21848.0	+19.0
ק-203 תשואה 2.20%		
ש3607	20470.0	+159.0
ש3608	19375.0	+154.0
ק-204 תשואה 2.60%		
ש3609	18128.0	+145.0
ש3610	16349.0	+134.0
ש3611	15791.0	+130.0
ש3612	15331.0	+127.0
ק-205 תשואה 2.60%		
3613	14714.0	+82.0
ש3614	14125.0	+80.0
ש3615	13039.0	+75.0
ש3616	11935.0	+69.0
ק-206 תשואה 2.65%		
ש3617	11227.0	+55.0
ש3618	10653.0	+53.0
ש3619	9804.0	+49.0
ק-207 תשואה 2.79%		
ש3620	9196.0	+33.0
ש3621	8734.0	+31.0
ש3622	7874.0	+28.0
ק-208 תשואה 2.85%		
ש3623	7368.0	-117.0
ש3624	6936.0	-112.0
ק-209 תשואה 2.68%		
ש3625	6528.0	+6.0
ש3626	6038.0	+5.0
ש3627	5600.0	+5.0
ק-210 תשואה 2.70%		
ש3628	5149.0	+70.0
ש3629	4824.0	+67.0
ש3630	4560.0	+63.0
ק-211 תשואה 2.91%		
ש3631	4137.0	-73.0
ש3632	3895.0	-69.0
ש3633	3679.0	-65.0
ק-212 תשואה 2.95%		
3634	3232.0	-58.0
ש3635	3055.0	-57.0
ש3636	2942.0	-55.0
ק-213 תשואה 2.98%		
ש3637	2814.0	+24.0
ש3638	2620.0	+23.0
ש3639	2398.0	+21.0
ק-214 תשואה 3.01%		
ש3640	1971.0	+13.0
ש3641	1708.0	+11.0
ק-215 תשואה 2.44%		
3642	1587.0	+2.0
ש3643	1377.0	+1.0
ק-216 תשואה 2.45%		
3644	1227.0	+36.0
3645	1107.0	+33.0
4.25% מלווה כפירה (גליל)		
ק-341 תשואה 4.40%		
3826	93.9	+.1
3827	92.1	+.1
3828	88.9	-.1
ק-251 תשואה 3.62%		
3701	895.5	+25.3
ק-252 תשואה 4.13%		
3702	681.9	-1.6
ק-253 תשואה 4.05%		
3703	607.4	+8.2
3704	520.0	+7.1
ק-261 תשואה 4.09%		
3751	273.3	+2.7
ק-262 תשואה 4.24%		
3752	108.9	+1.1
3753	104.3	+1.1
ק-263 תשואה 4.39%		
3754	93.5	+.1
3755	90.0	+.1
3756	86.8	-.2
ק-271 תשואה 4.04%		
3901	102.5	+1.4
3902	97.6	+1.4
3903	96.8	+1.3
3904	95.2	+1.3
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
ש3107	251900.0	
ש3108	240420.0	+1800.0
ש3109	235000.0	+3000.0
ש3110	235800.0	+1800.0
ש3111	230750.0	+1400.0
ש3112	225700.0	+1200.0
ש3113	230300.0	+1000.0
ש3114	223000.0	+1500.0
ש3115	220000.0	+1800.0
ש3116	214600.0	+2600.0
ש3117	222900.0	+2000.0
ש3118	218100.0	+5000.0
4%–6%–7% מלווה פיתוח וכפירה (80% הצמדה)		
ש3201	184400.0	+700.0
ש3202	187900.0	+4900.0
ש3203	182600.0	+600.0
ש3204	179000.0	+1600.0
ש3205	175500.0	+1700.0
ש3206	174600.0	+400.0
ש3210	170600.0	+1200.0
ש3211	166500.0	-3500.0
ש3212	167000.0	
ש3213	159700.0	
ש3214	153500.0	
6%		
ש3501	153000.0	+1000.0
ש3502	153000.0	+4400.0
ש3503	134800.0	
ש3504	134200.0	
ש3505	129314.0	
7%		
ק-701 תשואה 3.10%		
ש3521	128604.0	+742.0
ש3524	116576.0	+731.0
ק-702 תשואה 3.10%		
ש3522	123577.0	+531.0
ש3523	116761.0	+521.0
ק-703 תשואה 3.00%		
ש3525	114568.0	+105.0
ש3526	114395.0	+86.0
ש3527	112125.0	+84.0
ש3528	114017.0	+104.0
ק-704 תשואה 3.08%		
ש3529	113608.0	+607.0
ש3530	110955.0	+594.0
ש3531	110678.0	+611.0
ש3532	107438.0	+594.0
ש3533	107271.0	+611.0
ש3534	101208.0	+578.0
ק-705 תשואה 3.20%		
ש3535	101013.0	-431.0
ש3539	95099.0	-421.0
ק-706 תשואה 3.17%		
ש3536	100987.0	-43.0
ש3537	100892.0	-44.0
ש3538	94964.0	-41.0
ש3540	94765.0	-46.0
ש3541	91573.0	-45.0
ש3542	91424.0	-49.0
ש3543	86989.0	-47.0
ק-707 תשואה 3.33%		
ש3544	86705.0	+81.0
ש3546	84531.0	+79.0
ש3547	84371.0	+78.0
ש3548	84291.0	+78.0
ש3550	79835.0	+75.0
ש3551	79571.0	+74.0
ק-708 תשואה 3.30%		
ש3545	84462.0	+100.0
ש3549	79771.0	+94.8
ש3552	73204.0	+88.0
ש3554	73043.0	+88.0
ש3555	73043.0	+88.0
ק-709 תשואה 3.25%		
ש3553	72958.0	+419.0
ש3571	66016.0	+394.0
ק-710 תשואה 3.45%		
ש3556	69339.0	+179.0
ש3558	69211.0	+168.0
ש3559	66774.0	+162.0
ש3560	65959.0	+171.0
ש3561	65803.0	+172.0
ק-711 תשואה 3.30%		
ש3557	69965.0	+65.0
ש3572	66402.0	+62.0
ק-712 תשואה 3.00%		
ש3573	66660.0	+613.0
ש3574	61473.0	+566.0
ש3577	61409.0	+578.0
ש3578	56753.0	+536.0
ק-713 תשואה 3.40%		
ש3575	60600.0	-135.0
ש3576	60456.0	-136.0
ש3579	55795.0	-130.0
ק-714 תשואה 3.25%		
ש3580	52112.0	-31.0
ש3581	47383.0	-30.0
ש3582	43697.0	-30.0
ש3583	40605.0	-29.0
ק-715 תשואה 3.30%		
ש3584	38546.0	-42.0
ש3585	36548.0	-41.0
ש3586	33089.0	-39.0
ש3588	33031.0	-41.0
ק-716 תשואה 3.38%		
ש3587	33046.0	-170.0
ש3591	30107.0	-164.0
ש3592	30078.0	-165.0
ש3593	30035.0	-165.0
ק-717 תשואה 3.38%		
ש3589	30075.0	-353.0
ש3594	28666.0	-349.0
ש3596	28585.0	-336.0
ש3597	28504.0	-337.0
ק-718 תשואה 3.50%		
ש3590	29846.0	-243.0
ש3595	28432.0	-242.0
5% מלווה פיתוח וכפירה (כפירה מבולה צמודה)		
ק-101 תשואה 2.75%		
ש2001	126240.0	+2143.0
ש2002	125951.0	+2153.0
ק-102 תשואה 2.82%		
ש2003	121167.0	+1912.0
ק-103 תשואה 2.64%		
ש2004	122054.0	+1596.0
ק-104 תשואה 2.99%		
ש2005	114163.0	+1120.0
ש2006	113992.0	+1161.0
ש2007	111821.0	+1142.0
ק-105 תשואה 3.48%		
ש2008	110120.0	+104.0
ש2012	107730.0	+81.0
ש2015	108345.0	+101.0
ק-106 תשואה 3.02%		
ש2009	112054.0	+1467.0
ק-107 תשואה 3.10%		
ש2010	111362.0	+1391.0
ש2011	109202.0	+1367.0
ש2013	112616.0	+1439.0
ש2014	109784.0	+1410.0
ק-108 תשואה 2.80%		
ש2016	110995.0	+1497.0
ש2018	108157.0	+1513.0
ש2021	104705.0	+1520.0
ק-109 תשואה 3.41%		
ש2017	106323.0	+99.0
ש2019	106030.0	+99.0
ש2020	102925.0	+96.0
ק-110 תשואה 2.17%		
ש2022	99642.0	+87.0
ק-111 תשואה 3.19%		
ש2033	97928.0	+90.0
ק-112 תשואה 3.00%		
ש2024	91971.0	-426.0
ש2027	88700.0	-427.0
ש2031	82101.0	-428.0
ק-113 תשואה 2.80%		
ש2025	92821.0	+883.0
ש2026	92567.0	+867.0
ק-114 תשואה 2.50%		
ש2028	90147.0	+1854.0
ש2030	85759.0	+1818.0
ק-115 תשואה 3.17%		
ש2029	83920.0	+77.0
ש2033	77215.0	+71.0
ש2035	70866.0	+66.0
ק-116 תשואה 0.95%		
ש2032	87002.0	+1656.0
ש2034	82316.0	+1610.0
ש2036	75686.0	+1523.0
ק-117 תשואה 1.95%		
ש2037	69746.0 ק	+1986.0
ש2052	60510.0 ק	+1813.0
ק-118 תשואה 3.22%		
ש2038	67677.0	+62.0
ש2040	65156.0	+49.0
2051	63623.0	+59.0
ק-119 תשואה 2.15%		
ש2039	66862.0 *	+1999.0
ש2041	65310.0 *	+1955.0
ק-120 תשואה 1.82%		
ש2053	61048.0	+52.0
ק-121 תשואה 2.70%		
ש2054	54653.0	-451.0
ש2056	50578.0	-430.0
ש2058	46009.0	-402.0
ש2060	42449.0	-381.0
ק-122 תשואה 3.06%		
ש2055	54330.0	+49.0
ש2057	50265.0	+46.0
ש2059	45690.0	+42.0
ק-123א תשואה 1.17%		
ש2061	34091.0	+469.0
ק-123ב תשואה 0.35%		
ש2062	32131.0	+208.0
ק-123ג תשואה 0.05%		
ש2063	31988.0	+568.0
ב 17	103.5	
ב 18	102.0	
ב 19	101.8	+.8
ב 20	101.1	+.6
ב 21	— הפסקת מסחר	
ב 22	103.0	15.05
ב 23	95.8	-1.3
ש24	94.7	+1.1
ש25	95.1	+.5
ש26	94.2	+.2
ש27	94.0	
ש28	95.0	+1.5
ש29	95.4	-1.8
ש30	100.8	+.8
ש31	100.6	+.6
32	94.0	
33	97.0	12.05
2	92.7	07.05
34 ב"ב	103.7	+2.7
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
ק-601 תשואה 5.20%		
סד' 2501	152.4	-1.1
סד' 2502	149.8	-1.1
סד' 2503	145.1	-1.1
ק-602 תשואה 5.20%		
סד' 2504	144.4	-.8
סד' 2505	138.9	-.8
ק-603 תשואה 5.19%		
סד' 2506	134.2	-.6
סד' 2507	129.6	-.5
ק-604 תשואה 1.22%		
סד' 2508	106.7 ק	+2.6
"יתרונדי" – צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 7.03%		
7001	242.7	-.3
7002	235.3	-.3
ק-902 תשואה 7.07%		
7003	224.7	-.4
7004	207.4	-.3
ק-903 תשואה 7.20%		
7005	193.1	-.1
ק-904 תשואה 7.25%		
7006	181.7	-.2
ק-905 תשואה 7.21%		
7007	169.2	-.1
7008	161.3	-.1
ק-906 תשואה 7.06%		
7009	157.0	+.1
ק-907 תשואה 7.37%		
7010	146.3	-.6
ק-908 תשואה 7.38%		
7011	138.7	-.6
7012	133.9	-.5
ק-909 תשואה 7.40%		
7013	126.4	-.5
ק-910 תשואה 7.34%		
7014	113.7	-.4
ק-911 תשואה 7.31%		
7015	94.8	
7016	94.3	+.1
ק-951 תשואה 7.41%		
7201	94.4	+.1
7202	93.0	+.1
7203	92.8	+.1
7204	93.3	+.1
7205	93.4	+.1
"גלבועי" צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 1.80%		
ש6101	12400.0	-51.0
ק-802 תשואה 2.33%		
ש6102	7486.8	+14.0
ק-803 תשואה 2.45%		
ש6103	6605.0	-31.0
ק-804 תשואה 2.42%		
ש6104	6101.0	-25.0
ש6105	5783.0	-23.0
ק-805 תשואה 2.30%		
ש6106	5697.0	-27.0
ש6107	5487.0	-26.0
ק-806 תשואה 2.22%		
ש6108	3995.0	+63.0
ש6109	3803.0	+61.0
ש6110	3740.0	+60.0
ק-807 תשואה 2.61%		
ש6111	3027.0	-12.0
ש6112	2934.0	-12.0
ק-808 תשואה 2.45%		
ש6113	2028.0	+32.0
ק-821 תשואה 3.42%		
ש6151	777.0	-3.6
ש6152	743.8	-3.5
ק-822 תשואה 3.35%		
ש6153	649.8	+6.6
ש6154	638.7	+6.9
ק-823 תשואה 3.35%		
ש6155	417.6	-1.9
ק-824 תשואה 3.43%		
ש6156	335.1	+.2
ק-825 תשואה 3.41%		
ש6157	249.3	-1.2
ש6158	236.2	-1.2
ק-826 תשואה 3.38%		
6159	200.2	-.8
ק-827 תשואה 3.42%		
6160	189.2	-.2
6161	185.1	-.1
ק-828 תשואה 3.43%		
6162	165.2	-.4
ק-829 תשואה 3.36%		
6163	154.3	+.3
6164	148.1	+.3
ק-830 תשואה 3.45%		
6165	138.2	-.6
ק-831 תשואה 3.42%		
6166	130.8	-.2
6167	128.0	-.1
6168	126.8	-.2
ק-832 תשואה 3.48%		
6169	118.0	-.5
ק-833 תשואה 3.48%		
6170	111.1	-.4
ק-834 תשואה 3.30%		
6171	80.6	-.2
6172	80.4	-.2
ק-851 תשואה 3.46%		
6801	85.3	-.2
אלונית 85	1239.0	-11.8
אלונית 83	— הפסקת מסחר	
הכשרת הישוב 3	181.9	-.7
תעש בטחון 1	195.7	-.8

פק"מ נייר
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
[illegible] ימים או ריבית בהרווח קבוע מה פרים. הגבוה מבין השנים
בנק לאומי

חברת ייעוץ כלכלית של „כלל"

המדיניות הכלכלית ממשיכה היציבות באופן מלאכותי

מזהירה מפני חזרה של המשק לחוסר היציבות של ערב הפעלת התוכנית הכלכלית

מאת דרור שרביט

המדיניות הכלכלית הנוכחית מנסה להמשיך את יציבות המחירים במשק באופן מלאכותי, למרות העליה המשמעותית בשכר, העדר יכולת לקצץ בהוצאה הציבורית ושחיקה ריאלית של שערי החליפין, בעיקר של שער החליפין של הדולר, נאמר בחוות דעת כלכלית, שהוכנה על ידי חברה לייעוץ כלכלי בקבוצת „כלל".

בחוות הדעת שהוכנה על ידי חברת „מודלים כלכליים" בניהולו של ד"ר יעקב שיינין מצויין כי הירידה ברמת החיים בשנים 1984־1985 גורמת ללחצים לעלית הצריכה הפרטית בשנת 1986. בתנאים הפוליטיים הקיימים יש להניח שיהיה גידול בהוצאה הציבורית ותיתכן חזרה לרמה של 1984 (גידול של 4 אחוזים).

אם לא יהיה שינוי משמעותי בשער הבינלאומי של הדולר, יש לצפות להמשך מדיניות הייצוב הקיימת במחיר של הרעה נוספת במאזן המסחרי. במקרה זה תימשך מדיניות הקפאת המחירים, יחד עם הזרמת כספים כפתרון זמני לבעיית האבטלה.

על פי הערכת מצב זו ותוצאה הצפויה של מדיניות זו בחודשים הקרובים תהיה:

התגברות הביקושים;

הרעה נוספת בגרעון המסחרי;

עליה בשכר הריאלי;

שיעורי אינפלציה גבוהים מאלו שהיו בחודשים ינואר–מרץ;

ירידת שערי הריבית הריאלית התגברות הפעילות בשוק ההון;

גידול בהזרמה הממשלתית;

המשך הקיפאון בייצור התעשייתי;

המשך קיום רמת אבטלה גבוהה.

„מודלים כלכליים" מעריכה כי אם תחול התחזקות משמעותית של הדולר בשוק הבינלאומי ייאלץ האוצר לבצע פיחות בהתאם, ואז ניתן יהיה לצפות לסיום עידן היציבות וחזרה לשיעורי אינפלציה גבוהים.

עוד נאמר בהערכת המצב של החברה כי היציבות הכלכלית בחודשים האחרונים הושגה עקב החלשות הדולר, ירידת מחירי הדלק וסיוע החרום האמריקאי, אולם לא חל כל שינוי מבני במשק הישראלי ולא ניכרת כל מגמה של גידול בייצור וביצוא התעשייתי.

בסיכום קובעים עורכי הדו"ח, כי קשה לראות שיפור במצב הכלכלי בשנה הקרובה. המדיניות הכלכלית והפו־ליטית הצפויה אף עלולה לגרום בטווח הארוך לנסיגה, ואף חזרה של המשק לחוסר היציבות של ערב הפעלת התוכנית הכלכלית".

„תעוש" מבקשת לרכוש מפעלים ולגייס הון נוסף

מאת משה גבע

חברת תעוש אזורי פיתוח בע"מ מתכננת הנפקה נוספת של אגרות חוב בך של כ־10 מיליון דולר. זאת בנוסף ל־5 מיליון הדולר שכבר גויסו בשנה שעברה באמצעות אגרות חוב נושאות ריבית דולרית של 9 אחוזים. כך עולה מדו"ח והשכון שהגיש הקונצרן על פעולותיו בשנתיים האחרונות, לוועדה המנהלת של חברת העובדים.

תעוש אזורי פתוח בע"מ – נתונים השוואתיים (מיליוני דולר)

	1984	%	1985	%	1986 (תקציב)	%
סה"כ מכירות	85	100	91	100	113	100
מזה בארץ	35	41	37	41	40	36
יצוא	50	59	53	59	73	64
סה"כ הוצאות	88		93		113	
רווח (הפסד) (אלפי דולרים)	(3,300)		(2,710)		720	
בספר מועסקים	1,251		1,300		1,254	

(*) לא כולל תעוש מימון תעשיות. נתוני 85' לא סופיים.

„תעוש" גם מתכננת הקמת חברה לגיוס הון – סיכון שתגייס הון בהיקף של כ־20 מיליון דולר. זאת בנוסף להטבות הממשלתיות באזורי פיתוח וניצול קרן הצמיחה הממשלתית. בכוונת הנהלת החברה להגביר את הפעילות הכלכלית על־ידי רכישת מפעלים נוספים ו/או הקמת פרויקים חדשים לשם יצירת מנוף לגיוס ההון מתוך מטרה להגדיל, לקראת שנות ה־90 את מחזור המכירות לכ־200 מיליון דולר שמהם כ־80 מיליון דולר בתעשיה. בשנה שעברה הסתכם היקף המכירות ביותר מ־90 מיליון דולר, על פי נתונים לא סופיים, כאשר השנה צפוי המחזור לגדול בכ־25 אחוז (ראה טבלה).

בשנתיים האחרונות עשתה „תעוש" מאמץ להפוך מחברת השקעות לחברת ניהול, תוך חיזוק מגמת ריכוז הבעלות והגדלת השליטה בחברות בהן היא שותפה: „תגור", „אופיס", „תעיה", „סלואפלסט" ו„הסתור פריז".

בתוך כך ממשיכה החברה במאמציה לעבור משיווק מקומי שעיקרו למוסדות ציבוריים לשיווק לגופים פרטיים וליצוא, לנוכח המשך המגמה והצפויה של קיצוצים בתקציבי משרד הבטחון, הבריאות והרשויות המקומיות. משנת 1984 ועד 1986 תחול ירידה של כ־60 אחוז במכירות לאוצר התעשייתי של החברה לשוק המוסדי. הוא ירד מ־40 ל־26 אחוז ב־1985, והשנה הוא צפוי להמשיך ולרדת ל־15 אחוז.

צדיק בינו ייבחר מחר כיו"ר הבינלאומי

מאת דרור שרביט

צדיק בינו אמור להיבחר מחר כיו"ר מועצת המנהלים החדשה של הבנק הבינלאומי הראשון, זאת לאחר שהאסיפה הכללית של הבנק תבחר בחברי מועצת המנהלים החדשה.

בינו, ששימש עד כה כמנכ"ל הבנק יעבור לתפקיד החדש במקומו של בועז נהיר, וזאת על פי תיאום מוקדם עם הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל. כתברר כי בנק ישראל הטיל וטו על כל נסיון של ג'ק נאסר, בעל השליטה החדש בבנק, לשמש כיו"ר או בתפקיד בכיר אחר בבנק, והנושא אף קיבל ביטוי בין התנאים שקבע בנק ישראל לאישור רכישת מניות הבנק על ידי ג'ק נאסר.

על פי הצפוי ימשיכו בועז נהיר ויחזקאל פלומין להיות חברים במועצת המנהלים של הבנק, כנציגי בנק דיסקונט ובנוסף לצדיק בינו, שייבחר כאמור כיו"ר, יצורף גם נציגו של ג'ק נאסר בארץ הפרקליט הירושלמי שלמה תוסיה־כהן. ג'ק נאסר צפוי למנות שני נציגים נוספים מטעמו למועצת המנהלים בחברה. בנוסף להם צפויים להתמנות שני נציגי ציבור, מהם אחד ששימש עד לאחרונה בתפקיד ממשלתי בכיר.

בשלב זה, טרם נבחר מנכ"ל חדש לבנק ועל התפקיד מתמודדים שני מועמדים עיקריים: שלום זינגר, המשמש כיום כאחראי על הפסיבה ומשה קורן המשמש כראש אגף האשראי בבנק. נשקלת גם מועמדות של אישיות מחוץ לבנק, המשמשת כיום בתפקיד ממלכתי בכיר. בינו תומך בבחירת מנכ"ל מקרב עובדי הבנק, אך הנושא טרם הוכרע. אחת האפשרויות הנשקלות הינה מינויים של זינגר וקורן כמנכ"לים משותפים.

בתפקידו כיו"ר מועצת המנהלים של הבנק אמור בינו להמשיך ולהיות פעיל בכל ענייני הבנק, אך בדעתו להתרכז בעיקר בתחום ההכוונה, פיקוח, תכנון לטווח ארוך ופיתוח פעילות הבנק בחו"ל.

מיקבצי הון / ש. רוזנבלום

חצי משרה – פטנט ישראלי עולמי

לתומי חשבתי, שתפקיד יו"ר דירקטוריון בבנק לאומי זהו עסק שנהל יותר משש שעות ביממה. מסתבר שטעיתי, ביממה כידוע 24 שעות ומופלאים מסוגל של ה' אלי הורוביץ מחלקים את היממה כדלקמן: 5 שעות שינה, שעה בודדת לרחיצת שיניים, לכוש, לקריאת עיתונים, שתיית קפה ונסיעות לעבודה ובחזרה. נשמע להוץ משהו אבל אפשרי. שעה נוספת לארוחות צהריים וערב בהנחה שאינך מתענג בקורטך על סיגרים ומשקאות חריפים. לפי חשבוני נותרו 16 שעות נוספות, 8 שעות הינך מתעסק בענייני קונצרן טבע שהוא עסק השייך בחלקו למשפחתך, בשאר 8 השעות הינך מנהל כבאה וכראוי את הבנק הגדול במדינה במסגרת היותך יו"ר דירקטוריון.

תאמינו לי שסופרמן+סרון+הבעל שם טוב+אודי מלמיליאן+אודל ויליאמס כולם יחדיו ילדים קטנים בהשוואה לכושר העבודה הזהספק שהינך מפגין קבל עם ועדה. אחרי הכל במסגרת תפקידך עליך לנסוע פעם בחודש לחו"ל לישיבת דירקטוריון זו או אחרת, עליך לבקר ביקור נימוסין את נגיד בנק ישראל, ועדת הכספים, שר האוצר, בנקאים מחו"ל, קולגות לבנקאות, ועד העובדים, אישתך והילדים, חברים, רופא שיניים, ביקור אבלים וכמובן להבדיל שמחות למכביר.

מחוץ לכל זה יש לנהל את טבע, העסק הזה מייצר ומייצא תרופות, כנראה שאפשר לנהלו במין שלט־רחוק בהפסקת התה הנהוגה במסדרונות בנק לאומי. נכון שאיינהוך אמור לנהל את עסקי הבנק, אבל אתה הצהרת שהנך מעוניין במעורבות בהחלטות ובעשיה ואינך יו"ר שאינו פעיל אלא להיפך אחור המעוניין להטביע חותמו במערכת. ידידך הטוב רב לאוטמן עסוק קצת פחות ממך אבל לא בהרבה. הוא יו"ר התאחדות התעשיינים ויו"ר דלתא טקסטיל – העסק הפרטי שלו. מול שהסיפור של דנות ירד מכתפיו ואיפשר לו פנאי להתאחדות התעשיינים. ארנסט יפת טען, שהבנק גזל ממנו את כל שעות הפנאי, גו מילא. יפת, כידוע, היה תשאר יקה טיפוסי, בניגוד לך סופרמן מודרני.

עד כאן הכל בגדר הזכור או עצב, כל אחד לפי השקפת עולמו ומבנה אישיותו, מכאן ואילך בואו נהיה מעט יותר רציניים.

א. בנק לאומי וחברותיו המסועפות והרבות אינו יכול להרשות לעצמו ניהול באמצעות חצי משרת יו"ר דירקטוריון או כל הגדרה שמית לקטיקנית – עיסקית זו או אחרת.

ב. קונצרן טבע, עפ"י עניות דעתי, דורש אף הוא משרה מלאה.

ג. אפילו ספיידרמן ממוחשב וממוגנט לא יכול לעמוד בקצב הנ"ל לאורך זמן ולא תצליחו לשכנעני אחרת בזיים.

ד. נכבדנו אלי הורוביץ תעשה מאמצים שלא נתנגעע מהר לארנסט יפת.

ה. לצערי הפטנט הישראלי העולמי הבלעדי של ניהול בחצי משרה מתאים לדעתי מקסימום לגוזיבר או אלבניה, וספק אם לגופים בבנק לאומי, טבע, התאחדות התעשיינים ודלתא גליל.

ו. מדוע לא למנות את צמד הסופרמנים ליו"ר דירקטוריון בחברות הבאות – מגועי בית שמש, מוזיאון ירושלים, מפעלי ים המלח, מספנות ישראל ובנק מרכנתיל? חומר למחשבה.

הבורסה לאן?

בחודש אפריל ותחילת מאי הבורסה גימגמה, כידוע, לא לכאן ולא לשם. אמנם היו מספר ני"ע שעלו חזק והשד יודע למה, כפי שהיו ני"ע שירדו חזק וגם כאן הפתרונים לצערי בעיקר לשדים.

מבחינה כלכלית גמגומה של הבורסה הגיוני במהותו, מינואר עשו מרבית נ"ע אחוזים ניכרים בעיקר כלפי מעלה ולפיכך סבירה תופעת – „מנוחה ליגע". הגינית אבל לא בדיוק מציאותית. אלטרנטיבה אין וככל הנראה גם לא צפויה. מטבע החוץ ממשיך לקפוא על שמריו וכמוהו התפ"סים מקלט כל צרה ומנוחה. אגרות החוב מותאמות בדרך כלל לציפיות האינפלאציוניות וכאלה כרגע יש מקסימום עד 3% לחודש ספציפי אחד ובודד. לא גליק גדול. נשארה הבורסה, נכון שברטון ואולי גם אטאם עלו מעבר לשורון הגבסי־כלכלי־פוטנציאלי עסקי ועוד 872 טוסגים כלכליים מילוליים, נכון – אבל לא עקרוני או מפריע. באין ברירה נותרה הבורסה אלטרנטיבה כמעט יחידה סגולה ולא משנה גודל היקף הספקולציה שבדבר.

הבורסה מטבעה נוהה לאחר עליות שערים, הבורסה כעת בדרך הנכונה ליצור לעצמה מדרגת שערים גבוהה יותר אף כי פוחת ופחות אטרקטיבית. הציבור יכסיף לרכוש קרנות מניות, אלו בכספי קנן עלו וירודו ויצרו רמות שערים, והזרימה הכספית אליהן תכריחם כנראה לעלות במדרגות השערים כלפי מעלה בלוי הרבה היסוסים.

הספקולנטים תופסים טרמפים על מניות בעלות סחירות נבוכה יחסית או שהחזקה בהן מצויה בעיקרה בידי בעלי העניין השונים. חלקן כניות בעלות שוי כלכלי טוב. מניות אלו תעשינה כנראה ממון רב בחודש מאי, שימו ליבכם היטב למניות הבאות – מתכת סדום, טרומאטבסט, ארגמן, ספקטרוניקס, לודזיה, פיכטנגר, פריון, הידון. אני לא יודע מי מהן ספציפית תרוץ יותר מחברותיה אך אין לי צל של ספק שארבע מבין הרשימה הנ"ל יובילו את מצעד המניות הטובות לחודש מאי. הסולידיים יותר ימשיכו להטיל יהבם על מניות חצי בכדות מסוג – נכסי אזורים, אי.פי., אזורים, נכסים ובנין ונוספות. אין סיבה שלא תהיה עדנה מסויימת לבנק הבינלאומי, קופסאות פח, פטרוכימיים, חיפה כימיקלים ונוספות.

בקיצור העסק הולך כנראה לאפיק היזבי יותר, הכל כמובן בהסתייגות מהצהרות פוליטיות, פגעים ומרעין בישין למיניהם מכל מיני עין הרע המקובלים אצלנו. נקווה לטוב במהרה בימינו. אמן.

חוזרים הביתה

נגמר החופש, חוזרים הביתה מלונדון, העיתונות מחזירה אותי עוד בטיסה חזרה למציאות הישראלית המוכרת.

גינדי – ניסה להתאבד, בלס – בבית סוהר, הדלק – מזול, הלחם – מתייקר, הבורסה מגמגמת חידבי. מה לעשות שלונדון נגמרה כל כך מהר, שבועיים בלונדון שווים שבע עשרה שנה לערך בישראל מבחינת המתח, הכותרות, והעניין הכלכליאישי.

מפליא שבלס נעצר, התקבל הרושם שהעניין ייסגר נקי בלי פאריזות של משטרה, סעיתי. לא מפליא שמשפחת פרדמן בלעה עוד נתח בעלית, הפרדמנים הללו עושים רושם של מקצוענים אמיתיים, ולפרומצ'נקים נשאר לספור כספי הרבה.

עלית בשבילי זהו זיכרון ילדות מתוק, מפולת דנות התתירה את מוטביץ עם יוקרה פגועה, דוד פרדמן ישאיר אותו עם כיסים מלאים בכספי הכרונות מתוקים. תרגיל של בית ספר עממי עבד פנטסטי בעילית, קונים מאחד, מלחשים באוזן לשני שהראשון מכר, והאצולה שאינה מעוניינת לרדת מגבסיה רצה מהר להשיג מחיר כמה שיותר טוב, חברות למופת, ומעל הכל טאקטיקה עיסקית ממולחת.

„אל־על" מחלקת עיתונים לנוסעים, נופל לידי קטע המתייחס לדו"ח מבקר המדינה. טלו את משרד הביטחון לדוגמא, בתקנות המשרד נקבע תשלום קבוע של 3% מסך עיסקות יצוא הבאות מידע וקשורים של משרד הביטחון.

בשנים 84 – 1982 הסתכם היצוא הבטחוני בסך של 2 מיליארד דולר, משמעות הסכום צריכה להיות הכנסה נקייה של 60 מיליון דולר לקופת המדינה, סכום נאה. בפועל נכנס לקופת המדינה 360,000 $ כלבד דהיינו פרומיל וחצי במקום 3%, הפרש פעוט. מסתבר, שאנשי משרד הביטחון סמכו על היצואנים שישלמו ולא הקימו מערך גביה נאות ומסודר לנושא, לך תסמוך על החתול שישמור על סמנת מתוקה. ביותר לספר ששישים מיליון דולר לא הולך ברגל במדינה המקצצת בסובסידיות.

משרד הקליטה „איבד" ברישומיו 211 דירות, סתם כך הלכו ונעלמו 211 דירות. אני מכיר לפחות 422 איש שהיו מוכנים לקבל בתשלום סביר 211 דירות אבודות.

הייתי מת לפגוש את האדם שמנהל את האינוונטר במשרד הקליטה, לא אתפלא אם חסרים איזה 10 מיליון דולר בבירוף 1,000 עולי אתיופיה ושתי מכוניות סובארו, עניינים שבשיגרה, הבנקים „מסתוקים" עם משרד האוצר ברישום כספי תוכניות חיסכון, ממש ניסים ונפלאות.

הנחיתה, בלוד הייתה בסדר ונראה לי שלא התגבתי מאומה או כמעט מאומה, היתה חופשה מכש נעימה.

לונדון – חגיגת 82 במשכת

1982 היתה כידוע שנת „חגיגה" בבורסה הישראלית ותיזכר שנים ארוכות לטוב. בלונדון, מסתבר, שנת 1982 ושיטותיה נמשכות גם בשנת 1986 הבריטים עדיין לא הספיקו ללמוד ולעכל. הם ילמדו על בשרם המסכנים.

מספר ישראלים עתירי ממון עקוד בזמנם הפנוי ללונדון התחילו לבדוק ולסרוק את הבורסה האנגלית. גם באנגליה ישנן מניות שסחירותן דלה למדי וזאת בעיקר עקב רכישות בעלי עניין והשקיעים מוסדיים. מזהב, בעיקר, במניות מקיקין וטכנולוגיה מתקדמת הנהגות בלאו הכי מפרוספרי־ עולמי. לפיכך אוספים את אם כמויות במניות הללו בעיקר נגד היצעים, ואחר כך דואגים לביקושים. עליות השערים נעות סביב 50% „בלבד" שזהו רווח כספי ניכר ונאה, בהתייחס לריבית המעונקת באנגליה. על פקודות בלירות סטרלינג הצעה כביב 8.5% לערך לשנה.

כיוון שכך המצב וכיוון שבקרוב תחשוק נפשו של מאן דהו ברווח של 250% ולא 50% בלבד, אזי בקרוב נשמע ניסים ונפלאות על מעללי וגבורות המשקיעים הישראלים בבורסה הלונדונית. זה אינו חזון למועד.

מחלוקת בין ארגוני היהלומים

מאת משה גבע

ועדת התיאום של ענף היהלומים בראשותו של נשיא בורסת היהלומים, משה שניצר, מנסה לגשר על המחלוקות בין התאחדות תעשייני היהלומים לבין האגודה לקידום, המייצגת את בעלי המלטשות הקטנות והבינוניות.

לאחרונה פרסמו שני הגופים ידיעות סותרות על מגעים עם סינדיקט היהלומים בלונדון בדבר הגדלת הספקת חומר הגלם לענף בארץ. שניצר אמר ל„דבר" כי המשבר בין שני הגופים הדריך לקראת הצורך לקבוע את הרכב המשלחת שנצאה לשיחות עם הסינדיקט בלונדון. תעשייני היהלומים לא הסכימו לייצוג שביקשה האגודה לקידום ולבסוף יצאו שתי משלחות נפרדות. לאחר מכן פרסם הסינדיקט הודעה ולפיה השיחות עם אנשי „קידום" לא היו רשמיות וכי בדעתו לנהל משא ומתן רק עם גוף מאוחד המייצג את כל הענף.

יוסף סיליון, יושב ראש האגודה לקידום ייצור היהלומים, אומר כי יתכן שהסינדיקט „מסכים בשתיקה" לקיום שני גופים נפרדים למרות שבאופן רשמי ברצונו לראות שיתוף פעולה מלא בין שני הגופים. סיליון טוען שלארגונו אינטרסים שונים מאלה של בעלי המלטשות הגדולות, מאחר שחבריו מייבאים ארצה את חומר הגלם ממתווכים באירופה ולא מקבלים אותו ישירות מהסינדיקט המספק רק לכ־15 יהלומנים גדולים בארץ.

נשיא בורסת היהלומים יזמן לקרוב ישיבה נוספת של חברי ועדת התיאום של הענף, כדי להמשיך ולנסות ליישר את ההדורים בין הצדדים. יחד עם זאת אין בדעתו להסיר את תמיכתו מחברי האגודה לקידום המורכבת, לדבריו, מיהלומנים צעירים ומבטיחים.

משיחות עם ראשי הגופים השונים בענף היהלומים עולה שאין ביניהם הסכמה גם על נתונים בסיסיים, כגון מספר המועסקים ומספר בעלי רשיון הייצור בתחום הליטוש. בתוך כך קיימות מחלוקות גם כאשר למידת הייצוג של כל אחד מן הארגונים.

יהודה יעיש, מזכיר איגוד עובדי היהלומים, טוען שמחלוקות אלו מכבידות על ניהול משא ומתן כאשר לתנאי העסוקה בענף. זה מספר חודשים הוא מנסה, ללא הצלחה, להגיע לידי סיכום בדבר שכר מינימום לעובדי המלטשות.

מאור מצפה שהחילופים בראשות הבנקים יסייעו ללובי הבנקאי

מאת דרור שרביט

המפקחת על הבנקים בבנק ישראל מצפה שחילופי המנהלים הבכירים בבנקים המסחריים יאפשרו לטפל באופן יסודי בבעיות הבנקאות ויחזקו את ה„לובי" הבנקאי להשגת שינויים אלה.

גליה מאור אומרת כי בשנתיים האחרונות, מאז משבר מניות הבנקים, מיתנו ראשי הבנקאות את פעילותם להשגת השינויים הנדרשים בפעילות הבנקאית, וזאת על רקע האווירה הציבורית הלא אוהדת והפגיעה במעמדם האישי. בחילופי ראשי המערכת הבנקאית רואה המפקחת הזדמנות טובה כדי להתחיל לקדם נושאים בנקאיים שונים, שלא זכו לטיפול מספיק.

המפקחת על הבנקים מצפה שהבנקאים החדשים הורביץ, סיון ואחרים יסייעו בהשגת השינויים הנדרשים בתחומים רבים בפעילות הבנקאית. שינויים אלה הינם הכרחיים, לדעתה, לנוכח הבעיות הקשות איתן עוד תצטרך להתמודד המערכת הבנקאית.

בין הנושאים העצונים לדעתה טיפול והפעלת „לובי" אצל הרשויות מצוי גם המרווח הבנקאי. המפקחת על הבנקים מצדדת בעריכת שינויים משמעותיים בתחום זה וקביעת תעריפים ועמלות ריאליים לשירותים הבנקאיים השונים. בין השירותים בהם מדובר היא מציינת גם את מימון היצוא, המסתכם במיליארדי שקלים לשנה, ואשר נעשה על ידי הבנקים ללא הכנסה מספקת.

בקשר לכך ראוי לציין כי אלי הורביץ, שהיה עד לאחרונה ה„לוביסט" מספר 1 של היצוא במשק, יצטרך להאבק עתה מול תעשיית היצוא כדי לייקר את העמלות הבנקאיות על מימון היצוא. המפקחת על הבנקים מצפה לסיוע מצד הבנקאים גם בעריכת שינויים בתחום המיסוי, כך שיבוטלו אפליות המיסוי כלפי סקטור זה.

הערכה באוצר: הכנסות היצוא יקטנו השנה ב־200 מיליון דולר

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

אם תימשך מגמת ההאטה הנוכחית ביצוא הישראלי יקטנו הכנסות המדינה מיצוא השנה ב־200 מיליון דולר. לעומת תחזית היצוא המקוריות – כך מעריכים במשרד האוצר.

לאחר הגידול שחל ביצוא בראשית שנת 1985, חלה עצירה ורמת היצוא נותרה קבועה. גם התכנית הכלכלית החדשה לא הביאה לגידול היצוא, למרות הפיחות הגדול בשער השקל שחל ביולי אשתקד והתחזקות המטבעות האירופיים בחודשים האחרונים.

באוצר חוששים כעת כי תחזית הגידול ביצוא בשנת 1986 לא תתממש. למרות זאת לא מתכוננים כעת באוצר לנקוט יוזמה חדשה לעידוד היצוא.

ויכוח ניטש בין ראשי האוצר לבין היצואנים לגבי רווחיות היצוא ועלויות השכר. האוצר מאשים את היצרנים בתשלום תוספות שכר חריגות בשיעור 10 אחוזים בממוצע מעבר להסכם במשק, וטוען כי תשלומי השכר סוססים את הבסיס לדרישת היצואנים לשיפור רווחיות היצוא.

העסקים מצדם מתרצים את תוספת השכר ברצון לשמור על עובדים שאותם היו פורשים. האוצר מנסה כעת למנוע תוספות שכר ברוטו במסגרת הסכמי השכר החדשים, כדי לדחות בכל האפשר את הצורך לפעול לשיפור רווחיות היצוא.

לעומת זאת מבקש שר התעשיה והמסחר אריאל שרון להעלות את הנושא לסדר היום הציבורי והוא פנה לראש הממשלה בבקשה לקיים דיון דחוף בעידוד היצוא. פרס זימן השבוע דיון בשיתוף שרי האוצר, הכלכלה והתכנון, החקלאות התעשיה והמסחר. בדיון זה יועלו הצעות שונות לקידום שיווק היצוא ויתכן שיתקבלו החלטות חדשות בתחומים נוספים של היצוא.

הלוח הכללי ידיעות אחרונות „דבר"

וילות ובתים

דירות למכירה

הצעות עבודה

מכוניות

רוצים לקנות

מקודים

דיור והדרה

חוות בית

מציעים למכירה

נקיון ואחזקה

שדוכים

הכרויות

שוק המציאות

תיירות

קיבוץ דביר מחפש מציל לבריכה באופן מיידי למספר חודשים. להתקשר טלפונית 057־961321 ולבקש את מרכז המשק או המזכירה.

עיריית תל־אביב־יפו – מינהל החינוך הנוער והתרבות
דרושים
1. מצילי בריכות שחיה לעבודה עונתית
2. מגישי עזרה ראשונה לעבודה עונתית
3. מדריכים ללימוד שחיה
הכישורים הדרושים:
1. בוגרי קורסים מוכרים
2. בעלי תעודות רשמיות
3. בעלי נסיון
המעוניינים יפנו בכל יום בין השעות 10.00 – 12.00 לבנין העיריה, כבר מלכי ישראל קומה 11 חדר 1153, ☎ 438721 למר ליבט אבי.

לבי"ס תיכון באזור תל־אביב דרושה מזכירה. ייענו רק פניות בכתב יד בהן יפורטו קורות חיים ונסיון קודם. נא לפנות לת.ד. 26284 תל־אביב 61262.

דרושים בהרצליה – קפה דורית – חדש
★ סגן מנהל עם נסיון מוכח
★ ברמנים מנוסים
★ מלצרים/יות
★ עובדי ניקיון ומטבח
לפנות בערב: 08־462855. ראיונות לעבודה בקפה דורית הרצל 191 רחובות.

חברה מסחרית ארצית מחפשת עבור סניפה בחיפה
★ קבלן לעבודות פריקה וטעינה (סבלות)
★ קבלן נקיון
נא לשלוח הצעות בכתב אל מנהל הסניף ת.ד. 33295 חיפה 31332.

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שווקים ומכרזים ת.ד. 10 חיפה – 31000
מכרזים
החברה מזמינה בזה הצעות לייצור/אספקה/שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
13171א'	מיכל אופקי מפוליאסטר משוריין
13357	חבק מברזל שטוח
13359	צירים נושאים להרכבת משקולות
13376	מהדק נושא קונצנטרי
13378	ווי עוגן לקיר
13383	מקשרים
13384	מהדקי הארקה לשריון כבל מיני
13386	מחבורי טבע
13387	אדני בטון עגולים
13388	סבלה לעוגן ולהארקה
13390	מגיני כבל
13394	מהדק (אבזם) לסרט נירוסטה
13399	תילי נחושת שזורה

המועד האחרון להגשת הצעות למכרזים הנ"ל הינו 05.06.86.

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

נבחרת הנוער של ישראל בהוקי גלגליות תוקפת את שער נבחרת הבוגרים בתחרות שנערכה בגן־הפעמון בירושלים (צילום: אליהו הראתי)

משבר נוסף בביה"ח בנהריה התרופות אזלו והציוד מתפרק

מאת יצחק מרידור, כתב „דבר"

מצבו הכספי של בית־החולים הממשלתי בנהריה, המשרת את כל אוכלוסיית הגליל המערבי, החמיר ומידרדר.

מנהלי המחלקות בבית־החולים איימו אתמול לסגור כבר היום את מרפאות־החוץ ולעבור לעבודה כבתכונת של שעת חירום.

המנהלים מתריעים על ירידה בלתי־נסבלת במלאי התרופות ובאמצעים האחרים שברשות בית־החולים. גם המכשור הרפואי נמצא לדעתם ברמה שאינה מאפשרת מתן טיפול נאות לחולים המאושפזים ומסכנת את בריאותם.

מנהל בית־החולים, ד"ר אליצור חזני וסגנו, ד"ר יואב סלמון, יצאו אתמול בדחיפות לירושלים כדי לדווח למשרד הבריאות על הסכנות הכרוכות במצב שאליו נקלע בית־החולים.

המשטרה מודאגת בשל הגידול בנוער העבריין במגזר הערבי

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

מפקד המחוז הצפוני של משטרת ישראל, ניצב שאול לוי, אומר, כי 51.6 אחוז מהעבריינים הקטינים במדינת ישראל בשנת 1985, היו ערבים, שביצעו את מעשי העבריינות בעיקר בכפריהם. זוהי עלייה על 150 אחוז במספר העבריינים הקטינים במגזר זה מאז שנת 1980.

ניצב לוי מוסיף, כי אילו חיזקה משטרת ישראל את חוליות הנוער שלה במגזר הערבי, היא היתה חושפת עבריינים קטינים רבים עוד יותר. לדבריו, פועלים העבריינים הקטינים במגזר הערבי בעיקר בתוך כפריהם, וזו אחת הסיבות לכך שהמשטרה מתקשה לטפל בהם.

ניצב לוי קרא להגביר את הטיפול של כל הגורמים במגזר הערבי. הזנחת הטיפול בנערים אלה תגרום לכך, שבעוד כמה שנים יהיה מספרם עצום, ואז יהיה קשה יותר לטפל בהם.

באחרונה נעשה מאמץ משטרתי לטפל בבעיית העבריינות במגזר הערבי. עובדה תוכנית לטיפול במגזר זה, אך המשאבים המוקצים לנושא לא הוגדלו.

„מקורות" מאיימת לסגור המים ל־15 מושבים בגלל חובותיהם

מאת שמעון ויים, סופר „דבר" בצפון

15 מושבים בגליל עומדים בפני סכנת התייבשות, לאחר שחברת „מקורות" מאיימת לסגור את הספקת המים למושבים אלה בשל חובותיהם לחברה.

בין המושבים הללו מושב מרגליות, שתושביו הפגינו אתמול מול בניין הסוכנות בצפת והם מאיימים לפתוח בשביתה, משום שלדבריהם אין הם אשמים בכך שחובותיהם לחברת „מקורות" לא שולמו.

לדברי אנשי מרגליות, רשומים לזכותם בארגון הקניות של מושבי הגליל 1.5 מיליון דולאר, אך כיוון שהארגון אינו יכול לשלם את חובותיו מקוזזים למעשה כספי מושב מרגליות ומושבים אחרים.

מחברת „מקורות" נמסר, כי בשל מצבה אין החברה יכולה להמשיך ולספק מים בלי תשלום.

„מכבי" ביטלה את הסכמיה עם בתי־מרקחת שנתפסו בהונאות

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

קופת־חולים „מכבי" ביטלה את הסכמיה להספקת תרופות למבוטחיה עם כמה בתי־מרקחת שנתפסו בהונאת הקופה.

הנהלת „מכבי" העבירה את שמות בתי־המרקחת הללו לטיפול משרד הבריאות, מאחר שבמעשיהם הם עברו לכאורה גם על פקודת הרוקחות. המדובר בעיקר בעבירות של מכירת תרופות הדורשות מרשם ללא מרשם.

בין בתי־המרקחת ש„מכבי" ניתקה את יחסיה אתם „נוה אביבים" ברחוב יהודה הנשיא 34 ברמת־אביב, „בוגרשוב" ברחוב בוגרשוב 60 בתל־אביב ובית־מרקחת ברחוב פרישמן 66 בתל־אביב. מקופת־חולים „מכבי" נמסר, כי עוד כמה בתי־מרקחת נתפסו בהונאות, ובכלל זה הונאת הקופה על־ידי המרת מרשמי תרופות במוצרים שונים כחיתולים ודברי קוסמטיקה. בימים הקרובים יוחלט על הצעדים שיינקטו נגדם.

בבדיקות שערכה הנהלת „מכבי" התברר, כי רוב בתי־המרקחת פועלים כשורה, בהתאם להסכמים עם הקופה.

תייר סקוטי חשוד בתקיפתה של המתנדבת האוסטרלית בדרום

(ע). – תייר סקוטי החשוד במעשה מגונה במתנדבת תוך נסיון לאנוס אותה, נעצר אתמול לחמישה ימים בפקודת בית־משפט השלום בבאר־שבע.

החשוד הוא דייוויד סמית, בן 35, מסקוטלנד, המתגורר כמתנדב במרכז צוחר.

כזכור, הותקפה המתנדבת האוסטרלית שריל הייד, בת 21, ביום א' שעבר (11.5.86). סמוך לשעה 20.10 בערב עשתה את דרכה ממושב שדה־ניצן אל מגורי המתנדבים במרכז צוחר. תוך כדי כך התנפל עליה גבר, הצמיד חפץ חד לצווארה, גרר אותה אל בין השיחים שבצד הדרך וניסה לאנסה. הוא עשה מעשה מגונה במתנדבת.

מספר שטרי הכסף במחזור ירד לרמה של שנות ה־60

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מאז הונפקו השטרות בני 50 ש"ח והמעות בנות מחצית השקל החדש ירד מספר שטרי הכסף הפעילים במחזור לרמה של שנות השישים.

בסקירה השנתית של מחלקת המטבע בבנק ישראל נאמר, כי הירידה במספר שטרי הכסף הפעילים במחזור מביאה לחסכון בכספי ישיר, בשל הצריכה הפחותה של מטבעות ושטרות וייעול השימוש במזומנים. הנפקת השטר בן 100 ש"ח המתוכננת לשנת 1986, תוסיף ותחזק מגמה זו ותיצור חלוקה סבירה של המחזור בין הערכים השונים.

הסקירה השנתית מביאה בהרחבה את ההכנות שקדמו להנהגת מטבע השקל החדש. מתברר, כי בנק ישראל תמך במתן פרסום מוקדם על השינוי, כדי לאפשר התארגנות קלה להחלפת המטבע ולמנוע נזקי פרסום בלתי־מוסמך, אך לבסוף התקבלה דעתם של הגורמים שהתנגדו לפרסום מוקדם.

הגימלאים יפעלו למניעת פגיעה נוספת בקיצבאות

יו"ר הסתדרות הגימלאים אוריאל אברהמוביץ מכנס היום את מזכירות הארגון לדיון דחוף בכוונת האוצר להעלות מחדש את ההצעות לפגוע בקיצבת הזיקנה.

בישיבה יוחלט על האמצעים שבהם ינקטו הגימלאים במגמה למנוע הטלת מס או תשלום אחר, שיפגע פעם נוספת ברמת חייהם.

הסתדרות הגימלאים מתנגדת לכל תשלום ייחודי שיוטל על הגימלאים בנוסף להיטלים אשר מוטלים או יוטלו על כלל האוכלוסייה. עמדה זו מקובלת גם על רוב חברי הכנסת.

המשטרה משפצת 50 תאים בבית־המעצר באבו־כביר

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

משטרת ישראל תשקיע בחודשים הקרובים יותר מחצי מיליון דולאר בשיפוץ 50 תאים בבית־המעצר באבו־כביר. עד עתה שופצו עשרה תאים בקומה השנייה של בית־המעצר, ובכוונת משטרת המחוז לשפץ בקרוב 40 תאים נוספים.

מפקד משטרת מחוז תל־אביב, ניצב גבי עמיר, סיפר אתמול בסיור כתבים לענייני משטרה באבו־כביר, כי התפוסה הממוצעת בבית־המעצר מגיעה ל־250 עצירים, ושומרים עליהם 120 אנשי צוות מתוך משטרת ישראל. מדי יום ביומו מתקבלים לבית־המעצר 42 עצירים חדשים, ובהם ארבע נשים וארבעה בני־נוער.

נעדרת

המשטרה מבקשת את עזרת הציבור בחיפושיה אחרי שמחה בת סעידה אבנר, שנעלמה באיזור ירושלים לפני שלושה חודשים.

תיאורה: בת 17, גובה 160 ס"מ, מבנה גופה מלא, שערה מתולתל חום כהה, עיניה שחורות, אפה ישר, שפתיה מלאות, גוון פניה שחום.

כל מי שראה את הנערה הזאת מתבקש להתקשר לטלפון: 02־244698, או לכל תחנת משטרה בארץ.

דרוש

המשטרה מבקשת את עזרת הציבור בחיפושיה אחרי מייק (מיכאל) ריינולדס מרחוב הגפן 16 בחיפה בקשר להיעלמות נער נסים שטרית.

תיאורו: בן 45, גובהו 175־180, מבנה גופו רזה, שערו בהיר, שיניו העליונות הקדמיות מרווחות וגדולות וביניהן רווחים. הוא נוהג לחבוש כובע קסקט. מדבר עברית, אנגלית, צרפתית, הולנדית ומעט ערבית.

כל היודע עליו דבר מתבקש להתקשר ליחידה המודיעה טלפון: 02־273322, קו פנימי 39, צח"מ נסים שטרית, או לכל תחנת משטרה בארץ.

מאסר לחברו של שיראזי שהורשע בעקבות עדותו

(ע). – אין ספק ששחקן הכדורגל הנודע שלמה שיראזי היה משדל לעבירה והוא שקיבל טובת הנאה מן העבירות, ואילו הנאשם עשה מה שעשה כי היה מוכה בסנוורים מן ההערצה הזאת לשלמה שיראזי – אמר אתמול השופט המחוזי אורי שטרוזמן בתל־אביב כשגזר את דינו של משה בדסימון, בן 25, מנתניה.

הוא נידון למאסר שנתיים בפועל באשמת התפרצות לבית ברעננה ובגניבת אקדח משם, וכן בהסגת גבול וגרימת נזק לחנות.

בתה"ח „סוחבים" בדיקות הדם לילודים ומסתכנים בגרימת פיגור בלתי־הפיך

צוותי הניתוחים והלידות אינם מקפידים על ההוראות לסטריליות

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

ראש שירות האשפוז במשרד הבריאות, ד"ר משה משיח, הזהיר בימים האחרונים למנהלי בתי־החולים הכלליים בארץ על שורה של ליקויים חמורים שהתגלו במערכת האשפוז ושעלולים לסכן את חיי החולים. ד"ר משיח הוציא הוראות מפורשות לתיקון המצב לאלתר.

בבדיקה שיגרתית התגלה, בין היתר, שקיימים אי־סדרים משמעותיים בלקיחת דגימות דם אצל ילודים לגילוי פנילקטונוריה ותת־תריסיות מולדת מצבים העלולים לגרום לפיגור בלתי־הפיך, אלא אם כן מאבחנים אותם ומטפלים בהם בעוד מועד.

בבדיקה התגלה, כי במשלוחים רבים של דגימות דם לגילוי פנילקטונוריה ותת־תריסיות מולדת הגיעו ליחידות המאבחנות שבועיים־שלושה אחרי שנלקחו, בעוד שעל־פי ההוראות אין להשהות דגימות אלו יותר מארבעה ימים.

בבדיקה התברר עוד, כי בזמן האחרון אין מקפידים על קיום ההוראות המחייבות קיום תנאים סטריליים בחדרי הניתוח, בחדרי הלידה ובטיפולים כירורגיים. המדובר בחובה החלה על כל הצוותים המשתתפים בניתוחים, בלידות ובפעולות כירורגיות לעטות מסיכות המכסות את פתחי הפה והאף.

הוראות של ד"ר משיח באות להסדיר גם קבלת חולים אלקטיביים לאשפוז. בדיקת משרד הבריאות העלתה, כי חולים אלקטיביים מתקבלים לאשפוז לקראת סוף השבוע, אך הם מתחילים לקבל טיפול רק ביום א'. ד"ר משיח הורה לא לקבל חולים לאשפוז אלקטיבי, ובמיוחד לאשפוז אלקטיבי כירורגי, בימים חמישי ושישי בשבוע, כדי למנוע אשפוז מיותר.

עובדים סוציאליים ומרצים תוקפים הצעת החוק:

חוק שירותי הרווחה מתייחס לנזקקים כאל גנבים ופוטר המדינה מאחריות

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר"

הצעת חוק שירותי הרווחה החדש מתירה למנהל לשכה לשירותי רווחה להיכנס לביתו של מי שפונה לעזרה ללא צו בית משפט ולהחרים כל מסמך שהוא רוצה בו. החוק מחייב כל פונה להעלות את פנייתו בכתב בלי שעובדי הרווחה מחוייבים לענות לו כלל.

החוק המוצע מוגדר על־ידי עובדים סוציאליים כפוגע בזכויות האזרח ובצנעת הפרט, היות שהוא מקנה למנהלי לשכות הרווחה ועובדיהן תפקידי חקירה ובילוש, שאין להם דוגמה בחקיקה הישראלית. בכינוס שנערך אתמול באוניברסיטת תל־אביב בנושא תפקיד שירותי הרווחה במצבי משבר, הביעו גם אנשי האוניברסיטה התנגדות נמרצת לחוק.

„זהו אחד המסמכים המזעזעים ביותר שהוצעו לכנסת. הוא מתייחס לנזקקים כאל גנבים ומטיל כתם על המחוקק הישראלי. הוא נערך על־ידי הדרג הבירוקראטי של משרד העבודה והרווחה, מתוך כוונה לאפשר למדינה שלא להתחייב למתן שירותים לנזקקים", טען יצחק קדמן מאוניברסיטת ירושלים.

ד"ר דן שניט תקף את החוק המוצע על שהוא מפקיד את הפונים לשירותי הרווחה לשירות ליבם של נותני השירותים, מבלי שיגדיר מהי מחוייבותם של נותני השירותים כלפי האזרח. כל הנוכחים היו מאוחדים בדעה, שיש לחתור לכך שהחוק לא יאושר.

יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אורה נמיר, תקפה את שירותי הרווחה על שדווקא בנזקקים ביותר אינם מצליחים לטפל. „אדם יכול למות מרעב בלי שמישהו יתייחס אליו", אמרה.

פרופ' אברהם דורון ביקר את שירותי הרווחה על שאינם מסייעים ללקוחותיהם להתמצא בביורוקראטיה. 20 אחוז מנתמכי הסעד זכאים להקצבות מהביטוח הלאומי, אך אינם יודעים על כך. בכינוס נמתחה ביקורת גם על כך ששירותי הרווחה אינם ערוכים לטיפול במובטלים ואינם מסוגלים לטפל במשבר האבטלה, העובר על כ־7 אחוזים מהמועסקים במשק.

מנכ"ל משרד העבודה והרווחה יצחק בריק הגיב, כי משרדו יהיה מוכן לצמצום הסמכויות שמקנה החוק לשירותי הרווחה. לדבריו, משרדו אינו יכול לטפל במשבר האבטלה ביעילות, היות שאין לו נסיון קודם בכך, והוא נאלץ לפתח תוכניות נסיוניות.

160 עובדי מפעל „אופ־אר" באופקים השביתו את המפעל ונעלו את שעריו

מוחים על אי־קבלת משכורות אפריל ועל התרוקנות מלאי חומר־הגלם

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

160 עובדי מפעל „אופ־אר" לייצור חוטי טקסטיל באופקים השביתו אתמול את המפעל במחאה על כך שטרם שולמה להם משכורת חודש אפריל.

העובדים נעלו את שערי המפעל, התכנסו על הדשא בחצר המפעל והניפו כרזות מחאה נגד ההנהלה. „לא ניתן ל'אופ־אר' להפוך ל'אתא' מספר 2", אמר אתמול מזכיר ועד פועלי אופקים סעדיה אילוז, המעניק גיבוי מלא לשובתים.

יו"ר ועד העובדים במפעל יעקב כהן איים, כי אם לא ישולמו משכורות חודש אפריל מיד, יקיימו העובדים משמרות מחאה מול ביתו של המנכ"ל בהרצליה ויסגרו את הכבישים הראשיים בעיירה. „לא נחזור לעבודה עד שלא נדע מה יעלה בגורלו של המפעל. וגם אם נרצה לחזור אין עוד במה לעבוד, שכן חומר־הגלם אזל מזמן מהמחסנים", אמר.

מהנהלת המפעל נמסר, כי המפעל נקלע לקשיי נזילות משום שמשרד האוצר עיכב לו את כספי קרן הערבות בסך כ־700,000 דולאר, שהובטחו לו לאחרונה. מקור מוסמך במשרד התעשייה והמסחר ציין, כי מצוקת המפעל זמנית וכי בהתאם לתוכנית ההבראה הומלץ לאוצר להעניק לבעליו את ההלוואה.

מזכיר מועצת הפועלים אמר אתמול, כי אם הבעיות במפעל „אופ־אר" לא ייפתרו במהרה, ישבתו מפעלים נוספים באופקים מתוך הזדהות עם עובדי המפעל.

מספר המובטלים באופקים מגיע כיום לכ־20 אחוז מכלל המועסקים במקום (770 מתוך 4,000). בשנה האחרונה עזבו את הישוב כ־80 אחוז ממשוחררי צה"ל. נתוני האבטלה אינם כוללים כ־150 עובדים עונתיים, שעבודתם תסתיים בסוף החודש, ועוד עשרות עובדים שמאיימת עליהם סכנת פיטורים בעקבות „עוף הנגב".

ההסת' הכריזה סכסוך בנמלים

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

פועלי התפעול בנמלי הארץ חזרו אתמול לעבודה תקינה, בהתאם לצו ביניים של בית הדין לעבודה.

במקביל הכריזה ההסתדרות על סכסוך עבודה בין עובדי התפעול בנמלים לבין רשות הנמלים, ופירושה של הכרזה זו, שאם תוך 15 יום לא יושג הסדר יחדשו הפועלים את עיצומיהם.

ועדת החינוך במועצת פועלי ירושלים והעמותה לקידום החינוך בבירה, בשיתוף התנועה הקיבוצית, יערכו בחודש יולי הקרוב קייטנה ל־600 תלמידים ברוח ערכי תנועת העבודה.

סוכנת המשטרה יעל הציעה עצמה כפתיון ל„אנס האתלטי" וחברתה איריס לכדה אותו

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

שתי סוכנות משטרתיות, יעל ואירס, הביאו למעצרו של החשוד בעבירות מין באיזור רמת־אביב. האיש, המכונה בעיתונות „האנס האתלטי", הובא אתמול לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב ושם הוגש נגדו כתב־אישום על מעשה אונס, מעשה סדום בקטינה וחמישה מקרים של מעשים מגונים.

לפני כמה חודשים הטיל מפלג הבילוש הנושאי ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב משימה על שתי שוטרות – לנסות ללכוד את האנס. אחת מהן (יעל) תלתה שתי מודעות במרכז רמת־אביב ובהן הציגה את עצמה בשם לימור והציעה את שירותיה בשיעורי עזר ושמרטפות. בכתב־האישום נאמר, כי הנאשם התקשר אליה פעמיים בהסוותו את קולו לקול אשה, והם קבעו פגישה ל־16 באפריל בשעה 7.30 בערב, בקרבת בית־הספר „אליאנס" ברמת־אביב.

לפגישה הגיעה שוטרת אחרת (איריס). היא המתינה במקום כשעל גופה מכשיר הקלטה, ולפתע תקף אותה הנאשם מאחור, סתם את פיה, הניף אותה באוויר וניסה לגרור אותה למקום חשוך כדי לבצע בה מעשה מגונה. אנשי מארב משטרתי שהיה פרוש במקום לכדו אותו אחרי מאבק ועצרו אותו.

הסוכנת המשטרתית שהותקפה בידי הנאשם הקליטה את כל מהלך נסיון התקיפה ובהקלטה נשמעים ההוראות והאיומים שהשמיע הנאשם כלפיה. היא תופיע במשפט כאחת מעדות התביעה המרכזיות.

המשטרה גם הגישה אתמול בקשה לעצור את הנאשם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. האיסור על פרסום שמו ופרטיו המזהים – בעינו.

המשביר המרכזי
אגודה שיתופית לאספקה בע"מ

האגף למכונות וציוד – המחלקה למכונות
בשיתוף ארגון לגננות ולנוף בישראל
מתכבדים להזמין את ציבור הגננים
לבקר בתצוגת המשביר המרכזי
שתתקיים ביום השדה 21.5.86 בגני יהושע (פארק הירקון)
בתצוגה:
ציוד גננו חדש מתוצרת ג'ון דיר, האקו, פלנק ואחרים.
נשמח לראותכם בין המבקרים
למידע נוסף: פנה למח' המכונות
תל־אביב דרך השלום 12 טל. 03־335131
חיפה שער פלמר 2 טל. 04־662161

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	14–5	בהיר
בואנ' איירס	17–6	גשום
הלסינקי	12–7	מעונן
הונג קונג	28–24	בהיר
וינה	16–15	גשום
ז'נוה	18–10	בהיר
טוקיו	28–13	בהיר
טורונטו	22–14	גשום
יוהנסבורג	21–5	בהיר
לונדון	15–9	גשום
ליסבון	22–15	מעונן
מדריד	23–16	בהיר
מונטריאול	22–14	מעונן
ניו־יורק	23–14	מעונן
סאן פאולו	27–17	מעונן
פאריס	16–11	מעונן
פרנקפורט	19–6	בהיר
ציריך	19–14	מעונן
ריו דה ז'נרו	30–19	בהיר
שטוקהולם	15–8	מעונן
שיקאגו	26–17	גשום

swissair

מכון משה שרת
מועדון ציוני חברתי
מפגש החודש
עם שר החינוך ח"כ יצחק נבון
דברי פתיחה:
גדדי וידצקי,
מזכ"ל תנועת העבודה הציונית
האירוע יתקיים מחר יום ג' 20.5.86
בשעה 12.30 בצהרים במכון משה שרת
רח' אלחריזי 9 ירושלים טל' 02־639718
הכניסה לפי הזמנות

למכירה
בדפורד מסחרי
(דו־שימושי)
שנת ייצור 76 יד־ראשונה
טלפון 286141 שלוחה 79
בין השעות 07.30 — 15.00.

רכוש ספר מספרית דבר

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו

יוסף מן

ההלויה התקיימה ביום ששי ז' אייר תשמ"ו 16.5.86
בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים.

אבלים
אשתו: יהודית
בנותיו: מיכל ודורית
אחותו: מירה ומשפחתה

אבלים על פטירתו של

אברהם סכנין ז"ל

יו"ר העמותה שלנו
ומשתתפים בצער המשפחה
מיל"ב (מועדוני הפנסיונרים)
ההנהלה והעובדים

למנחם פרי
אבלים אתך במות
אמך
בית הוצאת הקיבוץ המאוחד

לחברתנו ברטה אורן (באר־שבע)
משתתפים באבלך הכבד במות
בעלך ז"ל
הסתדרות פועלי הבנין
קרן הבטוח והפנסיה
של פועלי הבנין
ההנהלה – ועד העובדים

במלאת שלוש שנים לנפול
בננו ואחינו היקר
טל גבע ז"ל
נקיים אזכרה ביום חמישי י"ג באייר תשמ"ו 22.5.86
בשעה 3.30 אחה"צ, בבית־העלמין במושב בית שערים.
יוצאים מהבית.
עליזה, יוסי והמשפחה
בית שערים

המועצה העולמית למען אידיש ותרבות יהודית;
מועדון סירקין ובית המלין;
בית ראשוני פועלי ציון;
אגודת סופרי אידיש בישראל
ביום שלישי 20.5.86 י"א באייר תשמ"ו בשעה 7.00 בערב
יתקיים באולם בית המלין רח' וייצמן 30 תל־אביב
ערב זכרון בשלושים לפטירתו של החבר
ישראל סטולרסקי ע"ה
משתתפים: משה מילים, יאמא פיימלוביץ, יצחק קורן,
מתתיהו שפירא, דוד שטוקפיש

הננו מדיעים בצער וביגון
על פטירתה של יקירתנו
חנה רובינשטין ז"ל
הלויה תתקיים היום, יום שני 19.5.86
בבית העלמין בכפר סמיר.
האבלים: בתה וחתנה קלרה ויוסף סבר
נכדותיה: סניתה ריבק, אמירה ודמן ובני ביתם
והמשפחה בארץ ובחו"ל

הנהלת קופת חולים מחוז דן
וועד העובדים
משתתפים בצער המשפחה
על מותה של האחות הותיקה
הח' שרה גינצבורג ז"ל
מכפר אז"ר

דבר היום

רעיון ממחזה אבסורד

הפגישה בין הנשיא רייגן לבין מנהיגים יהודיים שנועדה להיום נדחתה אמנם בשל מותו המצער של מנהל „מועדון הנשיאים", אך היא אמורה להיערך במרוצת השבוע. אם כך, תהיה זאת אחת הפגישות המוזרות בתוכנן, כפי שמעידה מטרת ההזמנה: למעשה, מבקש הנשיא מן המנהיגים היהודיים להפוך את עצמם לשתדלנים למען אספקת נשק למדינה ערבית. זוהי ציפייה מופרזת ומביכה.

המדובר בכוונת הממשל לספק לסעודיה טילי אוויר־אוויר, טילי אוויר־ים וטילי קרקע־אוויר, בסכום של כ־350 מיליון דולאר. אין זו עיסקה גדולה במיוחד, אך ההתנגדות בסנאט למימושה היא גדולה, בין השאר, משום שסעודיה אינה מראה רצון ויכולת לתרום לקידום תהליך השלום. הנשיא ויועציו לא גילו בעוד מועד את עוצמת ההתנגדות, ולא השכילו לפעול להחלשתה – אך רמזו לישראל שהנושא חשוב להם במיוחד משום שיקוליהם הגלובאליים והאזוריים. ואכן, לא זו בלבד שישראל הסכימה להימנע מפעילות בקונגרס נגד אספקת הטילים, אלא שהשדולה הפרו־ישראלית בגבעת הקאפיטול, „אייפאק", החליטה להימנע מכך אף היא.

היתה זאת מחווה נדירה לנשיא ידידותי ולשר החוץ ידידותי, אך לגופו של עניין היא לא הועילה. הרוב שנוצר בסנאט, 73 נגד העיסקה מול 22 בעד, איננו משאיר סיכוי של תוקף לוטו נשיאותי. הנשיא זקוק ל־34 קולות של תמיכה כדי להגיע לשליש חוסם להחלטת הרוב. התוספת של תריסר קולות איננה נראית באופק הפרלמנטארי.

כאן נכנס לתמונה רעיון הלקוח כאילו ממחזה אבסורד, לגייס את מנהיגי הקהילה היהודית שיטלו על עצמם התפקיד של שתדלנים פעילים בעד העיסקה. אם אמנם תוצע להם הצעה זו בפגישה הצפויה, היא תעמיד את המנהיגים היהודיים בפני ברירה לא נעימה: להיענות לבקשת הנשיא – דבר קשה לצפות לו – או לסרב לנשיא, דבר שלא ינעם להם. מוטב על כן שלא להעמיד אותם במצב כזה. כפי שמדווח היום סופר „דבר" בארה"ב הועלתה אתמול הצעת פשרה שלפיה יימחקו מן העיסקה טילי קרקע־אוויר מדגם „סטינגר", שהם ניידים ואישיים ועל כן יכולים לשמש נשק בידי מחבלים. פשרה כזאת עשויה לסייע לנשיא לגייס תמיכתם של תריסר סנאטורים לתת תוקף לוטו שלו – מבלי לערב בעניין את המנהיגים היהודיים.

צה"ל ודו"ח ולד, רשומון

מאת טלי זליגנר

מה שמתקבל עד עתה מ„פרשת ולד" הוא שסמכותו ומעמדו של שר הבטחון הם נטולי שיניים, ואילו הרמטכ"ל ואלופי המטה הכללי הם חבר אנשים שטוחי מחשבה וצרי מצח ועין

השבוע רק התחיל, וכבר אפשר לדבר על „הסקנדל של השבוע". בהנחה – שאין לה שום ביסוס – שלא יקרה משהו שיאפיל על רעידת האדמה הזאת. „פרשת ולד", כפי שוודאי תיקרא, פרשת עבודת המחקר של אל"מ (מיל.) עמנואל ולד שהמטכ"ל כן או לא התפנה לעסוק בה, ואשר תכניה הם זעקת גוועלד של מתכנן מערכות ואיש אגף התכנון במטכ"ל, תמונת מצב והצעה רחבת־היקף וירייה לס־נויים־תיקונים־שיפורים במבנה צה"ל.

יותר מחוליה רופפת אחת נחשפה בהלך „פרשת ולד" כפי שהיא מתפתחת עד כה, ואפשר שעוד יהיו לה המשכים. חוליות של ארגון, העברת מידע, מעקב, ביקורת, ניתוח והסברה. אולי בעיקר הסברה. מבוכות גדולות היו נחסכות מהמערכת הצבאית והבטחונית־אזרחית אם תהליך פתיחת דיון ציבורי, לגיטימי וממילא בלתי ניתן לריסון, היה לפחות מקבל מימד של איזון, של דיאלוג, של תגובה. הנבוכים הראשיים נכון להיום הם הרמטכ"ל, שר הבטחון ודובר צה"ל ואחריהם הצבא כולו, שהוצגו – בגלל מגמת התקפדות והסתגרות – ככלי נקוב ומחורר ככברה שמעטפות בו החלקות הטובות. „התקפדות" היא אולי ההגדרה היותר־קולעת למספר תופעות נבדלות אחת מרעותה בתוכן אך זהות בתוצאות.

ד"ר עמנואל ולד, שחוייל וקיבל דרגת אל"מ ייצוג, נחשב לאחד המוחות המבריקים שעמדו לרשות צה"ל בימים שלפני מלחמת לבנון. האלופים יקותיאל אדם ומשה לוי קידמו אותו, טיפחו אותו, הושיבו אותו על עבודות רבות וכבדות בתחום הארגון והתכנון. ולד נתפס כ„מלך בהגשת ניירות", בניסוח סיכומים ובניתוח מצבים. את עבודתו בהיקף של ארבעה כרכים העוסקת בניתוח מלחמת לבנון, לקחיה והצעה לבנית „צה"ל אחר", חיבר ד"ר ולד לפי בקשת הרמטכ"ל משה לוי. אלא שמרגע שהחל לעסוק בניתוח אירועי של"ג ובתכנית לשינוי הצבא, התחיל הרשומון. ולד טוען שנעשו הרבה נסיונות להשתיק אותו, להסתיר ממנו אינפורמציה, להצר את צעדיו. הצבא מצידו דושם שהתנהגותו של הקצין גובלת במוזרות, רואה צל הרים כהרים, מרגיש נרדף, נותן פירוש מעשי לא־נכון למנדט שבידו ולנגישות שיש לו לחומר חסוי.

האם ניתנה לולד יד חופשית באיסוף נתונים? אם ניצל ולד את המנדט שלא כמקובל? האם התכוון המטה הכללי לעסוק בדו"ח של ולד? האם ביקש המטה הכללי לגנוז את הדו"ח הזה? האם תיכנן לעיין בו סלקטיבית, על פי נוחות הקורא? האם הורחק הדו"ח מעיני אלופי המטה הכללי? האם ולד הוא קורבן? האם צה"ל הוא קרבן?

שר הבטחון קרא את החומר, ובניגוד למה שנטען בשם ולד, הגיעו לידיו כל ארבעת הכרכים ללא כל כוונה להשמיט כרך פחות נוח. שר הבטחון מצא שיש בדברי ולד הרבה טעם, ויש מקום לדון בעבודתו. הרמטכ"ל, מי שמינה את הקצין לעשות עבודה, לא התעלם מן התוצאות. כשהונח על שולחנו קרא בו וביקש לעשות לו טיפול – בדיקה עניינית של חלק מן ההצעות המעשיות לשינויים שהועלו על־ידי ולד. העברת חלק אחר של החומר לעיבוד מעשי אצל הגורמים הרלוונטיים, כך שיוטמעו במערך הכולל של לקחים, אירגון מחדש ותיכנון ארוך־טווח וכן תימצות עיקרי הדו"ח לקראת דיון בפורום המטה הכללי שבמסגרתו יציג ולד את עניינו. איש לא מנע מאיש עיון בחומר הגולמי – בארבעת הכרכים – קודם לדיון, ואולם מעשית לא נכללה הפצת הדו"ח המלא בין משתתפי הפורום. במכללה לבטחון לאומי ובאגף התכנון היתה העבודה פתוחה לעיון הקצינים. שלב הבדיקה הפרסונלית של הצעות ולד היה גם ככל הנראה שלב הנסיגה שלו מההצעה לקיים דיון בעבודה, בטענה שמסגרת הזמן איננה הולמת את דרישותיו. מבחינתו צה"ל התקפד ושלח קוצים לעבר חיצי הביקורת שלו. חלה נסיגה ביכולת ההידברות בין הקצין ולד לבין מפקדיו, וברשומון, כמו ברשומון, כל אחד מחזיק באמת שלו ומשוכנע בבלעדיותה. בהמשך, מבלי שקודם בדרגה ולא שעבודת המחקר והניתוח שלו תידון כמות־שהיא ועל־פי מה שהיה הקצין מצפה, השתחרר ולד מצה"ל.

לאחר מכן באה המיתקפה של ולד. צה"ל התקפד פעם נוספת. הפעם נשלחו הקוצים אל עבר סוכביות הדיון שולד ניסה לעורר עם שחרורו מהצבא. צה"ל במקום להתמודד עם הטענות שהעלה ולד בקשר לתהליך חיבור העבודה ותוכנה נאלם דום. אין יוצא ואין בא להסביר. ואם לא די בכך, גם לאחר שהתעוררה סערה השבוע, צה"ל לא נכנס לפולמוס הציבורי – כפוף לעקרון שמפקדי הצבא אינם עובדים אצל התקשורת ועניינם היחיד הוא בטחון המדינה ולא בטחון יחסי הציבור שלהם. נכון אבל לא מדויק. פני הצבא, כפי שהשתקפו בביקורת של ולד וכפי שהשתקפו באופן שבו טיפל הצבא בולד, הולבנו שלא לומר הושחרו. גם לכך יש מימד ענייני בתחום הבטחון, גם אם הוא המימד הפסיכולוגי.

כמו שזה נראה עכשיו, שר הבטחון הוא סמכות ללא שיניים, שלא מבצעים את הפקודות או ההנחיות שלו, הרמטכ"ל ואלופיו הם חבר אנשים שטוחי מחשבה וצרי מצח ועין, וצה"ל, על־פי ולד, הוא גרוטאה.

לא צריך לגמור אוניברסיטה כדי להבין שחלק גדול מהביקורת של עימנואל ולד על צה"ל בכלל, ועל מלחמת לבנון בפרט, הוא נכון. מספיק גם זכרון לאורך חוש הסטורי מסויים כדי לאבחן מגמות גניזה, התפתלויות והיסוי רעשים בעבר. כן צריך להיות איש מקצוע כדי למצוא שחלק גדול מהצעותיו למבנה אחר של הצבא איננו מעשי ולא עומד במבחן התקציב, הניהול או הארגון המינימלי. צריך ורצוי לדעת שמלחמת לבנון היתה אחת המערכות שיחסית לפרק הזמן הקצר שעבר מאז שפרצה והסתיימה, כבר תוחקרה כהנה וכהנה, בכנסים רבים ובסימפוזיונים בכל הרמות. לא מיותר לציין שהרבה מהצעותיו היותר־הגיוניות של ולד הוטמעו בתיכנונים ותכניות ארוכות־טווח, חלקן עוד לפני שולד הגה אותן, והן באו ממוחותיהם של בעלי מחשבה ומעוף אחרים בתוך הצבא.

בדיקה מדגמית בקרב קצינים בכירים מכל גוני הקשת ו„הקליקות" מלמדת שאין חולק על הצורך בשיפורים נוספים, אך גם אין עוררין על דרך ארוכה וחשובה שנעשתה מאז המלחמה בשינוי ושיפור ארגוני, מבני, תורתי והדרכתי, ברמות שהיוו את עקב אכילס של המלחמה.

הטיפול השלומיאלי בעבודת ולד עד להפיכתה ל„פרשה" משחק לידי המבקשים את נפש הצבא. העיסוק במצבו הנפשי של ולד כמוהו כעיסוק של ולד בהויות אחרות, הם וגם הוא איבדו אמינות על סעיף הגזמות, התקפדויות וטעויות בהערכה.

הבהלה מפני דיון ציבורי דרך ועדת החוץ והבטחון של הכנסת וועדות המשנה שלה, היא בהלת־שווא. מה כבר יכול להיות יותר גרוע מהנזק שנגרם עד כה?

מלחמת לבנון. צה"ל בביירות. לפי ולד נדרש צה"ל אחר. תצלום – י.פ.ס.א.

התחלת הסיבוב האחרון

מאת חגי אשד

פרס חותר לשינוי הסטטוס־קוו מתוך חשש שאם לא נתקדם לקראת שלום, ניסוג לעבר מלחמה. שמיר חושש מכל שינוי, חותר לייצוב הסטטוס־קוו

השיחות על טאבה המתחילות היום, כמו פגישותיו הסודיות־גלויות של השר עזר וייצמן בוושינגטון, הן בגדר צעדי הכנה ומבחן כוונות לקראת הסיבוב המדיני האחרון בראשותו של ראש הממשלה שמעון פרס. לא נותר זמן רב עד לרוטאציה בינו לבין יצחק שמיר. מה שלא יתחיל להיעשות עכשיו, בימים ובשבועות הקרובים, לא יוכל להיעשות עד למועד הרוטאציה. מה שיהיה לאחריה יהיה סיפור חדש לגמרי, שמוקדם אפילו להתחיל לנחש את תוכנו.

המבחן הנוכחי הוא בעיקר מבחן כוונות ויכולת של הנשיא מובארק גם בעניין טאבה, ומה שיותר חשוב – גם בעניין שיתופו של יאסר ערפאת במשא ומתן המדיני. התעקשותו של הנשיא מובארק בעניין שיתופו של ערפאת במשא ומתן הזה היא הערובה הטובה ביותר למניעתו בטרם התחיל. זו היתה התרומה העיקרית של הנשיא מובארק לזירה המדינית המזרח־תיכונית, למרבה הצער. הוא לא סילק את המכשול הקיים – מכשול מילולי ריק מתוכן לפתרון בעיית טאבה. והוא הוסיף מכשול, שלא היה נוסף בלעדיו ואשר גם המלך חוסיין וגם הנשיא אסד הסורי, מסיבותיהם השונות, פעלו לסילוקו. זוהי תרומתו השלילית הכפולה של הנשיא מובארק, אשר ככל הנראה נבעה מחוסר הבנה אישית ומהכשלה של אנשי זדון בקרב עוזריו, מטרתם של אלה היתה מאז ומתמיד להרוויח זמן, להשאיר את הסטטוס קוו על כנו ולא לאשר לנשיא מובארק, שעליו הם אינם סומכים, כנראה, להיפגש עם שמעון פרס למשא ומתן ישיר על כל הבעיות התלויות ועומדות בין שתי המדינות.

עתה נותר זמן קצר בלבד כדי להיווכח מה כוונתו ומה יכולתו של הנשיא מובארק. האם הוא רוצה לקיים פגישת פיסגה עם שמעון פרס בעתיד הקרוב ביותר, כצעד ראשון לשינוי המצב הקיים ולהתנעתו מחדש של התהליך המדיני באיזור, או שהוא החליט, מרצון או מאונס לקיים את הסטטוס קוו, בלי שינוי, תוך הטלת האשמות שונות בישראל והיתלות ביאסר ערפאת כמכשיר לניגוח הנשיא הסורי והמלך הירדני ולהכשלת ההתקרבות ביניהם.

זוהי בעצם השאלה האמיתית העומדת על הפרק – האם לנסות לשנות את הסטטוס קוו או לקיים אותו. שמעון פרס חותר לשינוי הסטטוס קוו מתוך חשש שאם לא נתקדם לקראת שלום, ניסוג לעבר מלחמה בעתיד הלא־רחוק, גם אם לא מחר או מחרתיים. יצחק שמיר לעומתו חושש מכל שינוי וחותר לייצוב נוסף של הסטטוס קוו בכל התחומים המדיניים והצבאיים. בצד הישראלי של המיתרס חלוקת התפקידים והכוונות ברורה למדי. ואילו בצד הערבי – שוררים ערפל ומבוכה. יש סימנים מעידים לא מעטים שגם המלך חוסיין וגם הנשיא מובארק נוטים בליבם לשינוי הסטטוס קוו, אך גובר עליהם הפחד מפני מחיר השינוי ותוצאותיו. שלא כמו שמעון פרס, אין הם מוכנים לנטילת סיכונים למען חידוש התהליך המדיני לעבר הבלתי־נודע. לא מן הנמנע שבסוף חשבון הם עצמם, או הכוחות השונים שמתחתם ומאחוריהם – דבקים בקיום הסטטוס קוו ונוח להם בסתר ליבם שיצחק שמיר יחזור לראשות הממשלה במקום שמעון פרס. כי אז נוח יהיה להם להמשיך לשלם מס שפתיים ריק מתוכן לשינוי הסטטוס קוו ולהטיל על ישראל את האשמה לשימורו של הסטטוס קוו – כולל המחיר שמשלמים הפלשתינאים בסבל ובחוסר תקווה כחלק ממנו. מה איכפת לחוסיין ולמובארק סבלם של הפלשתינאים, שממשיך להשחיר את פניה של ישראל ולהטריד את מצפונה ואת אחדותה הלאומית?

נוכח משוואה זאת ממשיכים האמריקאים לשבת על הגדר. הם היו רוצים בשינוי הסטטוס קוו, אבל חוששים מכישלון נוסף בניסיונם לשנותו. אם לא יובטח להם מראש שהנשיא מובארק מוכן ומסוגל „לתת" לו יד באמת. האמריקאים לא משוכנעים בכך. הם יודעים היטב כי אפשר להגיש לבוררים את שתי השאלות – גם בנוסח הישראלי וגם בנוסח המצרי – ולהשאיר לבוררים את ההכרעה בין כל השאלות וכל התשובות. אם וכאשר יתחדש התהליך המדיני ודעת הקהל הישראלית תראה בעליל סימנים של הפשרה ותזוזה בצד המצרי, נקל יהיה לממשלה – אפילו לממשלת האחדות הלאומית – לגמול למצרים בוויתור כזה או אחר, על מלון „סונסטה" והכפר של רפי נלסון, שעליהם מדובר כאן בסך הכל. אבל כל עוד מובארק נראה קפוא ומאובן כספינקס אפילו מול ידו המושטת של שמעון פרס, אין נכונות ישראלית למחווה חד־צדדית נוספת. יצחק שמיר יוכל להציגה כוויתור סרק שלא יקדם את השלום עם מצרים. וזה מה שהוא עושה עכשיו.

גם בעניין יאסר ערפאת הכניס לנו מובארק עז שחורה, שיש בה רק נזק, בלי תועלת. סוף־סוף הצליחה מלחמת לבנון שהסתיימה בכישלון ישראלי ובתבוסה של אש"ף – להחזיר את הטיפול בבעיה הפלשתינאית אל מדינות ערב השכנות. וזו התפתחות חיובית משום שכולן ניהלו משא ומתן עם ישראל בעבר – ישיר או עקיף, צבאי או מדיני. ואף חתמו על הסכמים אגבה במישורים הללו ואף כיבדו אותם. גם סוריה. מצרים, וירדן על אחת כמה וכמה. ירדן וסוריה הגיעו להבנה ביניהן, שמקובלת גם על ישראל, כי יאסר ערפאת אינו מסוגל ואינו רוצה להיות פארטנר לפתרון הבעיה הפלשתינאית. גם ירדן וגם סוריה אינן רוצות לשמוט מידיהן את המפתח לפתרון הבעיה, בין בשלום בין במלחמה, בין במשא ומתן עם ישראל בין במו"מ עם ארה"ב. על אחת כמה וכמה שאינן רוצות למסור את המפתח ליאסר ערפאת.

אילו היתה מצרים מצטרפת להבנה הזאת היה מסולק מן הדרך המכשול העיקרי לחידוש התהליך המדיני באיזור בשיתופה של סוריה. גם אם הדבר היה נעשה בעקיפין ועל תנאי. מכל מקום אפשר היה להעמיד את הנשיא אסד למבחן. מי שמכשיל סיכוי זה הוא הנשיא מובארק, שרוצה לכפות על ירדן וסוריה – ועל אחת כמה ישראל – את העז השחורה הזאת שאף אחד לא רוצה בה ולא נותן בה שום שמץ של אמון, פרט למובארק, כנראה. לא ברור למה. או שהוא רוצה להכשיל את התהליך המדיני במתכוון. זו שאלת המבחן שמוצגת עתה לנשיא המצרי. גם בשיחות טאבה בארץ וגם בשיחות עזר וייצמן בוושינגטון. זו השאלה הכפולה שהתשובה עליה יכולה להיות – הסכמה על נוסח כתב הבוררות בעניין טאבה ועל נוסחה שתרחיק את יאסר ערפאת משולחן המשא ומתן עם ישראל. התשובה המצרית לשאלה כפולה זאת היא שתקבע אם תוכל לצאת סוף סוף אל הפועל הפגישה בין מובארק לשמעון פרס, ואם יתחיל סוף סוף הסיבוב האחרון בניסיון לשנות את הסטטוס קוו במזרח התיכון באמצעים מדיניים, או אם לקיים אותו כמות שהוא, עד שישתנה חלילה בעתיד באמצעים צבאיים.

שיחות טאבה. סיבוב נוסף

שירות לציבור בשידור ישיר

מאת אמנון דנקנר

לא בכל שנה מתרחש צירוף דברים כזה, שהמשחק האחרון של עונת הכדורגל מפגיש את שתי הקבוצות המובילות בטבלת הליגה הלאומית, במאבק העתיד לקבוע מי מהן תהיה האלופה. לא בכל שנה קורה ששתי המובילות הן קבוצות שהציגו במשך העונה כדורגל טוב, מושך עין ומהנה המבטיח כי למשחק ביניהן יהיה ערך איכותי.

קל להניח כי אותו קהל גדול שהוקיר את רגליו ממגרשי הכדורגל בשנים האחרונות היה שמח להיות נוכח במשחק בין הפועל תל־אביב לבין מכבי חיפה שיהיה בשבת הקרובה, אלא שבכל זאת אצטדיון „בלומפילד" אינו יכול להכיל גם בדוחק יותר מאשר שתי רבבות של צופים.

השכל הישר מחייב החלטה טבעית של הטלוויזיה לשדר את המשחק הזה בשידור ישיר לטובתם של כל אלה שלא יוכלו להידחק לאצטדיון. הרי המניעה העיקרית לשידור כזה אינה קיימת כאן, שהרי אין חשש שבגלל הודעה מראש בדבר השידור יישממו יציעי בלומפילד מצופים – קופה סגורה מובטחת מראש ואין חשש מפגיעה כלכלית בקבוצות.

עם זאת לא תמיד השכל הישר הוא המנחה היחיד של הטלוויזיה. והפעם יש שתי בעיות העלולות למנוע את השידור הזה. האחת היא נטייתם הכרונית של עובדי רשות השידור להושיט ידם אל גרגרתם של מעסיקיהם ולסחוט מהם כל מיני הבטחות ותנאים כשמבצע המושך תשומת לב ציבורית עומד על הפרק. השניה היא נטייתם של החוגים הדתיים באמצעות מפלגותיהם להעכיר את שמחת הכלל החילוני שעה שהיא מתנגשת בשמירת השבת.

רשימה זאת מופנית לא אל אלה ולא אל אלה. אף לא אל הנהלת רשות השידור. אלא אל חברי הכנסת של שתי המפלגות הגדולות, שכבר רשמו לזכותם הצלחה אחת ושתיים בעניינים דומים, ולאחרונה – בעניין השידור הישיר מלונדון של משחק הגמר של הגביע האנגלי. יש לרשותם עכשיו כמה ימים בהם הם יכולים וחייבים להפעיל לחץ ציבורי כדי להבטיח את השירות לציבור על אפו ועל חמתו של כל מי שעלול להתנכל למבצע השידור הישיר. הרי זו סיטואציה אבסורדית באמת שהטלוויזיה הלימודית מחליטה לשדר בשידור ישיר הגרלות של מפעל הפיס, בעוד ששידור טבעי כמו זה של משחק־העונה מוטל בספק רב. אולם אנחנו פועלים במישורים אבסורדיים ביותר מאשר תחום אחר בחיינו, ומותר לנו, כמה פעמים בשנה, להתחפש למדינה נורמאלית ולעשות את מה שראוי ומובן מאליו לעשותו.

ועדת שרים על ועדה משפטית

מאת מאיר בראלי

יש מקום לביקורת על ועדת בייסקי, אולם אין מקום לכופף את מסקנותיה לטובת מי שהממשלה חפצה ביקרו

כשפורסם שהממשלה החליטה להקים ועדת שרים לבדיקת המסקנות של הוועדה המשפטית בראשות השופט בייסקי, טילפן אלי חבר טלי, שהיה חלוק עלי קשות בתקופת מפא"י־רפ"י. ושאל אותי מה ההבדל בין ועדת שבעה שרים (בימי פרשת לבון) לוועדת שמונה שרים? לא כל כך חשובה התשובה המתחכמת שפטרתי בה את חברי, שהתכוון למאבקו המר של דוד בן־גוריון, שלא ועדת שרים תפסוק בשאלות אשמתו ואי־אשמתו של אדם.

בממשלה שהחליטה עתה להקים ועדת שרים שתבדוק מסקנות של ועדה משפטית יושבים תלמידיו המובהקים של דוד בן־גוריון, אנשים המזוהים עם מורשתו הציבורית, שלחמו קשה למען תביעותיו וסיכנו למען המאבק הזה את עתידם הציבורי.

האמת היא שמי שהבין אז שוועדת שרים אינה רשאית ליטול על עצמה לקבוע אשמה וחפות, לא יכול להצדיק כל נסיון לרכך את פסק־דינה הקשה של ועדת בייסקי על מנהלי הבנקים. באמצעות ועדת שרים או באמצעות החלטה של הרשות המוציאה לפועל בכליאתה.

בשלב זה זכאית הממשלה ליהנות מן הספק. יתכן שוועדת השרים – כל כוונתה, כפי שטוען שר האוצר, רק לבדוק איך ליישם את ההמלצות האופרטיביות, שכוונתן להקטין את שליטת הבנקים בשוק ההון, בחסכונות ובקופות הגמל. בעניין זה החלטות ועדת בייסקי קשות לביצוע גם בעיני מי שמבין, כי יש עודף של ריכוז סמכויות בידי הבנקים. רצוי מאוד שיבדקו הדברים היטב, ייעשו בהדרגה, ללא חפזון – כהוא, כידוע, מהשטן. רצוי שהמהלך שבמשה בייסקי וחבריו מציעים יצליח ולא ייכשל חלילה.

אשר לצד הפרסונלי, אין ספק שהוא קשה וחמור מאוד. כל זאת, טוב היה אילו עם מינוי ועדת השרים היו אומרים במפורש שאין לוועדה זו קשר עם ההמלצות האישיות של הוועדה המשפטית. כמו לרבים אחרים, גם לכותב שורות אלה יש יחס אישי אל פלוני ופלמוני מאלה שקיבלו פסקי־דין קשה כל כך. לעומת זאת, נראה לי שהוועדה לא צדקה בכך ש„סלחה" למי שאינו מכהן עוד בתפקיד שכיהן. אם ידידי הטוב יגאל הורביץ, שאני רוצה בטובתו, אשם במפולת שנחקרה, הרי לא חשוב שהוא עתה שר בלי תיק, כי השאלה היא מה דעת הוועדה על האפשרות שיהיה מועמד לתפקיד ביצועי עליון בשירות הפיננסי בעתיד. כדי להסיר מעלי חשד כלשהו, כתבתי על האיש הקרוב אלי, ולא על השר לשעבר יורם ארידור, שהוא מרוחק ממני פוליטית הרבה יותר, אף־על־פי שאשמתו רבה הרבה יותר מזו של יגאל הורביץ, ולא רק במפולת מניות הבנקים. ביקורת – מותרת. אין פירושו של דבר שמותר להתייחס אל המסקנות שלא כמו אל פסק־דין. פסק־דין סופי, לטוב ולרע.

לעניות דעתי, הוועדה לא עסקה די הצורך בשורש הבעיה: לא הצביעה על המקור של הבעיה – שחברה בע"מ (במקרה זה בנק) קונה את מניותיה היא. הוועדה לא רמזה אפילו על התחרות הגדולה בין „לאומי" ו„פועלים", שפגעה בסולידיות שלהם. גם מי שאינו כלכלן מומחה מבין יפה שהסולידיות היא הבסיס של הבנקאות.

יש מקום לביקורת על הוועדה, על מסקנותיה ועל העדר מסקנות אחרות, אולם אין מקום לכופף את מסקנותיה לטובת מי שהממשלה חפצה ביקרו, או לטובת מי שאני, אתה והוא רוצים ביקרו.

מבחינה זו בולט לטובה אדם אחד: גיורא גזית. לא חשוב כלל אם היה „מצב מיוחד" שהביא אותו להחלטה חד־משמעית. הוא נהג כיאות, פרש.

ייזכר לו הדבר לטובה.

כמה יהודים? לא הרבה

מאת אהרן גבע

הקשר בין „מצבנו הדמוגרפי" לשאלה מיהו יהודי אינו סתמי או מקרי. הוא קשר מידי וישיר

לשאלה הנצחית: מיהו יהודי? יש לצרף עוד שאלה: כמה יהודים? לדברי פרופסור בקי, מספר היהודים בעולם הולך ומצטמצם. פעם היינו עם בן 16 מיליונים, כיום אנו מונים 13 מיליון, מהם 9.5 מיליון בגולה. בעוד 15 שנים ישארו בגולה רק שמונה מיליון יהודים ובעוד 40 שנה רק ששה מיליונים. מספר היהודים החיים בישראל אמנם יגדל, אך משקלם בתוך כלל האוכלוסיה יקטן. בשנת אלפיים יהיה הרוב היהודי בכל ארץ ישראל זעום ביותר (57 אחוזים).

הנתונים שהציג פרופסור בקי לפני הממשלה אינם חדשים. מספרים כאלה או דומים להם צוטטו לא פעם בוויכוחים האידיאולוגיים על השטחים. אולם גם אם הנתונים אינם חדשים, יש בהם כדי להפחיד. לא מפתיע הוא שהממשלה הקדישה לנושא „עתיד העם" דיון של שעתיים וחצי, השאלה היא מה יכולה הממשלה לעשות כדי לעצור את התהליך הנורא של הצטמקות העם היהודי.

בדיון על הנושא ב„קול ישראל" הציע פרופסור בקי, בין השאר, לתת תמריצים הכרחיים לעידוד הילודה. הוא לא הציע זאת כתרופת־פלא. מי כמוהו יודע, שתמריצים הכרחיים לעידוד הילודה נוסו בחו"ל ונכשלו. גם בישראל לא הצליחו. מאז 1975 מעניק הביטוח הלאומי מענקים גלויים למשפחות עם ילדים.

בזמנו קבע שר השכון אברהם עופר ז"ל קריטריונים לקבלת דיור, תוך העדפת זוגות צעירים ומשפחות עם ילדים. אולם הילודה לא גדלה. היא הצטמקה בהשוואה לשנים הראשונות של המדינה, ואחר־כך התייצבה. מתברר יותר ויותר, בארץ ובעולם, שגודל המשפחה תלוי בנורמה החברתית המקובלת. לפני שנים מספר העריצו אמריקאים משפחות גדולות. אחר־כך התהפך הגלגל. אבותינו מכל העדות גידלו משפחות גדולות, כיום המשפחות הן קטנות יותר. אולם נורמה אין משנים על־פי צו, אפילו תחליט עליו הממשלה אחרי ישיבה של שעתיים וחצי. נורמה אפשר אולי לשנות על־ידי דוגמה אישית, אבל במקרה זה לא נבוא בתביעות לשרים.

בעיה אחרת, בהקשר זה, היא נשואי התערובת. בקול־ישראל נזהר פרופסור בקי כשהתייחס לבעיה. התוצאות של נשואי התערובת אינן לגמרי ברורות, אבל בדרך כלל הם מפחיתים את מספר היהודים, הוסיף.

ראשית־כל, יש להבדיל בין נשואי תערובת בארץ ובחו"ל. זוג „מעורב", שיש לו ילדים, והוא חי בישראל, מגדיל את מספר היהודים בארץ ובעולם. הבנים של אותו זוג יצעדו במסלול הרגיל של גן, בית־ספר, צה"ל ומילואים. אם רבנים לא יפריעו, ישתלבו בעם היהודי ולא נדע שבאו בקרבנו. לא כן בחו"ל. כשליש מהיהודים מתחתנים בנישואי תערובת ויש ארצות שבהן השיעור הוא גדול יותר. השאלה היא, מה אנו יכולים לעשות. אפילו נצביע בכנסת ובממשלה נגד נשואי תערובת. הצעיר בטורונטו, שהחליט להתחתן עם לא־יהודיה, יתחתן עמה. עובדה, הוא נוהג כך על־אף הגינוי מצד ישראל. השאלה היא מה יהיה גורל ילדיו. כיום חלקם גדל ביודעם שהם יהודים. אחרים הם סתם אמריקאים או מקסיקאים ולבנים. האם אנו רוצים שיגדל אחוז הילדים מנשואי תערובת הגדלים מתוך הכרה שהם יהודים או שלא איכפת לנו אם הם מנתקים או לא מנתקים את קשריהם עם העם?

אם לא איכפת לנו מה יהיה גורל אותם הילדים, אל נא נקים קול זעקה על הצטמקות מספר היהודים. מוטב לומר בגלוי: אנו מעדיפים עם קטן יותר ומונוליטי על פני עם גדול יותר והגון יותר. אם התשובה היא: רוצים לעצור בכל האפשר את הצטמקות העם, אז אל ניצור מצב שבו הילד יאמר: אני יהודי, ואנו נשיב לו: אינך יהודי.

אני מבין ללבם של רבנים הדבקים בהלכה בפירושה האורתודוקסי. אי־אפשר להכריח אותם לראות בילד, שאמו אינה יהודיה והיא לא התגיירה כהלכה, יהודי לכל דבר. לכן יש לנהוג כאן על־פי המסורת היהודית: כל קהילה בוחרת את הרב שלה. זה רוצה להתחתן אצל רב אורתודוקסי – מזל טוב. זה רוצה להתחתן אצל רב רפורמי – עד מאה ועשרים. אומרים: זה יפלג את העם. וכי כיום אין אנו מפולגים? האם כיום כולם מקבלים את הפסיקה של הרבנות הראשית? יש רבנות ראשית, ויש מועצת גדולי התורה, ויש סטמר, ויש ויש. ואנו חיים. בארה"ב אין רב ראשי – ויהודים חיים. בפולין שלפני השואה לא היה רב ראשי, ויהודים חיו. כל ענין הרבנים הראשיים הוא המצאה של גויים. ליהודים אין אפיפיור. אפילו לא מקובל.

שעתיים וחצי דנה הממשלה בעתיד העם היהודי. ספק אם יהיו לדיון תוצאות. חבל. כי לעומת הבעיה הדמוגראפית של העם היהודי מחוורות הרבה מאד בעיות שאנו דשים בהן כמעט מדי יום.

מכתבים למערכת דבר

מסתירים עובדות למען אידיאולוגיה

לפני מספר שנים פירסם אבא אבן בספרו „תולדות חיי" קטע משיחה עם הנשיא מקאריוס, בו דיבר בעצב על הקשיים בקיומה של מדינה דו־לאומית. מקאריוס טען, שלו היה המיעוט התורכי מונה למעלה מ־18% מהאוכלוסיה אי אפשר היה לקיים בקפריסין מדינה מאוחדת ועוד הוסיף „אל תתנו למיעוט שלכם לגדול מעבר ליחס סביר". מנהיגי המערך היום אינם מרגישים במידה מספקת עד כמה מסוכן היה לו התגשמה חלילה דרכו הדמגוגית הלאומנית של הליכוד והנגררים אחריו בישראל.

הנתונים המתפרסמים באופן רשמי על תחזית ריבוי האוכלוסיה בארץ מראים, כי האוכלוסיה הערבית כולל יהודה שומרון ועזה תגיע בשנות ה־2000 ל־45% מסך כל האוכלוסיה. כדאי לציין, שמספר היהודים ביהודה שומרון ועזה מגיע ל־45 אלף תושבים שהם כ־3% מהאוכלוסיה הכללית בשטחים וכ־70% עובדים מחוץ לשטחים. התוצאה הבלתי־נמנעת היא שמיעוט כל כך גדול ייאבק בעקביות על זכויותיו בתחום הכלכלי, התרבותי והפוליטי. כולל זכותם להקמת מפלגות פוליטיות.

הדמגוגים הלאומנים מסתירים את העובדה, שהריבוי הטבעי של הערבים גדול ב־100% מהריבוי הטבעי של היהודים וכן את העובדה שהאוכלוסיה בארץ תהיה מוקפת בשנת ה־2000 ב־120 מיליון מוסלמים (מצרים, סורים, עיראקים וירדנים). גידול האוכלוסיה היהודית יפגר הרבה לעומת גידול האוכלוסיה בבדינות השכנות. הטענה הדמגוגית שאפשר יהיה להעביר אוכלוסיה ערבית ממקומה, ושברל כצנלסון היה בעל הצעה של הטרנספר מתעלמת מהעובדה, שבאותה תקופה היו כמיליון יהודים בארצות ערב ואילו כיום נותרו עשרות אלפים בלבד לאחר שכ־17,000 מהם עלו ארצה בשנות ה־50 וה־60 ושמיהדות מרוקו שמנתה אז 200,000 איש נשארו כיום כ־20,000 איש בסה"כ..ומי פתי ויאמין, שניתן להחליף את הערבים החיים ביהודה שומרון ועזה ביהודי רוסיה?

הנסיון הדמגוגי להתלות בדברי בן־גוריון בנושא זה נדון גם הוא לכישלון. כך אמר בן־גוריון: „על פי ההכרה היהודית המושרשת במסורת היהודית בספר הספרים, ארץ ישראל היא ארצו של העם היהודי. אבל הארץ איננה ריקה ויושבים בה ערבים מאז הכיבוש הערבי במאה ה־7, ברור הוא שלערבים היושבים בארץ ישראל כל הזכויות שיש לכל התושבים בכל ארץ דמוקרטית ומדינה יהודית לא תיתכן אלא כמדינה דמוקרטית".

האם יציעו לנו הלאומנים להקים פה משטר שיגרש את הערבים מהארץ היושבים פה זה דורות. לכן אם רוצים שבארץ ישראל תהיה מדינה יהודית יש להבין, כי כל סיפוח של השטחים המוחזקים כפי שרוצה הליכוד וגרורויו יביא לידי כך שלא תהיה זו מדינה ציונית־יהודית אלא מדינה דו־לאומית עתירת בעיות חמורות.

ישראל קרגמן

ועדת הכספים אישרה הוויסות

לעניות דעתי ועדת השופט העליון בייסקי החטיאה את מטרות תפקודיה בנושא ויסות מניות הבנקים גם במימצאים וגם במסקנות. ההיטפלות האישית הנרחבת והאזהרות שנשלחו אל אישים מרכזיים במערכות הפיננסים רק יוצרות את הרושם שלא היו בנושא אשמים אישיים אלא כישלון בשיטה שהסבה לנורמה פיננסית מוכרת ומקובלת על מערכות הממשלה והכנסתו על ידי ועדת הכספים שלה. אם צריך היה לעקור משהו, זה היה את הנורמה ולא את האישים שרק ביצעו אותה, לפעמים אפילו בתום־לב ובהנחה שהם פועלים לפי וזות דעת כל גדולי המימשל והכנסת של המדינה, וכוודאי מנהלי הפיננסים.

הרגשה בלתי־נעימה נודפת מעבודת הוועדה, על מימצאיה, מסקנותיה המטושטשות והמלצותיה החסרות כל בסיס מציאותי ומיקצועי. מה שקרה היה פשוט למדי: הבנקים החלו בוויסות מניותיהם ובהקפצתן כלפי מעלה כדי להתחרות באגרות החוב הממשלתיות, וכל זאת ללא כל בסיס כספי ריאלי. פשוט לא היה לבנקים הכסף הממשי לכך. אם המניות שלהם הוקפצו פי 5 בתקופת זמן קצרה, לא היו להם שום מקורות כספיים גדולים פי 5 לשם תשלום עבור המניות הללו וכאשר מסיבה כלשהי רצו האוחזים לממש את „רווחיהם" שעל הנייר, נתגלה שהמשק עירום, ולבנקים אין כסף. מכאן, שכל הרווחים הגדולים היו על הנייר בלבד. במציאות לא היה כלום.

עכשיו טוענים רבים שהציבור הרוויחו סכומי עתק על הוויסות. אולם זאת טעות. במציאות הרוויחו מעטים מאוד. וכאן נכנסים מוסדות המימשל והחקיקה לעובי הקורה. כאשר הבנקים פנו אליהם בבקשת עזרה, הם היו צריכים לא לאשר את הכפלת פי 5 של מניות, ולפרוע רק לסכומים הריאליים. אולם גם הממשלה וגם ועדת הכספים של הכנסת אישרו ערבויות בסך 7 מיליארד דולר למניות הבנקים שבהסדר, בידעם שמדובר בספקולציות של ויסות ובזאת נתנו גושפנקא חוקית להוויסות!

עכשיו אפשר לבוא בטענות אך ורק לממשלה ולוועדת הכספים של הכנסת. הם, הם בלבד, אשמים בכל העניין. כי לו היו מחלקים 7 ב־5 ומקבלים 1.4 מיליארד דולר מניות ריאליות וגם אותן יכלו הבנקים לפרות ממכירת רכושם הרב בארץ ובחו"ל ובזאת היה נגמר כל העניין בלי „רווחי נייר" ובלי הפסדים.

האישיות המרכזית. האשמה בכל העניין הוא יו"ר ועדת הכספים של הכנסת ח"כ אברהם שפירא. הוא טיפל בעניין אישית הן בוועדת הכספים והן בממשלה, ואם הוועדה התעלמה ממנו לחלוטין ולא פסקה את הדרוש ולא אמרה את האמת וכל האמת הידועה לכל בית בישראל, הרי עשתה טעות חמורה, החטיאה את מטרתה ומעלה באלה שבתוך בה לתפקיד. כי ח"כ אברהם שפירא יו"ר ועדת הכספים של הכנסת נתן את הגושפנקא החוקית לוויסות.

מה שדרוש עכשיו בדחיפות זו ועדת חקירה חדשה אשר תעמיד במרכז עבודתה את ח"כ אברהם שפירא, את ועדת הכספים של הכנסת, ואת הממשלה שכיהנה בימים ההם. אין כל אפשרות אחרת כדי להגיע למסקנות ציבוריות הוגנות, ואחראיות מבחינת ההיגיינה הציבורית, כלכלית, חברתית ותרבותית.

עמי ליבנה
עין־יהוד מאוחד

להדוף את נחשול הפליטים

שמעון פרס החליט שיש עם פלשתינאי: דוד בן גוריון וגולדה מאיר הודיעו מפורשות שעם פלשתינאי לא היה ולא יהיה. פשוט איננו: ישנה מדינת ישראל היא קיימת והפצה להיות בעתיד, כמדינה יהודית.

שמעון פרס החליט אותו: יש עם פלשתינאי וצריך לתת לו זכויות. ומה הן זכויות אלה? למשל, לתת לו להתרחב: ולמה דווקא בגליל? אפשר לתת לו גם במרכז: יפו, רמלה, לוד וגם בדרום ובעיקר בעזה. שם כידוע יש מספר רב של ערבים. כדי שתהיה השמחה שלמה הבה נכניס שם עוד מאות אלפי ערבים שהם מלאי שנאה שלמדו אותה במצרים „בעלת ברית" ונוספו גם הם על שונאינו.

„זמנים טובים" הגיעו – צה"ל מגן על מסיתים ועל הבא סיבוה בהיכנסם למלון „פארק" בחברון כדי שיפגשו את אוהדם היהודים מ„שלום עכשיו" (שהוא כמובן שלום אכזב), את יוסי שריד ושולמית אלוני.

בכל מקום בעולם מקיימים חילופי אוכלוסין. אם תזכיר „חילופי אוכלוסין" יקפצו עליך כנשוכי נחש ויצעקו היכן הדמוקרטיה. והרי הרוסים והגרמנים החליפו אוכלוסין, גרמנים וצרפתים החליפו אוכלוסין...

אינני מסכים עם ח"כ אורה נמיר וח"כ נאווה ארד כי עם „אויב צריך לדבר". מתי מדברים? לאחר ניצחון עליו ולאחר שייפסק הטרור או אז נהיה מוכנים לשוחח עמם, ולא לפני מועד זה.

כל נאמני ארץ ישראל בכל המפלגות חייבים להתלכד כדי להדוף את נחשול הפליטים המאיים עלינו.

ישראל ברוק
תחיה

זה לא יקרה עוד

הכוונה לכך שארגוני המחבלים לא יסחטו מאיתנו להבא שיחרור אנשיהם תמורת יהודים חפים מפשע. כי כל אימת שהם יתפסו יהודים חפים מפשע, כולל חיילים הנלחמים בהם להגנת הנפש והרכוש, (וככאלה הם חפים מכל פשע) – שומה עלינו לחטוף „חפים מפשע" מבני עמם ועדתם, ולאמר באוזני המחבלים בגלוי שתמורת יהודים חפים מפשע נשחרר רק ערבים חפים מפשע, כי מחבלים שפגעו ביהודים חייבים לשאת את עונשם.

במידה שארגוני המחבלים יסרבו לתנאינו, נחטוף עוד ערבים ועוד, וזה בנגוד יכולתנו, עד שהם יסכימו (כי אם הם ימשיכו לסרב תקום צעקה בכל ארצות ערב).

העיקרון המנחה הוא לא לשחרר פושעים. חטיפת אורחים ערביים תכלול גם ערבים ממין נקבה. בל יחשבו הערבים שהם מחוסנים מפעולות תגמול. הסיסמה היא: חפים מפשע תמורת חפים מפשע.

כוחה של הצעה זו יפה גם לאמריקאים ולמערב שאף הם סובלים מחטיפות אזרחיהם. המערב לא רק יודה עימנו, הוא יילך בעקבותינו אפילו בעל כורחו.

אלישע גלזר
רחובות

רכישת הכורים – כדאית?

המשא ומתן המתמשך בין ממשלת ישראל לממשלת צרפת בדבר רכישת כורים גרעיניים להפקת חשמל מעורר ספקות רבות לא רק מבחינה אקולוגית אלא גם במישור הכלכלי.

ידוע אמנם כי הכורים המערביים בטוחים יותר מאילו הסובייטיים, אך ההוצאות היקרות בעבור בטחון והגנה מפני דליפה של נשורת רדיו־אקטיבית מגדילים את העלות באורח ניכר, כך שאפשר כי החשמל המופק מאותם כורים „בטוחים" אינו רנטבילי דיו ביחס לתחנות הכוח הקונבנציונליות.

בברה"מ הקלו ראש בכל הקשור ברמה הבטיחותית של אותם כורי גראפיט שנבנו ברחבי המדינה, וזאת על מנת להפוך את התוצר המופק מאותם כורים לכדאי מבחינה כלכלית. במשך שנים רבות שום תקלה לא אירעה והנה יום בהיר אחד זה קרה. החסכון גם אם היה לאורך זמן ודאי לא השתלם.

לפני שחותמים על עיסקה גורלית שכזו כדאי לבחון היטב את כל האספקטים הכרוכים באותה רכישה.

מאיר פינטו
תל־אביב

איפה הרצינות של ההנהגה

ביקר אותנו קרוב משפחה מארצות־הברית. אדם המעורב בארצו בענייני ציבור וגם למען מדינת ישראל. בפיו כמה שאלות: מדוע המנהיגות שלנו – ראש הממשלה, השרים, חברי כנסת במצב רוח מרומם. שמחים, צוחקים בצורה מוגזמת ומיזתרת, במיוחד בהופעתם בטלוויזיה. הם מתראיינים לעיתים תכופות, מדברים הרבה, דבר המזיק יותר ממה שמועיל. המצב במדינה בכי רע וכן גם המצב המדיני, הכלכלי, חוסר העבודה, מפעלים נסגרים, קבלני בנין בפשיטות רגל. במושבים, בעיירות הפיתוח, בקיבוצים – הכל גרוע מאוד, הכל מתפרק. אין עליה (ולא תהיה במצב זה של המדינה).

איפה הרצינות של המנהיגות, עוסקים בשולי העניינים. שיפסיקו להיות עליזים. הם לא מעוררים כבוד. (באידיש „מען דארף לאכן מיט גרינע ישצוקס")

לנהל מדינה זה לא צחוק. יש לטפל ביתר רצינות לפני שיהיה מאוחר מדי – דברי האורח וגם בצדק.

י. כשאי
הרצליה

האם היה להם אומץ?

במאמרו של יצחק בן־נר „קרית ארבעה בנים" („דבר" 29.4) משתתף בן־נר בצערם של שלושת חברי כנסת יוסי שריד, רן כהן, ומרדכי בר און, שכיתתו רגליהם לחברון בפעם השניה בתוך שבועיים, ובפעם אחרונה באו לנחם את הערבים ולהגיד להם כאילו „לא אלמן הערבי". כשהייתם בחברון נפגשו חברי הכנסת הנ"ל עם ראש העיר המודח מוצטפה נתשה וחבריו.

האם היה להם לחברי הכנסת האומץ והעוז לשאול אותם, מדוע אינם דורשים ואינם נלחמים, ואינם מרימים קולם בגלוי לביטול „האמנה הפלשתינאית" שלפי הסעיפים שבאמנה, חברי הכנסת הנ"ל וחבריהם מ„שלום עכשיו" אין להם זכות לגור ולחיות לא רק בחברון, אפילו לא בצפון תל־אביב ובוודאי לא ביפו, לוד, רמלה, עכו וכד', אלא צריכים לשוב לאותן ארצות משם באו הוריהם אם באו אחרי 1917.

לא בהתרפסות נביא השלום, לא אם נסמיך ראש בחול כ„בת היענה" אלא בגלוי בראש מורם וראשית כל, ומעל הכל ביטול ה„מיין־קאמף" המודרני של האמנה הפלשתינאית.

דוד פרח
רחובות – חבצלת

עיריית תל־אביב־יפו

עמותת ידידי משה דיין
טקס הסבת שם
דרך הנצחון
לדרך משה דיין
בן נהלל, איש תנועת העבודה, רמטכ"ל, שר החקלאות, שר הבטחון, שר החוץ
ייערך מחר, יום שלישי, י"א באייר תשמ"ו, (20.5.86)
בשעה 17.30
בדרך הנצחון פינת דרך ההגנה
הציבור מוזמן

קבוץ כפר הנשיא | בור תעשיות בע"מ
הבונים – מוצרי צנרת בע"מ
טכס חנוכת המפעל החדש
יערך ביום שלישי ה־20.5.86, בשעה 10:30
(ולא ב־11:00 כפי שפורסם).
הכניסה לפי הזמנות בלבד!

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה להגבהת מעקה מעל חדרי היציאה והצבת קולטי השמש מעליו
ברחוב שלמה המלך מס' 45 גוש 6903 חלקה 58 תיק בנין 045־4/191
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

מרחב התכנון מקומי כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
בדבר בקשה להקלה השמוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להיתר על חלקה 477 בגוש 6428 רחוב המעפילים הקלה/הקלות כלהלן:
תוספת 6% על אחוזי הבנייה המותרים בכל אזור מעל יחידות הדיור בחלקה.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בפני העותקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג, ממגורים למרפאת שיניים, לדירה בקומת קרקע ברחוב סמיר מס' 16 גוש 7111 חלקה 57. תיק בנין 016־2/345
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו
תאריך 19.5.86

הועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 להלן החוק:
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6583 חלקה 156: 112־110 מגרש 26 ש"י עגנון מבוקשת הקלה 0.6% משטח המגרש והיינו 174.8% במקום 174.2% המותרים לפי תכנית רע/15/1 ג'.
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובשעות שמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור הוספת/בנית מגורים לבית על חלקה א'/106 בגוש 8269 רח' גורדון מס' 36 בחריגה מאושרת בהקלה 2.6% נוספים, חריגה 1 מ' מקו בנין צדדי בקיר אטום, הבלטת מרפסת מקו בנין קדמי 1.7 מ'. תב"ע מס' 29/85.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלראי
יו"ר הועדה המקומית

אלמקס לכל המשפחה!

תל־אביב
אסותא – דיזנגוף 165 – 224717
קופת חולים לאומית – המסגר 4 – 257221
ירושלים
מרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
פינסקר – פינסקר 2 – 910505
בני־ברק – רמת־גן
פינצ'י – חיבת ציון 43, רמת־גן – 782821
בת־ים – חולון
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
רחובות
הנגב – הרצל 196 – 473956

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על התורנים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00
אתה"צ – טל' 433500־03, 433800־03

מרפאות שיניים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 ת"א – 284649־03
בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 523566־04
יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

רכוש ספר מספרית דבר

בתי קולנוע

תל־אביב
אסתר: נאדיה 9.30, 7.15
אורלי: מורשת הולקרופט 9.30, 7.15
אלנבי: השוטר ממנהטן 9.30, 7.30
בן־יהודה: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
[illegible]: הסיפור האמיתי 9.30, 7.15
גת: פעמים במשך החיים 9.30, 7.15
דקל: בעקבות אוצר הנילוס
7.15, 9.30
דרייב־אין: מחוץ הדלתא 9.30 7.15
חוצות – הפה הלוהט
הוד: רמו 9.30, 7.15
בית ליסין: פגראגנו 11.15
חן 1: סילברדו 9.45, 7.20
שבת 11.00 היפהפיה והיחפן
חן 2: שורת המקהלה 9.40, 7.20
שבת 11.00 נכי גאן
חן 3: מרגלים שכאלה 9.40, 7
שבת 11.00 עליסה בארץ הפלאות
חן 4: נכי גאן 9.40, 7.25
שבת 11.00 תינוק מחור במשפחה
חן 5: תרגיל לרופאים מתחילים
7.30, 9.40
שבת 11.00 הגנים
לימור: שכרון חושים 9.30, 7.15
לב 1: גבירתי המאמן 9.45, 7.30
לב 2: סיפורו של גלן מילר
7.15, 9.30
מוזיאון תל־אביב: חוזק הגדי
7.15, 9.30
מוגרבי: נשר הברזל 9.30, 7.15
מקסים: הכבוד של פריצי 9.30, 7.00
סינמה 1: מחוץ הדלתא 9.30, 7.00
סינמה 2: פירמידת הפחד
7.15, 9.30
סטודיו: ספורה של אגנס 9.30, 7.15
פאר: יחסים אסורים (סרט הונגרי)
7.15, 9.30
פריז:
ששי – 2.30 הרעב
4.30 קריאת העורב
שבת – 11.00 ראסטי ג'ימס
1.00 החברה של גרגורי
3.00 ארץ אחרת
5.00 שר הטבעות
9.30, 7.15 מסע עסקים של אבא
11.30 מונטי פייטון
צוותא: חייל לילה 8.00
צפון: אלני 9.30, 7
תמוז – רמת־אביב: מים מים
7.15, 9.30
פינק פלויד החומה 11.30
שחק: זכרונות מאפריקה 9.15, 5.45
תכלת: להב משונן 9.30, 7.15
תל־אביב: שודדי השחקים
7.15, 9.30

יפו
החוויה הישראלית: הכבוד של פריצי 9.50

ירושלים
אדיסון: שיכרון חושים 9.30, 7.30
אוריון: אור 1: בעקבות אוצר הנילוס 7.30 9.30
אור 2: צוחק מי ששוטר אחרון
7.30 9.30
אורנה: גבירתי המאמן 9.30, 7.15
בית אגרון: סלגיה ושבעת הגמדים 4.30
כיסה נעימה 6.115
הצגת הקולנוע האחרונה 8
הצילו את המציל 10
החברים של אלכס 12 חצות
האולם הקטן בנייני האומה:
הסיפור האמיתי 9.30, 7.30
הבירה: ניפגש בסיבוב 9.00, 7.00
אדר־גיל: שורת המקהלה 9.30, 7.15
כפיר: זכרונות מאפריקה 8.30
כמדור: הכל ולא כלום 9.00
עדן: רמו 9.30, 7.30
רון: נאדיה 9.30, 7.30
סמדר: אלני 9.30, 7.15

חיפה
אורה: זכרונות מאפריקה 9.00, 6.00
אורלי: שורת המקהלה 9.15, 7
אמפיתיאטרון: רמו 9.15, 7
ארמון: נשר הברזל 9.00, 7.00
עצמון: נפגש בסיבוב 9.15, 7
חן: גבירתי המאמן 9.00, 7.00
פאר: מרגלים שכאלה 9.00, 7.00
קריאור: מסע עסקים של אבא
9.00, 6.00
רב גד – 1
בעקבות האוצר הנילוס 9.00, 7.00
רב גד – 2
נאדיה 9.00, 7.00
רון: פירמידת הפחד 9.15, 7.00

קרית־ביאליק
ספיר: צוחק מי ששוטר אחרון
7.00, 9.15
סביון: מרגלים שכאלה 9.00, 7.00

קרית־חיים
בית העם: משאלת מוות III 9.15,
7.00
היכל: נפגש בסבוב 9.30 7.15

קרית־ים
ניצן: זכרונות מאפריקה 9, 6

קרית־מוצקין
אורות: הסיפור האמיתי 9.30, 7.00

אשדוד
אסתר: נפגש בסבוב 9.30, 7.15
אשדוד: בי"ס לאסירים מתחילים
7.15, 9.30

אשקלון
אסתר: הבז ואיש השלג 9.30, 7.15
מאור: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
רחל: צוחק מי ששוטר אחרון
7.15, 9.30

באר־שבע
חן: פירמידת הפחד 9.30, 7.15

בת־ים
אהליב: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
עצמאות: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 9.30, 7.15

הרצליה
היכל: לחיות ולמות בלוס אנג'לס
7.15, 9.30
מלון דניאל: מסרה 9.30, 7.15

עפולה
מופתיק: נפגש בסיבוב 9.30, 7.30

חולון
ארמון: נשר הברזל 9.30, 7.15
מגדל: פעמים במשך החיים
7.15, 9.30
מתנ"ס קרית שרת:
העולם לפי גארפ 9.30, 7.15
לנער פלמנע קיד ב־4.30
סבוי: זכרונות מאפריקה 9.00, 6.00
רינה: סילברדו 9.30, 7.15

טבריה
אביב: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

כפר־סבא
עמל: נפגש בסיבוב 9.15, 7
חן: סוניה האדומה 9.15, 7

לוד
אורלי: השוטר ממנהטן 9.30, 7.15
נוה זית: צוחק מי ששוטר אחרון
7.15, 9.30

נהריה
הוד: משאלת מוות III 9.15, 7.00

נתניה
[illegible]: פעמים במשך החיים
7.00, 9.15
אסתר: מחוץ הדלתא 9.15, 7.00
שרון: תרגיל לרופאים מתחילים
5, 7, 9.15

פתח־תקוה
שלום: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
היכל 1 זכרונות מאפריקה
מוצ"ש 9.00, 6
היכל 2 המאהב 9.30, 7.15 מוצ"ש
היכל 3 שכרון חושים מוצ"ש 9.30, 7

קרית־שמונה
שניר: קומנדו 9.30, 7.15

קרית־מלאכי
צמרת: ניפגש בסיבוב 9.30, 7.15

ראשון־לציון
נעמן: מחוץ הדלתא 9.30, 7
ראשון: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

רחובות
בית העם: אל נורטה 9.30, 7.15
הדר: זכרונות מאפריקה 9, 6
חן: נאדיה 9.15, 7.00

רמת־גן וגבעתיים
אואזיס: נשר הברזל 9.30, 7.15
ארמון: גבירתי המאמן 9.30, 7.15
לילי: שכרון חושים 9.30, 7.00
הוד: זכרונות מאפריקה 9, 6
רב גן 1 שורת המקהלה 9.40, 7.30
שבת 11.00 נכי גאן
רב גן 2 מסע עסקים של אבא 9.30
6.50
שבת 11.00 חברי הדרקון אליהם
רב גן 3 פעמים במשך החיים
7.30, 9.40
שבת 11.00 הגנים
רב גן 4 להב משונן 9.45, 7.20
שבת 11.00 היפהפיה והיחפן
שביט: בירדי 9.30, 7.15

רמת־השרון
כוכב: רוקי 4 – 7.15
גולאג 9.30
שבת 11.00 אינדיאנה ג'ונס והמקדש האסור

רעננה
אורות: מעבר להודו 8.15

רמלה
אורה: מחוץ הדלתא 9.30, 7.00

טלויזיה

5.30 „עליזה בארץ הפלאות" – שם הפרק: „טווידל די וטווידל דם".
6.00 „באותו עניין" – סידרה שבועית המעלה בעיות של תלמידי תיכון באמצעות פסיכודרמה ומשחקי תפקידים. מנחה: אלירן אליה.
6.30 מבזק החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „תהילה" – שם הפרק: „רני דה ברז'ראק". ליבו של רני נמשך אל ניקול, אך היא נערתו של ג'סי. כל זה תוך כדי עבודתם על עיבוד שעשו ל„סירנו דה ברז'ראק".
8.50 „נקודת חן" – לקראת ל"ג בעומר ביקור במערות הגולים ומסתור בחורבת חזן ליד מושב אמציה, לרבות אחת כאלה ששימשו את התושבים ואת המורדים בתקופות שונות, גם בתקופת מרד בר־כוכבא.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „אין במו בביתה" – פרק שלישי. גם טרבור השכן אינו מוצא מנוחה בביתה: אשתו הפכה את ביתם לכיכר. ארתור וסרבגר יוצאים מהעיר לחופשת השתחררות.
10.00 „זה הזמן" – בהנחיית רם עברון.
10.50 „דמפסי ומייקפיס" – שם הפרק: „באין מפלט". קבוצת טרוריסטים מבריחה נשק לאנגליה כדי לשחרר מבית הסוהר את אחד מאנשיהם.
11.40 חדשות.

טלויזיה לימודית

08.15 אורחות (הוה"לב: השוק הפתוח (סוכלנות).
08.40 כלי סודות: חלום 1.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 חשבון פשוט ר': ריצופים ופינות.
10.05 ארץ מולדת: המלחמה לעצמאות.
10.30 הגיל הרך: רגע עם דודלי.
11.00 ערבית מדוברת: בראנעקה ב'.
11.15 אנגלית ר'.
11.30 מדע הטבע ד"ב: גנו של אלירן.
12.00 תלמה, שניים אותיות: מגא הני מילי.
12.25 אנגלית ה'.
12.45 צרפתית: העשרה.
1.00 אנגלית ח'.
2.00 בבית של פיסטוק: לקות בלי רשות.
2.20 אקלימה של ארצות־הברית.
2.30 המדריך אותי השמש: סרט על בעיה אנרגיה סולרית.
2.45 קרוס, באנגלית מרובות למבוגרים.
3.00 בוקר טוב לסלי: סרט על ילד אוטיסט.
3.20 כלי סודות, ביניים צידה: סיכה מהספכנית לליצור הספרות.
3.50 מאה ציורים מפורסמים ניתוח הציור „ציידים בשלג" מאת ברויגל.
4.00 כלבם של בני באסקרוויל: פרק ד'.
4.30 שניים אחורה: ורשינגה ב'.
5.00 ערב חדש. בנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 בוקר טוב – ברים: סימפוניה מס. 8 ברה מינור / אקדמית סנט מרטין בנצוח נויל מרינר; ויליאם באבל: קונצ'רטו ברה מג'ור לחלילית אלט, כלי קשת וקונטינואו / פרנץ ברוגן עם אנסמבל כלי בניצוח גוסטב לאונרד.
07.30 שחרית מוסיקלית – רודריגו: פנטסיה לבן אצולה / נגן הגיטרה ג'ון וויליאמס עם התז. הקמרית האנגלית בנצוח צ'רלס גרובס; ארריאגה: רביעיית כלי קשת מס. 2 בלה מג'ור / רביעית פניקס; מוצרט: סימפוניה מס. 28 בדו מג'ור מס. 200 ברשימת קכל / תז. פילהרמונית החדשה בנצוח סייג'י אוזאווה; ובר: אנדנטה ורונדו הונגרי בדו מינור לוויולה ותזמורת / אולריך קוך עם התז. הסימפ. של הכבורג בנצוח: גינטר ניידלינגר; ברטוק: סויטה מס. 1 אופוס 3 / התז. הסימפונית של דטרויט בנצוח אנטל דוראטי.
09.30 קונצרט בוקר – ווהן־ויליאמס: „הצרעות" סויטה על פי הקומדיה של אריסטופאנס / הסינפוניטה של בורנמות בנצוח: נורמן דל מאר; רוול: קונצרטו בסול מג'ור לפסנתר ותזמורת / אן קפלק עם התזמורת הפילהרמונית של סטרסבורג בנצוח אלן לומבר; פולנק: סינפוניטה / תזמורת פריס בנצוח ז'ורז' פרטר; דבוז'אק: רביעיית כלי קשת מס. 12 בפה מג'ור אופוס 96 („הרביעיה האמריקאית") / רביעיית אמדאוס; סטרבינסקי: קונצ'רטו אבון לקלרנית ותזמורת / מישל אריניון עם אנסמבל למוסיקה בת זמננו בנצוח פייר בולז; צ'יק קוריאה: פנטסיה לשני פסנתרים / פרידריך גולדה וצ'יק קוריאה; וירג'יל תומסון: סויטה מתוך המוסיקה לסרט „הנהר" / התז. הקמרית של לוס אנג'לס בנצוח נויל מרינר.
12.05 מאוצר המוסיקה – ברהמס: שלישיה במי במול מג'ור לכנור, קרן ופסנתר, אופ. 40 / ג. ברואיד / ב. רמין / א. חולשנצ; ברהמס: שלישיה לכנור, צ'לו ופסנתר בדו מינור, אופ. 101 / השלישיה הישראלית.
13.00 קונצרט צהריים
15.05 מוסיקה ויוה – „יצירות מרוסטרום המלחינים הבינלאומי 1985 איבל מאנסון (קנדה): „מסוק" / תז. קאמ. / ז'ק לאקומבה; עמנואל נונס (פורטוגל): „סטרטה" / תז. סימפ. של רדיו דרום מערב גרמניה / ל. פפאי + ב. רנשה.
16.00 קונצרט בנחה – אדם: „ז'יזל", סויטה מן הבאלט / תז. הקונסרבטוריון של פאריס / ז'. ברבינקו; לולי: „גם הוא באצילים", באלט קומי וסולנים / „הלהקה הקטנה" / ג. ליאונהרדט; סטרווינסקי: „פטרושקה", תמונה / התז. הסימפ. של חברת קולומביה / סטרווינסקי.
18.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ים רשה"ש – באך: קונצ'רטו ברה מינור ל־3 פסנתרים וכלי קשת (ג. עדן + א. תביר + ד. ברניב / ת.פ. איסקיידרו: יצירות איקפלה מאת פייר דה לה רו, ניילסן, נורגארד, רודרס ר־12 הרלקן (מקה. „אורס נובה" כרנברק ב„ליטורגיקה 85"; באך: סויטה מס. 3 ברה מג'ור (ב. כאוו.
20.05 ערב טוב – היידן: רביעיית גיטרה ברה מג'ור (ג'. ברים / + חברי רביעיית קרמונה).
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם הקהלה והתזמורת של רדיו צפון גרמניה. מנצח: פרידריך צ'רהה – ק. ויילי: סימפוניה מס. 2; ק. ויילי: רקוויאם ברליני; צ'רהה: רקוויאם להולנטס־ינגר; ורבש טרץ – קריין – לותר גרינשר / דייל דריס – בריטון.
22.30 מן המקורות – זמרת התהלים הסקוטי.
23.00 בידקים (ש.ש.)

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – „תל־אביב הדור הראשון" 1906־1936.
12.05 אורח לשעה.
14.06 „קוקי הבקוקי" מאת טובה הרשקוביץ: „מוק הדור הקוסם" – מאת אריקה מן: „זכותו של הקצב" – מאת יוסף חגי.
15.00 „חי, צומח, דומם".
15.25 ספורט לנוער.
15.53 באוצר הספרים.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – „הלאי הצהוב".
19.05 עיונים בפרשת השבוע „בחוקותי".

רשת ב'

10.05 ענייני תחבורה ותיירות.
15.05 בענייני מדע וטכנולוגיה.
18.06 שעה חפשית – ענייני חינוך.
18.45 היום בספורט.
19.35 דין ודברים – ענייני חוק ומשפט.
22.05 פינת הנ"ז.
23.05 מחפשים את המטמון.

רשת ג'

18.06 אתם זוכרים את השירים.
20.05 קצת אחרת.
22.05 מטלנו.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת – ציוני דרך בחקר המח במצרים ועד אפלטון. מרצה, פרופ' פרץ לביא.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
17.30 משהו עולמי.
17.50 זמן ספורט.
18.05 „הטיסה שקראו לה".
20.05 בלוז זה לוקס.
20.55 פינה חמה ללבבי.
23.55 שיחה חצות – עם הבלבלן פרופ' חיים טיקאי.

ילדי הפיות

מאת אריאלה ראובני

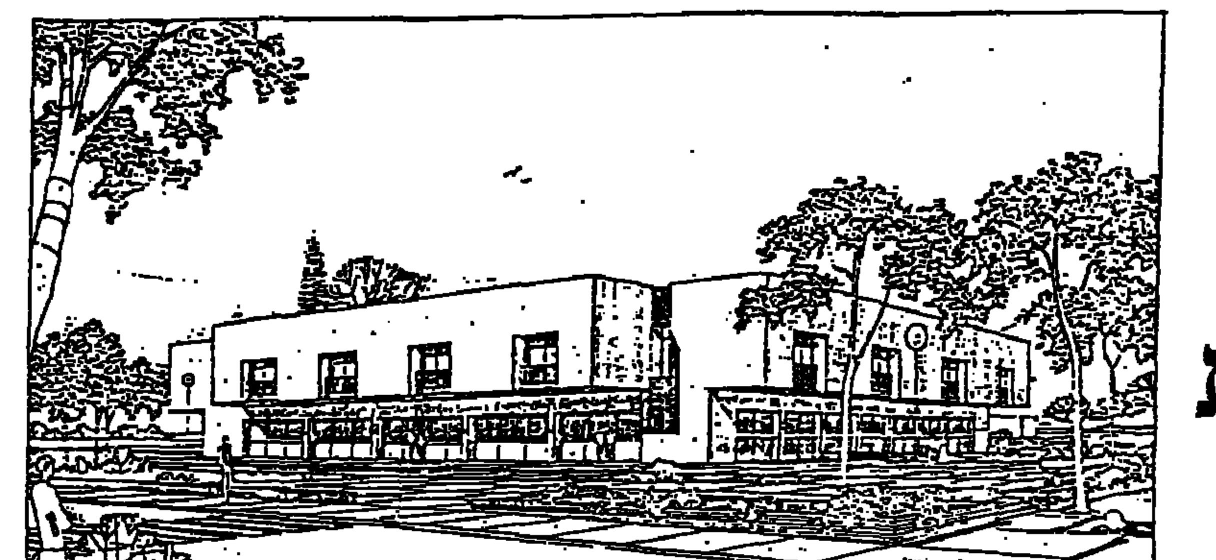
זוהי אדריכלים מעון כפרי לנוער ולמבוגרים אוטיסטים

מבצע ההתרמה לאלו"ט, אגודה לאומית לילדים אוטיסטים, נערך היום. המטרה: איסוף כספים להקמת מעון כפרי למתבגרים אוטיסטים. אבן הפינה הונחה אתמול. איתי רן הוא אחד הילדים שיזדקקו בעתיד למעון כזה.

"זכינו בתינוק נצחי, הזקוק לטיפול ולהשגחה 24 שעות ביממה. כך יום יום, שלוש מאות ששים וחמישה ימים בשנה. זה לא קל. אך למדנו לחיות עם זה ואיננו חדלים ממאמצינו לנהל אורח חיים נורמלי, ככל האפשר". זהו בקצרה סיפורה של דניאלה רן וסיפורה של המשפחה כולה, הנמנית עם מאות המשפחות בישראל שמגדלות בביתן ילד אוטיסט.

משפחת רן מחיפה היא, ללא ספק, משפחה מיוחדת, לא מעט בזכות האם, אישיות יוצאת דופן שניחונה ברגישות, בנחישות, ובתבונה ומקרינה מכל אלה על המשפחה כולה. דניאלה היא גננת במקצועה ובוגרת האוניברסיטה של חיפה (תואר ראשון ושני), האב יצחק, מנהל תחנת־נסיונות ולהם ארבעה ילדים. נילי בת 20, קצינת־חינוך בצה"ל, בועז בן 19, אלקטרונאי בחיל־הים, שלומית בת 16, תלמידת כיתה י' ובן הזקונים איתי בן ה־11 וחצי. איתי הוא אוטיסט. מחלתו אותרה על־ידי רופאים בהיותו כבן שנה. ההורים גילו את התנהגותו החריגה והתפתחותו האיטית כבר בגיל שלושה חודשים.

המונח אוטיזם הוכנס לשימוש לפני 43 שנים על־ידי פרופ' ליאו קנר והשם "אוטו" — עצמי מרמז על התופעה הבולטת של ילד המנותק מסביבתו. כלפי חוץ אין הילד האוטיסט נבדל מילדים אחרים, רבים מהם בריאים ויפי־מראה כמו ילדים רגילים, אולם הם סובלים מהפרעות קשות בתקשורת ובהתנהגות החל משלבי התפתחותם הראשוניים. התבדלותם נובעת, כפי שמניחים על סמך מחקרים וסקרים, מליקוי כלשהו במוח, הפוגע, בעיקר, ביכולתם לקלוט ולמסור מידע.

המחלה פוקדת ילדים בכל העולם ואי־אפשר להצביע על שכיחות גבוהה או נמוכה במיוחד בארצות מסוימות או בקרב קבוצות אתניות מיוחדות. אולם בנים נפגעים יותר מבנות ביחס של אחד לארבע בקירוב. על־פי סטטיסטיקות רשמיות נולדים בעולם ארבעה עד חמישה ילדים אוטיסטים על כל עשרת אלפים ילד. איבחון המחלה מסובך ומכל התסמונות המוגדרות בליקויי התפתחות אצל ילדים, האוטיזם הוא מהקשים ביניהם, בעיקר בגלל הפערים בחומרת הפגיעה, שינויים תקופתיים של הסימפטומים, והיעדר ליקויים נוירולוגיים מיוחדים.

המחלה מתגלה, לרוב בגיל שנה עד שלוש שנים וסימניה העיקריים הם קשיים בדיבור, פיגור מוטורי, התעלמות מקולות מסויימים ותגובה לקולות אחרים. הורים רגישים ואינטליגנטים עשויים לגלות את המחלה בגיל מוקדם יותר. שכן התנהגותו של ילד אוטיסט שונה מהתנהגותם של ילדים בני־גילו, בעיקר בקשיי ליצור תקשורת עם סביבתו, בכלל זה עם בני־משפחתו: ברגישותו לרעשים; בניתוקו מהסביבה וביצירת עולם משלו. הילד האוטיסט כאילו מהלך בתוכנו, אולם למעשה אינו עמנו. הוא שרוי ושקוע בעולם מרוחק, שקשה להגיע אליו. בגלל מבטו החולמני וקשייו ליצור קשר־עין, יש המכנים אותו "ילד הפיות" או "ילד בתוך הזכוכית".

עם האיפיונים הבולטים של ילדים אוטיסטים נימנים בין היתר: היעדר דיבור מוחלט או דיבור לקוי, גילויי חרדה ומתח, בעיקר במצב של שינוי סביבתי ושינוי אורחות חיים קבועים, פיגור בהתפתחות אינטלקטואלית מצד אחד והישגים מיוחדים כמו במוסיקה וחשבון מצד שני, התעסקות מחודשת בחפצים, תנועות גוף מונוטוניות ולעתים אף התאכזרות כלפי עצמם. אופייניות לילדים האוטיסטים התפרצויות זעם, לעתים ללא סיבות הנראות לעין, תגובה לא רגילה לגירויים, פעילות יתר עד כדי חוסר מנוחה או היעדר פעילות, עד כדי ניתוק מוחלט.

כאשר היה בן מספר חודשים איתי נהג לזרוק את ראשו לאחור, ככל הנראה כדי להרחיק את אוזניו מפיה בשעת שיחה. הוא בכה שעות ארוכות ושרט עד זוב דם את אוזניו ופניו. רופאים, בהם אף מהתחנה למעקב אחר התפתחות הילד, לא איתרו את המחלה. במשך הזמן התגלו גם תופעות מחורות בהתפתחותו הפיסית של איתי: כיסנו תפוח, הוא אכל מכל הבא ליד מבלי ללעוס את המזון.

"תקופת חוסר הוודאות ביחס למחלתו של איתי היתה קשה מנשוא. חיינו בדאגה ובחרדה. ידענו, כי משהו אינו כשורה והמתנו לאיבחון של המומחים, אשר בושש, כמו בהרבה מקרים דומים, להגיע. כאשר אובחנה המחלה נרתמה כל המשפחה לטיפול באיתי", מספרת דניאלה. היא עצמה ויתרה על עבודתה כגננת והתמסרה לטיפול באיתי וללימוד שיטות טיפוליות חדשניות בהן שיטת פילדלפיה, כדי להביאו למצב שבו יוכל לשרת את עצמו. אחד העזרים שסייע לאיתי להתקרב אל בני־משפחתו היו אטמי האזניים. במשך חמש שנים נזכרת דניאלה השתמש איתי באטמים ובאמצעותם הופחתו הרעשים שהטרידו אותו ביום ובלילה. ההתקרבות היתה איטית אך מתמשכת. במשך הזמן הסכים איתי להסב לשולחן עם המשפחה. כיום הוא משתמש בסכין ובמזלג ומסוגל לבקש את האוכל האהוב עליו. להתפתחותו של איתי ולהשתלבותו בחוג המשפחה עזרה גם שיטת השכר והעונש שבה השתמשו בני הבית. איתי הבין כי על מעשים טובים כמו עזרה בבית, עשיית שיעורים וביצוע משימות שהוטלו עליו – יקבל פרס, בעוד שעל התנהגות פרועה – השחתת חפצים, ניפוץ כלים והתפרצויות זעם ללא סיבה – יקבל עונש. כדי לעורר באיתי תחושות של טעם, ריח, מגע ואף תחושות של סכנה מתקרבת וכאב (לילדים האוטיסטים יש סף כאב גבוה) השקיעו כל בני הבית שעות רבות של הסברים, טעימות, לטיפות הברקת שיער תוך שימוש במייבש שיער ועוד. "הדברים הדרושים לקיומו הבסיסי של איתי עומדים אצלנו מעל לכל. לכן אנו משקיעים כל־כך הרבה אנרגיה, זמן כספים ומשאבים נפשיים בטיפולו".

עם כל הקושי הפיסי והנפשי של גידול ילד חריג בבית, המעיב, ללא ספק, על חיי המשפחה כולה, מעולם לא עלתה בבית משפחת רן המחשבה להעביר את איתי למוסד. "הוא חלק מאתנו ומהמשפחה. הוא צמח איתנו באופן הטבעי ביותר. מעולם לא חשנו רגשות בושה ומבוכה בגללו והתנהגותו החריגה לא מנעה בעדנו מלהזמין חברים הביתה", אומרים בועז ושלומית. בועז מתחלק עם איתי בחדר משותף ובין השנים נוצרו קשרים הדוקים. לשלומית אשר מגלה כלפי איתי יחס עדין וסלחני יותר הוא מציק לעתים, אך היא עוברת על כך לסדר היום. "אנחנו אוהבים את איתי ורוצים אותו בבית", אומרת דניאלה. "גם כאשר אני מגיעה לאפיסת־כוחות פיסיים וטרודה בדאגות וחרדות אין קץ אני חוזרת ואומרת לעצמי שאין לנו, ההורים, זכות מוסרית, לא כלפי איתי ולא כלפי אחיו, למסור את הטיפול בו לאחרים. העברתו למוסד בגיל רך עשויה לפתור בעיה אחת אך לעורר בעיות אחרות. המוטו שלנו הוא: כדי שלשלושת הילדים הבוגרים יהיה טוב צריך להיות טוב גם לאיתי".

עם זאת מבינים כל בני משפחת רן בצורך לדאוג, בעוד מועד, למקום מגורים נאות לאיתי בבגרותו, כאשר ההורים יזדקנו והאחים הבריאים יעופו מן הקן. "החשש מפני העתיד הצפוי לילדים הללו כאשר הוריהם לא יהיו עוד בין החיים מלחיצה את ההורים ואת קרוביהם", מסבירה דניאלה.

למרות ההתקדמות שחלה בשנים האחרונות בנושא השיקומי של ילדים אוטיסטים, קיים עדיין מחסור חמור במוסדות מתאימים לחולים במחלה זו בעיקר למתבגרים. בהיעדר מסגרות חינוכיות מתאימות לאוטיסטים הם שוהים לעתים במוסדות לחולי־נפש ובמקרים מסוימים גם במחלקות סגורות בבתי־חולים פסיכיאטריים. חלומן של המשפחות המטופלות בילדים אוטיסטים, בכללן גם משפחת רן, הוא להקים מעון כפרי ליד הכפר הירוק לבני־נוער ולמבוגרים אוטיסטים, שיהיה מסגרת שתאפשר המשך התהליך החינוכי־שיקומי בתנאים מוגנים, עם כוח אדם מקצועי ואשר תשמש להם בית לכל ימי חייהם.

אלו"ט – האגודה הלאומית לילדים אוטיסטים בראשותה של לאה רבין – עורכת בימים אלה מבצעים מיוחדים לגיוס הכספים הדרושים למימושה של תכנית זו, בכללם מכירה פומבית של ציורי הנרי ארסן, שנערכה בשבוע שעבר. 3000 דולאר נאספו, אך זה לא מספיק. היום ייערך מבצע התרמה ארצי.

תל־אביבית בפריס

מאת אהרן גבע

מסכנה הילדה – אמרו השכנות. הן לטפו את ראשה של תמי בת השלש. מסכנה הילדה, כי מחר תסע עם הוריה לשנתיים לפריס, וכאשר תחזור, היא תגמגם. בבית ידברו עברית, בגן צרפתית, ותמי תהיה מבולבלת לגמרי. והבלבול יהיה מוחלט, כאשר תחזור לישראל לכיתה אלף, ילדה אירופית בכיתה של חוליגנים צברים. מסכנה.

השכנות נאנחו ואני נפרדתי מתמי בלב כבד. אחרי חצי שנה הולכתי לצאת בשליחות לפריס כדי לבדוק את המצב. להלן דו"ח ביניים, ועיקרו תחילה: תמי אינה מגמגמת. וכדי שלא לגמגם, היא מדברת רק עברית. כהכנה לישראל הכרזתה הראשונה היא: "זה שלי, ואני לא יתן לך".

כל זה הושג הודות לשתוף פעולה בין ישראל לצרפת. תחילה שלחו את תמי לגן שליד הבית. גן צרפתי, בו לומדים חינם, אין כסף. אך הגננת דמתה לבת דודה של מכשפה ותמי סרבה ללכת לשם, וכשתמי מתעקשת, כולם נכנעים. תמי הולכת, איפוא, לגן יהודי־לאומי יקר. מה זה לאומי? הגננת היא יהודית, אך היא עדיין מדברת עברית בניב חולוני.

אם כן, תמי מדברת רק עברית, ומכחישה בתוקף שהיא מבינה צרפתית. מדי פעם היא שוכחת שהיא אינה מבינה את שפת הלוסר, ומבינה מילה צרפתית. ויש גם פשרות אחרות. בבקר היא אוכלת קרואסון ולא פלט עגבניות, אבל ארטיק, נשאר ארטיק. דרדסים, לעומת זה, קבלו צביון קוסמופוליטי: נקראים לפעמים גם "שטרומפפי".

תמי סגלה לעצמה כמה אספקטים של תרבות צרפת. בליל הסדר, הסבירה לי, שותה כל אחד ארבעה בקבוקי יין. בשטחים אחרים היא ישראלית טיפוסית. כפי שכבר הזכרנו: "זה שלי, ואני לא יתן לך" – היא מכריזה מפגישה ראשונה. במציאות, כבפוליטיקה הישראלית, אין כל קשר בין ההכרזה לבין הבצוע.

יום אחד חלתה אמא נעמי. ניסיתי להזכר ברומנים צרפתים. מה עושה סבא טוב? נכון: הולך עם הנכדה לטייל בלוקסמבור. ראינו ילדים משיטים סירות, מבוגרים משחקים טניס, תיירים מסתובבים עם מדריך מישלן ביד, והלכנו אל גן המשחקים. בדרך לנדנדות הכריזה תמי: הנה מלכת אסתר! ראיתי כל הזמן מועמדות לתואר מלכת יופי המשתזפות בשמש, אבל לא ידעתי מי מהן היא אסתר. איפה מלכת אסתר? – שאלתי. תמי הצביעה על פסל לבן של אשה וכתר על ראשה. על הפסל היה כתוב: ולנטין דה־מילן. מתה 1408. איזה מזל שמלכת אסתר לא היתה איזו קדושה נוצריה.

כבר ספרתי לכם: תמי הולכת לגן יהודי. ולא סתם גן יהודי, אלא גם דתי. התוצאה: תמי באה הביתה ומכריזה: עכשיו ברכה. אחרי ההכרזה מרימה תמי שתי ידים, מנענעת את כפותיהן כמו וישרים של מכונית וקוראת: "ברוך אתה אדוני, מודה אני, מודה אני, המוציא לחם מן הארץ". נכון תמי: נכון תמי. טובות שתי הברכות מהאחת. גם אם הן שונות זו בזו.

...ערב ליל הסדר הראתה לי תמי את הצלחת אותה הכינה בגן. מה זה – שאלתי את תמי והצבעתי על המצה. בִּיסקוויטים – השיבה. וכאשר הגיע תור ה"מה נשתנה" שמעתי: שבכל הלילות אנו אוכלים חמץ ומצה, הלילה הזה, הלילה הזה – כולו מצה". אכלנו אותו, את המצה הזה.

שלוש אגדות

מאת מאיר בראלי

"מסיפורי עובדיה הסבל" מאת אביגדור דגן ("ראשית קריאה" של הוצאת "כתר", בעריכתה של ירדנה הדס, ציורים ועטיפה – נילי קסלר) הוא צירוף של שלוש אגדות מזרחיות נאות מאוד. נראה לי שהמדובר באגדות אירניות, מכל מקום מוסלמיות־לא ערביות. עובדיה הוא סבל ירושלמי המספר סיפורים לחבריו הסבלים, בין "נאגלה" ל"נאגלה". אביגדור דגן מעיד על

עצמו שצותת לסיפוריו ונהנה מהם. הוא מעביר לילדים כ"ראשית קריאה" את הנאתו. אנו הקוראים הבוגרים, חשים כמו אביגדור דגן: לא לנו סיפרו, אבל נהנינו.

"עובדיה הסבל" אינו רק מסגרת המחברת שלוש אגדות נפרדות. זה סיפור לעצמו, שאינו נופל מהאחרים, מעין אגדה רביעית.

כמו באגדות מערביות גם במזרחיות יש מוסר השכל, וכך העני והטוב מנצח את העשיר הרע. יש בספרנו אגדה אחת על טעם הדים. כל האגדות יפות, פשוט יפות. המחבר הוא בן ירושלים, אוהב ירושלים היהודית־עממית על סיפוריה. מכל הסיפורים אהב במיוחד את סיפורי הסבלים, את סיפורי ירושלים ואת הסיפורים שהובאו לירושלים ממקומות שונים, רחוקים יותר ורחוקים פחות.

מדור לייעוץ פסיכולוגי

את שואל, ד"ר אריקה לנדאו משיבה

בעיות ביחסים בין אישיים: בבית, בחברה ולפעמים שלך עם עצמך – ניתנות לעיתים להקלה ולפתרון בעזרת עצה מקצועית טובה. ד"ר אריקה לנדאו, פסיכולוגית, ומחנכת עומדת לרשותך במדור זה. אם יש במכתבך בעיה שאנשים אחרים עשויים להתלבט בה, היא תפורסם עם תשובה. אם תבקש – בעילום שם.

שתיים הן

בין שתי בנותי (12 ו־11) יש פער השגים גדול בלימודים. הגדולה יותר. חרף עזרה ושיעורים פרטיים מקבלת ציונים בינוניים ומטה. הקטנה יותר מצטיינת, ובלי כל מאמץ. אדרבא עכשיו היא רוצה "לבלוע" עוד ועוד. דורשת ללכת למכון גיתה ולמכון הבריטי והצרפתי וללמוד שפות. אני מרגישה כי הברירה שלי בין שתי אפשרויות רעות: אם ארשה לצעירה יותר להגשים את מבוקשה יגדל עוד יותר הפער בין הבנות והדבר יפגע בגדולה. אם אמנע את הדבר, אבלום את הקטנה. ההתלבטויות גורמות לי למצוקה אישית, ואני מתחילה להרגיש זאת בתפקוד. נוסף לכך הן גורמות למחלוקת עם בעלי הסבור שאין כאן בכלל שום בעיה ורק אני יוצרת אותה. לדעתו, אפשר לצרף את הגדולה לחוג למלאכת יד שהיא אוהבת, וזהו. אבל אני נמצאת עם הבנות יותר ממנו ואני חוששה שגידול הפער יפגע ביחסים ביניהן. מה דעתך?

מירי ב.

(שם וכתובת שמורים במערכת)

אני חשה את חרדתך שילדותיך אינן שוות ביכולתן. יש שווים ושווים יותר בעולמנו. עליך קודם לקבל זאת בעצמך. אינני חושבת שצריכים להשוות בין ילדים או לדחוס אותם לתבנית מסוימת על מנת לעשות אותם שווים. אם מטרת התנהגותך היא הקשר בין הילדות, אזי דרכך לא תביא לכך. אם הבת הגדולה חשה את עליונותה של הבת הקטנה, היא תרגיש זאת גם אם הקטנה לא תלמד השפות. לכן היה נבון מצידך, לתת לילדה את האפשרות להגשים את כישוריה ואת משאלותיה ולא לעצור אותה.

אני מאמינה שלכל ילד הכישורים שלו. אנחנו לפעמים צריכים לחפש אותם. כדאי למצוא את תחומי ההתעניינות של הבת הגדולה ולאפשר לה להשתתף בחוגים לפי צרכיה – אם זה מלאכת יד, אמנות, התעמלות, מוסיקה, ידיעת הארץ, או כל דבר אחר. יכול לקרות שדווקא הלימודים של אחותה הקטנה יעוררו בה את הרצון להתבלט במשהו לגמרי שונה. אנא, תני לילדיך ללכת בדרכם ואל תכווני אותם יותר מדי, לא בהכוונתיך תלוי הקשר ביניהם, אלא בדוגמה האישית של הקשרים שלכם, ההורים, עם סביבתכם ובעיקר תלוי הדבר בשתי הבנות עצמן.

תחליף אב

אני גרושה כבר יותר מעשר שנים, מאז שבני היה בן שנתיים. הקשר עם האב נפסק לפני חמש שנים. כאשר נסע לחו"ל לצמיתות. בזמן האחרון אני מבחינה, מסימנים שונים כי דמות האב חסרה לילד מאוד. אין לי תחליף לאב: משני הצדדים אין סבא, וגם לא דודים. לא נשאתי מחדש ואינני גרה עם איש בלי נשואין. מה עושים במקרה כזה? האם יש ארגונים המקשרים משפחה כזו עם סטודנטים – למשל הסטודנטים העובדים בפרוייקט "פרח", האם יש לך עצה אחרת?

גילה נימן, תל־אביב

מדבריך אני מבינה שהמצב הנוכחי – ללא דמות גברית בסביבת ילדך – קשה לך. לא ברור לי מתוך מכתבך אם יש לבנך חברים, איך הוא משתלב בבית הספר וכו' ועל כן קשה לי לענות בפירוט רב. נכון הוא שבנים זקוקים לדמות גברית על־מנת להזדהות אתה. במיוחד בישראל, כשרוב המחנכים, נשים, כך שגם בית־הספר לא מספק דמות גברית. רצוי להפנות את הילד לחוגים שמנוהלים על־ידי גברים, לתנועות נוער שבהן רוב המדריכים הם בנים. היות ולא ידוע לי באיזו סביבה אתם גרים, אינני בטוחה שפרוייקט "פרח" יספק לכם את הדמות הרצויה. כי מתנדבים אלה עובדים לרוב בשכונות מצוקה. אבל נסי להתקשר לאוניברסיטה בעירך ותתעניני.

בקשתי היא שתבדקי את עצמך אם הילד באמת כל כך סובל מחוסר הדמות הגברית ואם זאת אינה בעייתך יותר מאשר בעיית הילד. לילדים יש בדרך כלל הכוח להסתגל למצב נתון והם מוצאים פתרונות, כגון: לראות את עצמם כ"גבר במשפחה", או חיפוש חברים שאבותיהם יכולים לתרום לו על־ידי יציאות משותפות לחופשות, לטיולים, לשיחות ועוד. לילדים יש יותר כוח מאשר אנו מייחסים להם. ואני חוזרת: רצוי שתבדקי זאת לפני שאת מטילה עליו דמות זרה בסיטואציות מלאכותיות. מצבך לא קל אך נסי לראות את הקשיים כאתגרים.

פינה של מרתה

על קפה, מרק, קוקוס ושיפודים

מאת מרתה מיירלס

"עלית", יצרני הממתקים והקפה הנמס, הוציאו אל השוק סוג חדש של קפה נמס – "גולד" – גושי קפה, להבדיל מהקפה ה"קפוא" והגבישי, היקר יותר. ב"עלית" אומרים כי "גולד" טעים וריחני יותר מהקפה הנמס הרגיל (האבקה). אך שני הסוגים גם יחד נופלים בריחם ובטעמם מהקפה הנמס הגבישי. "גולד" איננו המוצר הראשון מסוגו. והשיג צו בבית המשפט שאילץ את "עלית" להשמיט את הד' (לאחר שטען כי על פי התקנות הקיימות אסור להשתמש בשמות סופרלטיביים כמו "מעולה", "משובח", "מפואר", וכד'). אלי־עזר סניידר, מנהל חטיבת הקפה ב"עלית" אומר כי "גולד" ריחני יותר מ"ספלנדי" הודות לתהליך ייצור חדשני, וכי השבחת הריח לא השפיעה על המחיר. "גולד" נמכר בפחיות של 200 גרם ובצנצנות של 100 גרם, כשמחירו זהה עם מחיר הקפה הנמס הרגיל של "עלית".

בקר אחר ערכתי ניסוי הכינותי ספלי קפה מהאבקה הרגילה ומ"גולד" ולא יכולתי להבחין בהבדל כלשהו בין השניים, לא בטעם ולא בריח. דומה כי יתרונו של "גולד" היא הצורה ה"גושית" – צורת רוב סוגי הקפה הנמס המיובאים.

שמות מוצרי הקפה של "עלית" עשויים לבלבל את הדעת: המין היקר, זה המכונה "הקפה הנמס הקפוא הגבישי" מתחלק לשני סוגים: "18 קאראט" שמחירו 6.36 ל־100 גרם ו"24 קאראט" שייצורו הופסק זמנית ומחירו גבוה יותר, כיאה למוצר השקול בזהב...

★ ★ ★

מוצר חדש ומקורי בשוק מכשירי החשמל לבית פותח ויוצר במפעל "פליז אמקור" בחולון. שמו "שיפודית". זהו גריל חשמלי קטן שניתן להציבו על שולחן בשעת הארוחה ולצלות את המאכל לעיני המסבים אליו. המפעל ירשום פטנטים ל"שיפודית" בארץ ובחו"ל. מתכנני המכשיר שאבו השראה מגריל מתוצרת הולנד שנועד למסעדות ולבתי מלון, שממציאו הוא מ. שמש, ישראלי לשעבר, הבעלים של מפעל "נעמי" באמסטרדם. ("אמקור" משלם תמלוגים ל"נעמי" תמורת ההשראה). ה"שיפודית" הוצגה לראשונה בשמה היווני, "גירו", ביריד טכנולוגית־הבית בקלן, גרמניה, שנערך בחורף אשתקד, וקצרה הצלחות מרשימות. עוד בטרם הוחל בשיווקה בארץ ייצאה "אמקור" לאירופה כ־20.000 שיפודיות. בארץ מחירה לצרכן הוא 154 ש"ח כשהמחיר כולל 40% מס קניה. עד סוף חודש מאי מוכרת "אמפא" (חברת השיווק של "אמקור") את השיפודית בפחות מ־139 ש"ח.

ה"שיפודית" נועדה להכנת שישליק, קבב, שווארמה, נקניקיות ונתחי עוף, אך ניתן בנקל לצלות עליה גם דגים, תפוחי אדמה, תירס, ובצל. "פיקניק בחדר האוכל" היא סיסמת "אמקור" למכשיר החדש. השיפודית מורכבת בצורה מיוחדת השומרת על תיקרת חום בתחתיתה: 60 מעלות צלסיוס ולא יותר. לכן אפשר להציב את השיפודית בלי חשש גם על מפת שולחן העשויה אריג סינטטי. המכשיר עונה בדרישות מכון התקנים, אך אינו נושא את "תו התקן", זאת משום שלהמצאה החדשה אין תקן נפרד. היצרנים מציינים כי קל מאד לפרק את השיפודית ולנקותה. היא צורכת 1.5 קילוואט בשעה ולעומת תנור האפיה הצורך 2 קילוואט. "עם זאת" אומר דויד קליין, מנהל פליז־אמקור. "השיפודית לא נועדה לשמש תחליף לתנור" וזהו שותף לדעתי כי השיפודית קטנה מדי ולא תענה על צרכי משפחה גדולה, כמו גם שהמכשיר צליה חשמלי לעולם לא יוכל להעניק למזון את הניחוח והטעם של צליה על גחלים. כסבור כי אין תחליף לגריל מחוץ ולידיים בפרויחות. כדי שיוכל להיענות להזמנה הגדולה שנתקבלה מרשת "סירס ריבק" בארה"ב, הגיש "אמקור" בקשה לרשות האמריקנית לבדיקות מכשירי חשמל. מאליו מובן כי השיפודית שתסופק לארה"ב תוסב מ־220 וולט ל־110 וולט.

★ ★ ★

מעולם לא הבטחתי לכם גן שושנים, לא כל שכן – דקל־קוקוס, אך אתם תוכלו, אם תרצו, לרכוש את דקל־הקוקוס במשתלת גבעת ברנר. המשתלה רכשה לאחרונה מכונה מיוחדת המאפשרת להעתיק עציצים בהגיעם ממקום למקום בלי לפגוע בשורשים.

ועכשיו אצנן את התלהבותכם: אגוזי קוקוס לא יגדלו בגנכם. זו זה כל דקל־קוקוס הוא עץ סרק. עד גבע התנשא לגובה של 4 עד 5 מטרים והוא יקר מכל שאר העצים הבוגרים שבמשתלה מחירו: סכום השווה ל־550 דולאר (!). הזולים יותר מקרב עצי הנוי הבוגרים, לרבות הדקל הננסי, עולים כ־140 דולאר. המשתלה פתוחה מדי יום מ־6.30 בבוקר ועד 3.30 אחה"צ. בימי ששי עד 2 ובימי שבת – מ־10 בבוקר ועד 3 אחה"צ.

מוצר מעניין אחר במשתלת גבעת ברנר הוא "מרבד הדשא החי" הנמכר על פי מטר ריבועי. פרטים נוספים בטלפון 08-443810.

★ ★ ★

לידיעת בעלי החתולים: שקיות פלסטיות לריפוד ארגז החול או החצץ והכל על פי טעמו האישי של החתול: מרפדים את הארגז, שופכים לתוכו את החול או החצץ וכשהוא מתלכלך שולפים את השקית עם הלכלוך והארגז עצמו נשאר נקי. חמש שקיות נמכרות כ־2.50 עד 4.50 ש"ח, בחנויות "סופר פארם" ובחנויות לחיות שעשועים.

★ ★ ★

חברת התבלינים "טעם וריח", הציעה לאחרונה מוצרים חדשים – מוצרי תפוחי אדמה ואבקות מרק.

מוצרי התפודים הם "קרוקטים" "אצבעות", לביבות ("לאטקס") ו"פירה (תבחית) בבצל" – באריזות של 150 גרם ובמחיר 1.66 ש"ח.

אבקות המרק (עוף, בשר, פטריות, בצל צרפתי, ירקות, עגבניות באורז) ארוזות בשקיקים של 400 גרם ומחירם נע בין 3.5 ל־4 ש"ח. אריזה אחת אמורה להכיל 30 עד 60 מנות. לדעתי, חבל לקנות כמות כה גדולה לצורך "טעימה ראשונה". ניסיתי את מרק העגבניות באורז וגיליתי כי הוא חסר מתיקות וחריף מדי, בעוד שבעלי, השונא בדרך כלל מרק עגבניות, פסק כי דווקא מרק זה ערב לחיכו...

היצרנים מציינים כי מוצריהם החדשים אינם מכילים חומרים משמרים וצבעי מאכל אם כי יש בהם גלוטמאט ("להשבחת הטעם") ומלח רגיל בכמויות מקובלות. ניתן, איפוא, להסיק, כי מוצרים חדשים אלה אינם "מזון בריאות" או מזון דיאטטי, חרף היותם צמחוניים ו"פרווה".

מפעל "טעם וריח" בפתח תקוה נוסד לפני 28 שנים והוא שייך למשפחה שבבעלותה חנות התבלינים של האחים פרונט, בשוק הכרמל בתל־אביב. את המפעל בפתח תקווה מנהלים מרסיאל ואריאלה פרונט – דור שלישי ליצרני תבלינים מפולין. יורם שטנשטייר, מהנדס המזון של המפעל, עלה מדרום אפריקה לפני חמש שנים ומנהל מחלקת השיווק, ג'ק (אליקום) קמינקר, הוא עולה מבפאלו, מדינת ניו יורק.

המוצרים החדשים של "טעם וריח" ייכרו בכל הרשתות למעט הרשת הגדולה מכולן – "קואופ דן השרון" – (הסופרמרקטים ההסתדרותיים ס־הלם הריבוע הכחול) וה"היפר־קואופ־יפ" וזאת משום שרשת ענפה זו מוכרת תבלינים משלה ורואה ב"טעם וריח" יריב ומתחרה.

חברות בקוביות אחרות, המשווקות תבלינים לשוק הקמעונאי, הן "סוורץ" ו"בולטימור ספייסס", כשזו האחרונה מייצרת עבור תעשיית המזון.

מפעל "טעם וריח" מייצא תבלינים לדרום אפריקה ולאחרונה החל מוכר אבקות מרק לאנגליה.

★ ★ ★

מונח לפני הגליון הראשון של "עלון המתכונים" בשפה האנגלית – יוזמתה של גליה ברי, אם לשלושה, שעלתה מלוס אנג'לס לפני כשנתיים והשתקעה בקרית טלז סטון החרדית. בהיותה נאמנה לשורשיה האמריקניים מגישה גליה בגליון הראשון את "צ'ולנט טקס־מקס" (טכסאס מקסיקו) – מתכון שאינו אלא צ'ילי מקסיקני.

העלונים יתפרסמו אחת לחודש כשבכל גליון כתריסר מתכונים. נוסף על כך מכינה גליה ברי מהדורה מיוחדת לקראת חג השבועות. בין המתכונים המעניינים (בגליון הראשון) מרק בצל "פרווה" ומרק גזפצ'ו קר. תמורת 15 ש"ח ניתן לרכוש מנוי שנתי לעלונים אלה. גליה ברי אף מציעה גליון־חינם, "לנסיון" (את העלון הראשון או את עלון חג־הפסח), לכל מי שיפנה אליה על פי המען: קרית טלז סטון, 116 א', דואר נע, הרי־יהודה, מיקוד 90840.

היא מעוניינת במתכונים חדשים ומוכנה לשלם 1.5 ש"ח בעד כל מתכון שיתפרסם בעלונה. בעתיד יש בדעתה לכלול בעלון גם מתכונים "לבני אדם האלרגיים לסוגי מזון מסויימים". מידע על רכישת מינויי־מתנה ומינויים לקוראים בחו"ל ניתן לקבל בטלפון 02-343546 (בימי חול בלבד).

"אשל" חברה ישראלית לביטוח בע"מ

דין וחשבון כספי מקוצר ליום 31 בדצמבר 1985
מותאם לשקל של חודש דצמבר 1985

	ש"ח	ש"ח 31.12.84
אקטיב		
השקעות		
אגרות חוב	111,011	213,111
מניות	312	312
בנין להשכרה	215,928	282,348
	327,251	495,771
סכומים לקבל	26,863	24,122
	60	2,175
מזומנים בבנק	26,923	26,297
	354,174	522,068
פסיב		
הון עצמי		
הון המניות וקרנות הון	2,055,247	2,025,493
הפסד	1,729,088	1,651,839
	326,159	373,654
התחייבויות		
הסנה — החברה האם	23,866	143,524
התחייבויות אחרות	4,149	4,890
	28,015	148,414
	354,174	522,068

דו"ח עסקי ביטוח חיים ודו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1985
מותאם לשקל של חודש דצמבר 1985

	ש"ח	ש"ח 31.12.84
הכנסות אשר לא נכללו בדו"ח עסקי ביטוח (רווח מהשקעות)	12,164	(37,818)
הוצאות הנהלה וכלליות אשר לא נזקפו בדו"ח עסקי ביטוח	28,672	213,070
	(16,508)	(250,888)
הפרשה למסים	973	(50,879)
הפסד לאחר מסים ולפני סעיפים מיוחדים	(15,535)	(301,573)
הפחתת ערך של הבנין להשכרה	(61,714)	(50,281)
	(77,249)	(352,034)
השפעה מצטברת לראשית השנה של שיטת רישום אג"ח סחירות	—	8,575
הפסד נקי לשנה	(77,249)	343,459

בשם מועצת המנהלים

אלפרד גולץ, מנהל כללי
סמי שמואלי, סמנכ"ל וחשב הקבוצה

דין וחשבון מפורט ומלא עם באורים של הנהלת החברה כולל דין וחשבון של מבקרי החשבונות, יימסר במשרדי החברה (בית "הסנה") תל־אביב, רח' אלנבי 115, לכל דורש.

קבוצת הסנה

صكذا من الاحل

מיקרוכירורגיה: חיבור מחדש של איבר קטוע

מאת ריקה בר

המיקרוכירורגיה היא ענף חדש יחסית בכירורגיה, וקיימת משנות ה־60. באמצעות מכשור מתאים ניתן לחבר כלי דם זעירים עד לקוטר של 0.5 מ"מ.

הקידמה של המאה הנוכחית הולכת בד בבד עם התוספה לתאונות קטלניות, כשיד או רגל נקטעת כתוצאה מתאונת דרכים, או תאונת עבודה, וגם הפציעות במלחמה נעשות קשות יותר. באמצעות המיקרוכירורגיה ניתן לחבר לגוף את היד או הרגל שנקטעה. אפשר לומר שמעשי נסים „תרתי משמע" מתרחשים מתחת לסכין הניתוחים המיקרוכירורגית.

בישראל קיימים ארבעה מרכזים רפואיים בהם מתבצעים ניתוחי השתלות של אברים שנקטעו. המרכז הרפואי „שיבא" בתל־השומר, המרכז הרפואי „הדסה" בירושלים, בית החולים שערי צדק בירושלים ובית החולים „רמבם" בחיפה. מרבית ניתוחי השתלת אברים מבוצעים ב„שיבא" במחלקה לכירורגיית היד. צוות מכירורגיית היד שתל לאחרונה עצם מהרגל לזרוע של פצוע מלחמת לבנון. ניתוח זה הוא ראשון מסוגו בארץ, והמיוחד בדירה השתלה הנעשית לפצוע מלחמה. בפציעת מלחמה הרסיסים מרסקים את הרקמות, וכלי הדם והעצבים נהרסים ולא ניתן לשחזר את האיבר הפגוע.

הפצוע הוא אריה אידלמן בן 42, שבין יתר פציעותיו נפגע גם בזרוע שמאל מרסיס שהרס את מרבית עצם הזרוע אך לא גרם נזק רב לעורק ולעצבים. כף היד עצמה לא נפגעה, אך אריה לא יכול היה להשתמש בה, אפילו אחיזת עפרון בכף היד גרמה לכאבים עזים, כי כל משקל המוחזק בכף היד נתמך על ידי העצם והשרירים שנמצאים בזרוע. כשהעצם חסרה בזרוע כל משקל שמחזיקים בכף היד מושך את הזרוע למטה וגורם לכאבים, בגלל המתח על העצבים וכלי הדם. אפילו משקלה של כף היד והאמה עצמה מכאיבים, לכן מניחים את היד בתלה שיחזיק את משקלה. ניתן לתאר יד זו כמו יד של בובה המתקפלת לכל הכיוונים.

בזרוע היתה חסרה עצם באורך 20 ס"מ והאזור כולו היה מצולק לכן לא ניתן היה לשחזר את עצם הזרוע בהשתלות עצם חלקיות, כפי שעושים זאת במקרים של

אריה אידלמן: יכול להרים כל משא

פציעה קלה יותר. לוקחים חתיכות עצם מאגן הירכיים, או מעצם השוק, או מעצם של גופיה ומשחזרים את קטעי העצם החסרים. במקרה זה, חסר העצם בזרוע היה גדול מדי לכל שיטת ניתוחים אחרת.

צוות המחלקה לכירורגית היד ב„שיבא" הוציא מהרגל את עצם הפיבולה עם כלי הדם המזינים אותה, (הפיבולה נמצאת בצד החיצוני של השוק ברגל, לשוק יש שתי עצמות) ושתל אותה לכלי הדם שבזרוע. הניתוח שארך 12 שעות הצליח, אריה מתפקד בידו. הוא מסוגל להרים כל משא (בתמונה מרים ספר כבד).

אריה אידלמן מרמת־גן, נשוי אב לשלושה, אומר, במלחמת לבנון, כדור ריסק את העצם שבזרוע והיא עפה כולה. נקרע לי העורק ואיבדתי דם רב. העבירו אותי לבית החולים בצפת, משיצאתי מכלל סכנה העבירו אותי ל„הדסה" בירושלים. ב„הדסה" אמרו לי, אין לנו מה לעשות יותר עם היד שלך. היד ללא עצם הזרוע היתה צפוייה לקטיעה. פניתי ביוזמתי ל„שיבא" למחלקת כירורגית היד, ולא חלמתי אפילו שיצילו לי את היד. אפשר לומר שהרופאים נתנו לי יד במתנה. עצם הפיבולה שנלקחה לי מהרגל ונשתלה ביד, דקה וחלשה יותר מעצם הזרוע. הרופאים אמרו שהיא עלולה להשבר אך לאחר שתשבר ותתאחה שוב העצם תתחזק. ובאמת כך קרה. כשעשיתי פיזיותרפיה נשברה העצם ולאחר שהשבר התאחה, העצם התחזקה. עם היד הזו יכולתי לעבוד על מחרטה וכרסומת עד שעברתי הסבה מקצועית כתכנת בקרה ספרתית במחשבים. אני יכול להרים ולשאת ביד משא כבד, כמו טלוויזיה למשל. היד אמנם קצרה יותר מיד ימין, אך היא היד שלי. אני לא מתאר לעצמי שיכולה להיות יד טובה ממנה.

ב„שיבא" במחלקת כירורגית היד נעשו מאז 1980 השתלות עצם ליותר מ־100 איש. כמה מהן השתלות מפורסמות שהיו ועדיין הנן ראשונות מסוגן בארץ, ונדירות אף בעולם הרחב.

לסמדר כהן בת 18, מבאר שבע, נשתלה הקרקפת לראשה. הקרקפת נתלשה מראשה בתאונת עבודה ושוחזרה מחדש.

לעלי חלומי ילד בן 8 מבצרת, נשתלו שתי הרגליים שנקטעו מפגיעת מכונית. רגל אחת נקטעה מאיזור הקרסול, והרגל השנייה נקטעה מהשליש התחתון של השוק ונשארה תלוייה על שני גידים. האב אסף את הקרסול הקטוע והביא אותו עם הילד לבית החולים בעפולה ומשם נשלח מיד ל„שיבא". שתי הרגליים נשתלו בהצלחה מלאה. עלי היה לפני שבוע בביקורת ב„שיבא", הוא הולך רץ ומתפקד בשתי רגליו, כרגיל.

להודה סופר בת ה־17 מתל־אביב, נקטעה הזרוע. היא ישבה באוטובוס והוציאה את היד החוצה דרך החלון האוטובוס בסיבוב ברחוב צר קטע את ידה שנשארה תלוייה על שני גידים ועצב. היד חוברה בהצלחה, חלק מהשברים עדיין לא התאחו.

כמו כן, בוצעו השתלות לכ־15 כפות ידיים שנקטעו, כולן שוחזרו ונשתלו מחדש.

רוב הקטיעות וההשתלות מבוצעות באצבעות כף היד. אצל מבוגרים רוב הקטיעות נגרמות מפגיעה של מסור חשמלי, על פי רוב זה קורה לנגרים חובבים. אצל ילדים 60% מקטיעות האצבעות מתרחשות בגלל שימוש פזיז במיקסר, הילד מכניס את היד למיקסר והאצבע נקטעת. 40% מהתאונות לילדים נגרמות על ידי מכשיר חשמלי לפריסת לחם. רוב הילדים שאצבעותיהם נקטעו בדרך זו מגיעים ממסעדות.

ההצלחה בהשתלה תלוייה במספר גורמים. בסוג הפציעה, גיל האדם, ובצורה בה נשמר האיבר שנקטע. את הפצוע יש להחיש לבית־החולים ביחד עם האיבר הקטוע ולא להשאיר את האיבר במקום שאירעה התאונה. במקרים רבים הפצוע מגיע לבית החולים ללא האיבר שנקטע, ואז חוזרים למקום התאונה ומחפשים את האיבר. מבזבזים זמן יקר, בינתיים כלי הדם מתייבשים ומתמעטים סיכויי הצלחת ההשתלה. אם הפצוע נמצא במרחק של עד חצי שעה מבית החולים עליו להגיע מיד עם האיבר הקטוע. אם המרחק לבית החולים עולה על חצי שעה, צריך לשמור את האיבר שנקטע, לעטוף אותו בשקית ניילון סגורה ואטומה למים, את השקית לשים בתוך כלי עם קרח וכך להביא לבית החולים.

אפשר לשמור את האיבר הקטוע גם במקרר, צריך להכניס אותו לשקית סגורה ואטומה למים ולהניח את השקית בחלק התחתון של המקרר שם הטמפרטורה נעה בין 0 מעלות ל־4 מעלות צלזיוס, שהיא הטמפרטורה המתאימה לשימור.

בשום אופן אין להקפיא את האיבר בתא ההקפאה.

ניתן לשמור במקרר איבר שנקטע עד 24 שעות, אך לא כל איבר מתאים לשחזור לאחר 24 שעות. איבר קטוע שמכיל שרירים מכף היד ומעלה צריך להגיע לבית החולים תוך 5 שעות. אין צורך לרחוץ את האיבר הקטוע, צריך לקחת אותו כמות שהוא. רחיצה נכונה היא רחיצה במים פיזיולוגיים המורכבת מתמיסת מלח. בגדם אין לבצע חוסם עורקים. יש לחבוש בתחבושת סופגת ומעל לזה תחבושת לחץ. חסימת עורקים יש לבצע רק אם הקטיעה היא של כל היד, וקטיעת הרגל מעל הקרסול. במקרה שהאיבר תלוי על גידים צריך לשים קיבוע שלא יתנדנד.

אם שימור האיבר הקטוע נעשה נכון, וסוג הפציעה מאפשר זאת, ניתן לומר שאפשר לשחזר ולשתל כמעט כל איבר בגוף.

הרפואה העצמאית במסגרת קופ"ח – דעה אחרת

מאת ד"ר ג. גרשונוביץ

(ד"ר גרשונוביץ הוא רופא במרפאת בני משה במחוז יהודה)

אנחנו מביאים את תגובתו של ד"ר ג. גרשונוביץ לכתבתה של דנקה הרניש בענין הרפואה העצמאית המופעלת זה שנים רבות במסגרת קופת חולים הכללית, שפורסמה במדור זה בסוף אפריל. השיטה מאפשרת למבוטח לבחור באופן חופשי את הרופא הכללי, הקשור בהסכם אישי עם המבוטח ומקבל את ההקצבה מתוך מבוטחי קופ"ח. שירותי בית המרקחת, מעבדה, טיפולי אחות מקבל המבוטח במרפאה הקרובה למגוריו. על עתידה של שיטת רופא עצמאי, הזוכה להערכה גבוהה מאוד של המשתמשים בה, נערכים עתה דיונים ועלולים תמורה, גישתו של ד"ר גרשונוביץ מבטאת את ההסכמות הקיימות אצל חלק מחברי ההנהלה המרכזית של קופ"ח.

כיום, מספר המבוטחים הבוגרים המצויים אצל רופאים עצמאים הוא כ־126,000, ומספר הילדים אצל רופאי ילדים עצמאים הוא כ־35,000. קופ"ח משלמת לרופא עצמאי בעד כל מבוטח בוגר סך 7.3 ש"ח (כולל מע"מ) לחודש, ולרופא ילדים עצמאי סך 8.9 ש"ח (כולל מע"מ) בעד כל ילד. מכאן, שכלל התשלומים לחודש בעד בוגרים לרופאים עצמאים הוא 920,000 ש"ח ועבור ילדים סך 312,000 ש"ח.

רופא משפחה המתחיל עבודתו בקופ"ח, עלותו למוסד היא כ־2000 ש"ח (כולל משכורת והטבות סוציאליות למיניהן). מספר הנפשות הממוצע לרופא משפחה הוא כ־1500, מכאן, שקופ"ח משלמת לרופא משפחה שכיר סך 1.33 ש"ח בעד כל מבוטח. הרופא העצמאי מקבל כאמור לעיל סך 7.3 ש"ח לחודש, כלומר פי 5.6 יותר מהרופא השכיר.

באם קופ"ח תבטל את שיטת הרופא העצמאי, תצטרכנה המרפאות לקלוט 126,000 בוגרים. כאמור, מספר הנפשות הממוצע של רופא משפחה הוא 1500 לפיכך תצטרך הקופה להוסיף 84 רופאים שיטפלו במבוטחים שיחזרו למרפאות. ההוצאה הכספית עבור 84 רופאים אלו היא, 168,000 ש"ח לחודש, ולכן החסכון החודשי לקופ"ח יהא 752,000 ש"ח ובשנה נגיע ל־9,024,000 ש"ח שהם כ־6 מיליון דולר. בחישוב דומה נגיע לחסכון אצל ילדים שיחזרו למרפאות, לכך 3,185,000 ש"ח בשנה שהם למעלה מ־2 מיליון דולר. וזאת לאחר שנקלוט ונשלם משכורתם של 23 רופאי ילדים חדשים. ניתן לכן לחסוך למעלה מ־8 מיליון דולר לשנה אם תבוטל שיטת הרופא העצמאי.

להלן יתרונות נוספים לביטול שיטת הרופא העצמאי:

1) מניעת כפל טיפול – כיום המבוטח המטופל אצל רופא עצמאי רשאי לפנות למרפאת קופ"ח אם חלה לפתע והרופא העצמאי לא מקבלו לטיפול מסיבה כל שהיא. המבוטח שקיבל את הטיפול הרפואי במרפאה חוזר לאחר מכן לרופא העצמאי לקבלת תעודת מחלה, או לשם קבלת חוות־דעת נוספת, הרופא העצמאי לעתים משנה את הטיפול שנקבע במרפאה ואז התרופות שקיבל מרופא המרפאה הן ללא שימוש. וכך עקב כפל טיפול מתבזבזות תרופות. אם המבוטח מקבל טיפול רפואי במרפאה, אזי בהעדר רופאו הקבוע יבדקנו רופא אחר במרפאה, יתן לו תעודת מחלה ואין לו צורך לחזור שנית. כמו כן תחסוך קופ"ח את התשלומים שהיא משלמת במקרים כאלה לרופאי המרפאות בעד בדיקת החולים של הרופאים העצמאיים.

2) הקטנת העומס על שרותי המרפאה – לעתים הוראות הרופא העצמאי לבית המרקחת או לאחות המרפאה אינן ברורות, לפיכך נאלצים במקרים כאלו לשלוח את המבוטח בחזרה לרופאו לקבלת הוראות ברורות יותר. הדבר מקשה על החולים ומהווה מוקד לחיכוך עם צוות המרפאה. כאשר המבוטח שייך למרפאה – בירור פנימי קצר פותר את הבעיה.

3) שיפור הטיפול הרפואי – הרופאים העצמאיים עובדים כבודדים ואין להם אפשרות להתייעצות מיידית עם עמיתיהם, כפי שנהוג במרפאות, ומצב זה אינו לטובת החולה. כמו כן, כאשר מגיע למרפאה חולה השייך לרופא עצמאי, מתקשה רופא המרפאה לברר מהן התרופות האסורות על החולה וזאת משום שתיקו הרפואי לא מצוי במרפאה, אלא אצל רופאו העצמאי. וכך קורה, שלעיתים רושמים לחולים אלו תרופות העלולות לסכן בריאותם. מצב זה יתוקן אם נחזיר החולים למרפאות.

4) פיקוח רפואי – במרפאות יש יעוץ ופיקוח רפואי, הן ע"י הרופא האזורי והן על ידי יועצים מומחים מבתי־החולים. יש פגישות צוות קבועות ובהן נלמדות בעיות רפואיות חדשות, חלק מהרופאים העצמאיים אינם נהנים מסידור זה ויש חשש שלא יהיו מעודכנים בחידושי הרפואה.

5) תוספת רופאים מומחים – יש רופאים אשר סיימו את התמחותם ברפואת המשפחה וקיבלו תואר מומחה. ורופאים אלו מתקשים למצוא מקום עבודה עקב הקפאת התקנים בקופ"ח. הגדלת מספר הרופאים במרפאות עקב החזרת המבוטחים אליהן, תביא ליצירת מקומות עבודה חדשים עבור רופאים אלה, שהם בעלי רמה רפואית גבוהה. אין ספק שקליטתם במרפאות תעלה רמת הטיפול הרפואי. כיום חלק מרופאים אלה, המתקשים למצוא מקום עבודה, הם מועמדים לירידה מהארץ.

6) מניעת אי־צדק חברתי – שיטת הרופא העצמאי גורמת לחסר שיויון בין מבוטחי קופ"ח. ההוצאה החודשית בעד 126,000 מבוטחים אצל רופאים עצמאיים היא 920,000 ש"ח, בעוד שההוצאה החודשית עבור 126,000 מבוטחים במרפאות היא 167,000 ש"ח בלבד. אין הצדקה שתהא בקופ"ח, הדוגלת בשוויון, קבוצת מבוטחים מיוחסת שההוצאה בעדה כה גבוהה. יש לבטל חוסר־שויון זה ובכסף שייחסך אפשר להגדיל את מאגר התרופות בבתי המרקחת שבמרפאות ולמנוע שליחת מבוטחים לקנות תרופות בבתי מרקחת פרטיים. דבר זה יביא לחסכון נוסף בהוצאות קופ"ח, וכן תופסק הטרדת המבוטחים, בעיקר חסרי האמצעים הקשישים.

שר הבריאות: הרפואה הציבורית – כאב ראש

תגובה: ועד הרופאים העצמאיים

כדאיותה ואיכותה של שיטת הרופא העצמאי נבדקה ע"י קופ"ח כללית, שופתה אינה מוטלת בספק; דבר זה הוכח בסקר של קופ"ח כללית עצמה, כאשר 96% מהחולים של הרופאים העצמאיים הביעו שביעות רצון מלאה משיטת טיפול זאת. עדות נוספת להצלחתה של שיטה זו היא בקיומה בכל מדינות מערב אירופה; כמו כן קופות־חולים אחרות בארץ כמו „מכבי" ו„מאוחדת" מתבססות ברובן המכריע על שיטת הרופא העצמאי והן קופות רווחיות מבחינה כלכלית. העקרונות שעליהם הוקמה שיטת הרופא העצמאי, ואשר אושרו מחדש בועידה האחרונה של קופ"ח – „הזכות לבחירה חופשית ברופא עצמאי שמורה לכל חבר בקופ"ח".

יתר על כן, ב־1983 מינה פרופ' דורון ועדה בראשותו של פרופ' חיים מגן, ובהשתתפות פרופ' צבי בנקואייץ, פרופ' יאיר יזדפת וחברים נכבדים אחרים, שנתבקשה לקבוע המלצות שידריכו את קופ"ח בנושא היערכות מחודשת של שירותי הבריאות בקופ"ח. ועדה זו המליצה בפה מלא: „יש לעודד בחירה חופשית של הרופא העצמאי גם מעבר לגבולות המרפאה", „יש לאפשר בחירה חופשית ע"י המבוטח, יש להגדיל את מספר הרופאים העצמאיים וכן את המסגרות החלופיות האחרות כך שכל מבוטח יוכל לבחור בהם על פי רצונו". באשר לחישובים הכלכליים יש להביא בחשבון את ההוצאות הרבות שיש לקופ"ח על צוות פארא־רפואי (אחיות, מזכירות, עובדי נקיון, תחזוקה וכו'), הוצאות הקשורות בתופעות, ימי מילואים, שנת שבתון וכו', הניתנות לעובדים שכירים, וכן את העלות העצומה הכרוכה בהקמת מרפאות. עלויות אלו דוקא נחסכות על־ידי קופות חולים אחרות המשתמשות בשיטת הרופא העצמאי.

ועד הרופאים העצמאיים
קופ"ח כללית

הפרת האיזון האקולוגי בימת ויקטוריה

הדג החדש טרף את הוותיקים

ימת ויקטוריה שבאפריקה המזרחית (או, למען הדיוק: הנהר קגרה הנשפך לתוכה) היא אמנם אחד משני המקורות העיקריים של הנילוס, אבל הדג הקרוי דקר הנילוס, קודמו של דקר המכמורת, הידוע אצלנו בכינוי הערבי „לוקוס" – איננו נמצא בה באופן טבעי. מדענים העובדים בשביל ארגון המזון והחקלאות המסונף לאו"ם הכניסו בשנות ה־70 את הדג הזה לימת ויקטוריה, כדי להגדיל את אספקת החלבונים לתושבי אוגנדה, קניה וטנזאניה החיים לגדות הימה.

הכוונה היתה טובה, ולכאורה גם היה זה מעשה נבון. דקר הנילוס הוא דג ענקי, שמשקלו יכול להגיע עד 100 ק"ג. אולם עתה התברר כי נעשה כאן משגה קולוסאלי. הדקר, מהיותו טורף מסוכן, מכלה גם מגוון דגים קטנים וגם פלנקטונים,

המשמשים מאכל לדגים אלה. כתוצאה מכך פחתו ביותר דגים אלה, ויבולי דקר הנילוס אין בהם כדי לפצות על אבידה זו. מומחי ארגון המזון והחקלאות מעריכים, כי שלל הדיג הכללי של הימה הגדולה פחת כדי 80%. עתה הם מנסים לתקן את המעוות על־ידי הכנסת דגים, מסוג אלה שנטרפו על־ידי דקר הנילוס, לתוך הימה.

אין זה החסרון היחיד של דקר הנילוס. אנשי האיזור נוהגים לייבש את הדגים בשמש כדי לשמרם למימכר, אבל שיטה זו אינה יעילה לדקר, בגלל בשרו השומני. האלטרנטיבה היא לעשן אותם, ופירוש הדבר – הבערת מדורות מעצים, שהם מצרך יקר באיזור זה.

מדענים מאוניברסיטת ליידן שבהולנד התריעו כבר אשתקד על השואה האקולוגית, שנגרמה עקב השינוי המלאכותי באיזון העדין שבימת ויקטוריה. הם גם מזהירים מפני תכניות דומות, הנרקמות לגבי ימות אחרות באיזור, ובעיקר לגבי ימת מלווי הדרומית יותר, בגבול בין מדינת מלווי ובין קניה וטנזאניה. זוהי ימה קדומה, שבה מצויים מיני דגים אנדמיים – מינים שאינם מצויים בשום מקום אחר בעולם.

הדיווחים על תוצאות תאבונו הגדול של דקר הנילוס בימת־ויקטוריה, מדאיגים אפילו את תושבי אוסטרליה. הם הגו את הרעיון לייבא את הדג הזה למטרות דיג של ספורט; עתה יבטלו, כנראה, תכנית זו.

פרשה זו אינה צריכה להשכיח את העובדה, כי העברת מיני דגים מאיזור מסוים בעולם לאיזור אחר היא בדרך־כלל עסק מועיל. נזכיר, למשל, את העברת האלתית הצפון־אמריקאית הססגונית (טרוטה) מאמריקה לאירופה (וגם לישראל). מינים „זרים" של דגים הוכנסו גם, למשל, לאגם קריבה בגבול זימבבווה וזמביה ולימת קיבה שבגבול בין רואנדה וזאיר מבלי לגרום כל נזק. משערים, כי 60% עד 80% משלל הדיג של מים מתוקים מקורו במינים שהובאו ממקומות אחרים.

„שתחיה עד 120"

מאת דנקה הרניש

ג'וליאט ברגמן מאמסטרדם – אלופת העולם. הרבה בריאות בהרבה שרירים נותנים עד 120.

למשפט הנפוץ „תחיה עד 120" יש צידוק מדעי. חוקרים בדקו ומצאו כי אורך החיים של החיות הוא פי שישה מתקופת גידול העצמות שלהן. אצל האדם נסגרת עצם הבריח בערך בגיל 20, ולכן גיל 120 שנה כגיל אופטימלי יש לו צידוק ביולוגי – כך טען פרופ' עזרה זוהר בהרצאה שנשא במסגרת הרצאות בוקר של אגודת ידידי האוניברסיטה הפתוחה.

תוחלת החיים של בני־האדם קצרה בהרבה מגיל 120, והדבר נובע, לדעתו של פרופ' זוהר, ממחלות בלבד. המחלה המקצרת את ימי בני התרבות המערבית יותר מכל היא הסתיידות העורקים. מחלה זו, בה חומר שומני מתיישב בעורקים ומצר אותם, נגרמת בין השאר, על ידי תזונה לא נכונה. כמות הכלורסטול בדם מורכבת משני גורמים: 75 אחוז תורשה ו־25 אחוז דיאטה. על ידי דיאטה נכונה ניתן להוריד את כמות הכלורסטול בדם. שומן רווי במימן מעלה, כידוע, את כמות הכלורסטול בדם. שומן כזה נמצא בבשר מכל המינים, מוצרי חלב, ביצים, שמן קוקוס והשוקו. שומן לא רווי נמצא בשמנים למיניהם, כגון שמן סויה, כותנה, חריע, סומסום, תירס והבוטנים. לדעתו של פרופ' זוהר אין כל צורך לקנות דווקא את השמנים היקרים, מכיוון ששמן סויה הפשוט והזול טוב באותה מידה.

פרופ' זוהר ממליץ להקטין את כמות השומן הרווי ולא לוותר עליו לגמרי. על ידי דיאטה ניתן, לדבריו, להוריד ב־30 עד 20 אחוז את כמות השומן הכללי שאדם צורך, ובישראל כמות זו גדולה למדי: בין 110 עד 100 גרם שומן ליום.

פרופ' זוהר הגדיר גם כ„אבסורד מוחלט" את הדעה המקובלת והנפוצה לפיה דבש בריא וסוכר אינו בריא. לדברי פרופ' זוהר אין כל הבדל בין דבש וסוכר, להוציא את הטעם והמחיר. לתחום האגדה שייכת גם ההמלצה „תאכל גזר – תראה טוב", מכיוון שלא ידוע אם המקור לויטמין A, הויטמין שהחסרו בגוף גורם לקושי בראית לילה, נמצא דווקא בגזר.

שיתוף פעולה מדעי עם השוק המשותף

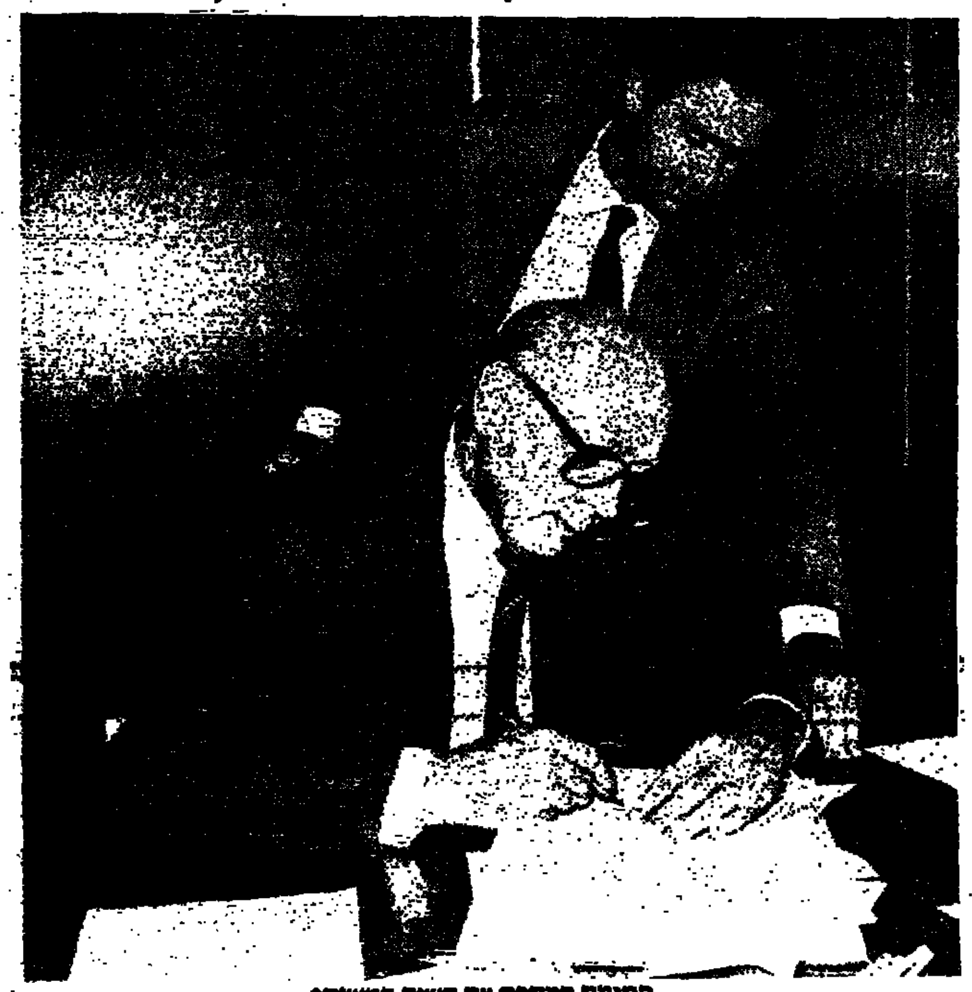
חתימת ההסכם עם השוק המשותף

מדענים מישראל עוסקים, במסגרת שיתוף הפעולה המדעי בין ישראל לקהיליה האירופית, בפיתוח טכניקות חדישות לשימוש בקרני לייזר לבדיקת כושר העמידה של מתכות בתנאי לחץ גבוה, ובכלל זה בתעופה בחלל, ובתחנות כוח. זאת גילה גדעון פת, שר המדע והפיתוח, בפתיחת הדיונים השנתיים של ועדת ההיגוי המשותפת לישראל ולקהיליה האירופית שנערכו בירושלים בשיתוף הפעולה המחקרי.

שר המדע אמר כי במסגרת ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין משרד המדע והפיתוח הישראלי והקהיליה האירופית, מופעלות כיום תוכניות לביצוע 13 מחקרים משותפים בהיקף תקציבי של מאות אלפי דולרים. נוכח הגידול שחל בשנה האחרונה בהיקף המחקרים, אמר השר פת, ישראל החליטה לפתוח בדיונים עם הקהיליה האירופית במטרה להקים קרן משותפת לקהיליה ולישראל, למחקר מדעי. קרן מסוג זה, אמר שר המדע, תאפשר לנו תכנון רב־שנתי של הפעילות המדעית המשותפת.

מנכ"ל משרד המדע והפיתוח יעקב ספיר אמר, בפתיחת השיחות לשיתוף פעולה מדעי עם הקהיליה, כי מתנהלים כיום שני מחקרים בתחום מדע החומרים, שני מחקרים בתחום הביולוגיה והביוטכנולוגיה, הנמצאים בשלבי ביצוע מתקדמים, שני מחקרים בתחום החקלאות ואיכות הסביבה הנמצאים בשלבי גמר וכן שישה מחקרים בתחום משאבי מים.

עם הרחבת שיתוף הפעולה המדעי עם הקהיליה, הכולל גם חילופי מדענים, אמר ספיר כי יוחל בפיתוח מחקרים בנושאים נבחרים בתחומי האלקטרו־אופטיקה, מדע החומרים וחקר המוח – תחום העומד כיום בחזית המחקר בעולם כולו.

ספיר ציין עוד כי במסגרת הרחבת קשרי המדע עם הקהיליה האירופית הוסכם לשתף את ישראל במחקרים הקשורים בתוכניות שיתוף הפעולה המדעי של הקהיליה עם המדינות המתפתחות. בתוכניות אלו, אמר מנכ"ל משרד המדע והפיתוח, לא שותפו עד כה מדענים מארצות שמחוץ לקהיליה. ישראל משתתפת בתוכנית זאת בשני תחומים – חקלאות טרופית ורפואה טרופית, וכיום מבוצעים בישראל שלושה מחקרים אלה במימון מלא של הקהיליה. שיתוף מדענים ישראליים במחקרים לטובת מדינות מתפתחות, אמר ספיר, פותח נתיבים חדשים לקשרים המדעיים של ישראל עם מדינות שעם חלקן ישראל איננה מקיימת קשרים דיפלומטיים. המחקרים המשותפים בין ישראל והקהיליה האירופית ממומנים לפי הכלל של 55 אחוז הקהיליה ו־45 אחוז ישראל. ההצעות למחקרים מרוכזות בישראל על ידי המועצה הלאומית למחקר ופיתוח שבמשרד המדע ובאירופה על ידי הנציבות לעניני מדע של הקהיליה.

בראש המשלחת של הקהיליה האירופית שהגיעה לישראל עומד הד"ר קרל היינץ נרייס סגן נשיא הנציבות של הקהיליה האירופית הממונה על אגף ה־12 המטפל במדע ובמחקר. כן הגיע לשיחות פרופ' פאולו פסלה העומד בראש אגף זה. שיתוף הפעולה בין ישראל והקהיליה מעוגן בהסכמי התקשרות שנחתמו ב־1974. התוכנית המעשית לשיתוף פעולה מדעי וטכנולוגי גובשה וסוכמה ב־1977 בין המועצה הלאומית למחקר ופיתוח ובין הדירקטוראט ה־12 של נציבות הקהיליה האירופית. התוכנית כוללת את המרכיבים הבאים: מסגרת של חילופי מדענים בהיקף של 12 חודשי אדם לשנה להשתלמויות של מדענים ישראליים בארצות הקהיליה ו־3 חודשי אדם לשנה להשתלמות של מדענים מארצות הקהיליה בישראל. כן נקבעה מסגרת לקיום סימפוזיונים מדעיים משותפים בעלי ענין הדדי, סימפוזיון אחד לשנה, לסירוגין בישראל ובמדינות הקהיליה.

מדוע מתעכבת הקמת מרכז להשתלות כבד

מאת אמיר אורן
סופר „דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). – התמהמהות משרד־הבריאות באישור הקמת מרכז השתלות־כבד משותף לבית־החולים רמב"ם ולטכניון מסכנת את בריאות החולים ואת חייהם, גורמת להוצאות מיותרות ועלולה להביא לאובדן כשר־ההשתלה הישראלי בתחום ייחודי זה, האשים זלמן שפירו מפיטסבורג, ממנהלי המאמץ לגיוס כמיליון וחצי דולר להקמת המרכז. שפירו, פעיל ותיק למען ישראל בקהילה היהודית בפנסילבניה, היה מעורב בשנות ה־60 בפרשת היעלמה של כמות אורניום, שהאף־בי־איי חשד – אך לא הצליח להוכיח דבר – כי הועברה בסתר לישראל, שפירו אמר ל„דבר" כי אף ששר־הבריאות מרדכי גור אישר עקרונית הקמת מרכז להשתלות־כבד בתוך שנה, מסתייג מנכ"ל משרדו דן מיכאלי מהכוונה להקמת המרכז ברמב"ם/טכניון וממתין למסקנות ועדת־בדיקה. „הפוליטיקה והזיקה של מי מקבל מה גוברת על היכולת והחשיבות של הנושא", אמר שפירו בציינו כי ד"ר יגאל קם מרמב"ם שהה בבית־החולים המסונף לאוניברסיטת פיטסבורג שנתיים להשתלמות בהשתלות כבד, ביצע כ־50 ניתוחים ומיומן ומעודכן בתחום זה יותר מכל רופא ישראלי אחר. מרכז השתלות־הכבד בישראל יקל גם למיתוק הבשה ומבאג הצורך בשותפות רמב"ם/טכניון, הוסיף שפירו.

ידידי שני המוסדות בפיטסבורג התחייבו לגייס 1.4 מיליון דולר להקמת המרכז המשותף, שד"ר קם המליץ על הקמתו בחיפה, שם כבר פועלת מעבדה בביוחלק ומבוצעות השתלות בבעלי־חיים, אמר שפירו. „ראיתי את ההצעות הקוסמות שהוצעו לד"ר קם לאחר שהשתלם כאן, משום שהעדיף לשוב ארצה, אך סביר שאם לא יינתן לו להקים את המרכז יסרב לבזבז את ההכשרה שצבר ויאלץ לעקור לבית־חולים בחו"ל. בינתיים מורע מצבם של חולים שידם אינה משגת לניתוח בחו"ל. יתכן שבמה מהם גוססים או אף מתו. עלותו כ־150,000 דולר. חולים הזקוקים להשתלות־כבד כמוהם עול על הציבור. במאמץ גדול כזה, ציין שפירו, הקמת מרכז להשתלות־כבד בישראל תוכל לשמש אבן־שואבת לחולים זרים ולעשות גם מקור־הכנסה לישראל.

ישראל — פולין 93:98

הישראלים גילו משחק לחימה נהדר שלווה באחוזי קליעה גבוהים • שמונה שותפו במשחק • היום ב־5 אחה"צ (שעון ישראל) משחק רביעי נגד תורכיה

מאת יצחק וייסהוף
שליחנו לאליפות

"לאחר 21 שנה עם הנבחרת התרגשתי אתמול. זה היה נצחון גדול עם נבחרת צעירה על נבחרת חזקה כפולין" – כך אמר אמש עמירם שפירא, מנהלה הוותיק של נבחרת ישראל, לאחר הנצחון המרשים על פולין 93:98 במחזור השלישי באליפות אירופה דרגה ב' בליאז'.

ישראל, שתתמודד הערב עם תורכיה, צועדת בראש הבית בליאז' עם שלושה נצחונות. עד היום נפגשו תורכיה וישראל 13 פעמים: ישראל זכתה ב־10 נצחונות ותורכיה ב־3.

ישראל גילתה משחק לחימה נהדר, שלווה באחוזי קליעה גבוהים. אין ספק שהיה זה המשחק הטוב ביותר בטורניר, הן בבית בליאז' והן בבית באנטוורפן.

שמונה כדורסלנים ישראלים שותפו במשחק. כל אחד השקיע מאמץ עליון. לאוזאן מרסר והאוחד לאסוף שיחקו בכל 40 הדקות הצטיינו. מרסר סיים את המשחק עם 19 נקודות. הוא זרק 7 כדורים במשרה וכולם חדרו לטבעת – 100 אחוזי הצלחה. בעונשין ניצל 5 מ־7. כמו כן קלט 7 כדורים חוזרים מהם 6 בהגנה. גם לאסוף, בניגוד למשחקים קודמים, בהם לא בלט, התעלה הפעם, קלע 17 נקודות וקלט 8 ריבאונדים.

הקלע הבולט בישראל היה דורון שפע עם 21 נקודות. צמד הרכזים, הן ליפין ועודי גורדון, היו מצויינים. שניהם ידעו להכתיב את קצב המשחק ולשניהם חלק רב בנצחון.

נבחרת ישראל שמרה את הפולנים באישית נפלאה, אולם שמירה זו לא מנעה מהכוכב הפולני זליג לקלוע 34 נקודות, באחוז נפלא: 9 מ־12 מהשדה; 2 מ־3 בזריקות של 3 נקודות ו־10 מ־13 בעונשין. יתר חבריו נסגרו הרמטית ושחקם הגבוה פיקל (2.06) קלע רק 6 נקודות. ישראל גילתה דיוק רב בקליעות שדה – 34 מ־50 (68 אחוז) 4 מ־7 ב־3 נקודות (ליפין – 2; זלוטיקמן ושפע – 1) ו־18 מ־24 בעונשין. פולין ניצלו 29 מ־52 זריקות שדה –56 אחוז 5 מ־18 ב־3 נקודות ו־20 מ־27 בעונשין.

ישראל קלטה 26 כדורים חוזרים (24 בהגנה ורק 2 בהתקפה) לעומת 31 של פולין –23 בהגנה. שחקנינו איבדו 14 כדורים והפולנים 10.

בחמש דקות הפתיחה נראה היה שפולין צועדת לנצחון קל. קליעות מרוויקות של זליג ובנקובסקי הוליכו אותם ליתרון – 6:11, 8:13 ו־12:17 בדקה ה־5. חיים זלוטיקמן הוליך את מוטי דניאל וגרם למהפך. משחק ההגנה השתפר והפולנים נראו לפתע אובדי עצות. שפע דייק ולאסוף התעלה. בדקה ה־8 – 22:22 ואח"כ 25:25. מכאן ועד להפסקה היה המשחק מרתק ביותר. ישראל הוליכה בדקה ה־14 30:40. לפתע – מעצור. זלוטיקמן איבד שלושה כדורים ברציפות והפולנים השוו ל־40:40 בדקה ה־16. הפולנים היו בתנופה והעלו ל־43:48. רוזנברג נכנס במקום זלוטיקמן ובמשחק הישראלי חלה התאוששות. ליפין, בסל של 3 נקודות, שפע ורוזנברג הישוו במאמץ עליון 49:49– במחצית.

את המחצית השנייה פתחה ישראל בצורה מסחררת – 49:54 בדקה ה־22 ו־58:65 דקה ה־26. בהמשך עלה היתרון הישראלי ל־58:70, כשדניאל שיתק בצורה מוחלטת את זליג שהוחלף. לאחר יתרון־שיא ישראלי 62:78 בדקה ה־29 שוב מעצור במשחק הישראלי. ליפין, שצבר 4 עבירות, יצא אך למזלנו ביצע בינקובסקי המצויין את העבירה החמישית על מרסר. במצב זה חזר זליג בדקה ה־33 והפולנים צימקו ל־80:86 והעלו את המתח לשיא. שפע יצא, בחמש עבירות, גורדון נכנס, ניזוק מצויין וקלע 8 נקודות רצופות. בדקה ה־35 – 82:92. היתרון הישראלי עלה ל־84:96 שלוש דקות מהסיום, כשהפולנים ניסו לצמק בזריקות 3 נקודות. דקה לסיום הדרה הוליך 91:96. לאסוף השקיט את הפולנים בשתי קליעות־עונשין והפולנים, בהתקפה נגדית קבעו 93:98. 30 השניות האחרונות היו שייכות לגורדון וליפין שידעו להחזיק בכדור ולהבהיל את המחנה הישראלי, הקטן אך המאושר.

שפטו וקיפחו לא פעם את ישראל [illegible].

• לישראל קלעו: שפע 21 (7–13; 1–2; 4–5); מרסר 19 (7–7; 5–7); לאסוף 17 (3–7; 3–8); זלוטיקמן 13 (4–5; 1–1; 2–2); דניאל 12 (6–9); גורדון 8 (3–3; 2–3); ליפין 8 (0–1; 2–4; 2–2).

• לפולין קלעו: זליג 34 (9–12; 2–3; 10–13); קילביק 13 (2–2; 8–2); בינקובסקי 12 (3–3; 5–7); שרוצניאל 11; יאנחזיק 8 (2–2); פידלר 6; פיקל 6 ודריבק 3.

משחקי היום

בליאז': 5 (שעון ישראל) שוודיה – פולין; 7 תורכיה – ישראל; 9 איסלנד – הונגריה.

אנטוורפן: 5 בולגריה – בלגיה; 7 פינלנד – הולנד; 9 אוסטריה – רומניה.

מרימוביץ קיבל וחילק גביעים במסיבת פרידה

מאת ניסן פרידמן

[illegible]

שלמה צורף מאמן הטניסאים לגביע דייויס

ועדת הנבחרות של איגוד הטניס, מינתה את שלמה צורף כמאמן נבחרת ישראל לגביע דייויס. צורף יחליף בתפקידו את רון סטיל.

ועדת הנבחרות החליטה להטיל על צורף את התפקיד לאחר שהוכח מעל לכל ספק שפעילות הנבחרת דורשת תעסוקה מלאה – עובדה המונעת מסטיל לשמש בתפקיד.

צורף משמש בשנה האחרונה כמאמן הנבחרת בפועל.

נבחרת ישראל הכוללת את שלמה גליקשטיין, עמוס מנסדורף, שחר פרקיס, רביב ויינפלד, עמית נאור וגלעד בלום פתחה אתמול בהכנות למפגש עם בלגיה. באימונים נוטלים בשלב זה חלק חמישה טניסאים, למעט מנסדורף השוהה באיטליה.

היום בחיפה התחרות השלישית בסבב הטניס

היום תפתח בחיפה התחרות השלישית בסבב הבין־לאומי לנשים בטניס.

אתמול הסתיימו התחרויות המוקדמות. לראשונה בתחרויות מדורגת בראש הדרום־אפריקאית ליגרה ברנרד שהדיחה את אילנה ברגר המדורגת עתה במקום השני.

בתום התחרות בחיפה תתחיל בשבוע הבא ברמת־השרון תחרות המאסטרס בה יוכלו ליטול חלק רק הנשים שצברו את מספר הנקודות הגדול ביותר.

41 ברזיליאנים נחתו על אס"א במפתיע

הפתעה זומנה אתמול בבוקר לראשי אס"א בשעה שחבורת ספורטאים מבראזיל נחתה ללא הודעה מוקדמת בארץ כדי להשתתף במפעל הספורט הבין־לאומי השנתי ה־18 של אס"א שיערך מחר ומחרתיים באוניברסיטת ת"א.

ספורטאי מכללת בלו־הוריזונטה גילו אמנם התעניינות במפעל אולם הקשר עימם נותק לפני כחודשים. הופעתם הבלתי צפויה אילצה את המארגנים לשנות את לוח התחרויות אולם הם התקבלו כמובן [illegible].

המשלחת מבראזיל שהופיעה כבר ב־1978 בתחרויות שנערכו בירושלים, כוללת 41 איש, הברזילאים יתחרו בקט־רגל ויהוו כנראה אטרקציה גדולה, בכדורסל ובטניס.

כמו כן תשתתף קבוצת נשים שלהם בתחרויות השדה.

במפעל שיערך לראשונה באוניברסיטת ת"א יטלו חלק גם ספורטאים מאוסטריה ובלגיה ומאות ספורטאים מישראל, נציגי 13 מוסדות להשכלה גבוהה. התחרויות יהיו ב־22 ענפי ספורט.

אורח הכבוד של המפעל יהיה הבלגי רוס קמפנה, מזכ"ל ההתאחדות הבין־לאומית לספורט אקדמי.

אתמול נערכה במכון וינגייט תחרות מוקדמת של המפעל באתלטיקה בה זכו אתלטי מכון וינגייט בבכורה בין הגברים והנשים. ולד סודין מאוניברסיטת ת"א קפץ משולשת למרחק 14.75 מ' ויחזקאל כלפיה (ת"א) עבר 3000 מ' בזמן של 9:00.4 ד'.

אדום וירוק — מתמרקים
280 שוטרים ומאבטחים יקיפו בלומפילד בשבת

מאת ניסן פרידמן

208 שוטרים, 80 סדרנים ואנשי אבטחה יאבטחו את משחק ההכרעה בשבת הקרובה בין הפועל ת"א למכבי חיפה.

לאחר שהוחלט סופית על עריכת המשחק ב"בלומפילד" החלה אתמול אגודת הפועל ת"א בהפצת הכרטיסים. כבר בשעות הבוקר נראו תורים של אוהדים חסרי סבלנות ליד סוכנות הכרטיסים "הדרן". 2000 כרטיסים נבלעו לחיפה.

השוער, אריה אלתר, אולפו בנית, לאחר שכיהרד ב"תל־השומר" בסוף השבוע. הוא יאלץ לעבוד סדרה נוספת של טיפולים ועתה כבר ברור, כי יוסי־טוב בליאס הצעיר יעמוד בין הקורות. בקבוצה רוו נחת מסגנו המובלה של אלי כהן. הוא נעדר הרים ימים כשל הכרטיס האדום שספג במשחק הגביע מול מכבי חיפה.

• אלי כהן, שיוזקתם לא [illegible]. מה זה אומר [illegible]?

"אין [illegible]. זה היה מצוי וזה קשה. לכ"ש צעירים, שאפתנים שרצו לנצח והיוזיקו בהופעות. נגד מכבי חיפה זה מצוי גורלי. חיפה היא הקבוצה הכי טובה בארץ, ואנו נשחק הגבה יותר חזק וטוב".

• [illegible] "תראה. שתי הקבוצות הטובות בליגה הגיעו למעמד הזה. הטבלה והמשחקים מראים זאת. נכון שיש להם יתרון קל אבל מדובר ב־90 דקות ארוכות של [illegible], במשק על כל הקופה, בו הכל יכול לקרות".

הנפיון של [illegible] האליפויות [illegible] לחיפה [illegible] או [illegible].

"הם משחקים [illegible] ולא יוקפשו נקודה. אנו [illegible] לשחק ולתקוף ולכן יהיה משחק פתוח ומעניין. הנסיון לא [illegible] כי גם אצלנו [illegible] עם הרבה נסיון. אנו לא כמו [illegible] צעירים [illegible] המשחק וקשה אפריו".

• אלי כהן בבשר [illegible]

[illegible]

בכבבי קופה [illegible] לקראת המשחק והמכונה [illegible].

אתמול נתו השחקנים במאמץ הגופני והנפשי בנצחון על מכבי ת"א. בארמון היום יתכנן המאמן שלמה שרף את מערך אימוני השבוע ויבנה את הטקטיקה לשבת. באימון בשבת סלוזה בין זאהי ארמלי לשרף על רקע הייבוה העצבני [illegible] שלום.

• זאהי ארמלי, נרגעת מהתרגשותך בשבת האחרונה?

"לא התרגשתי, התעצבנתי. היתה לי חבנה עם שרף אבל נרגעתי והכל יהיה בסדר. היום שרף יכנס אותנו לספגורה איתנתם, נשכח את מכבי ת"א ונחשוב על הפועל. אם נשחק כמו במחצית הראשונה שלשום, נצחון, בלתמנו חזק עד שהבלנו בשר".

• יש לכם נסיון במשחק הכתרה במחזור ה־30. זה יתרון גדול.

"בעבר נשחק נגד קבוצה צעירה שרצתה לאליפות, ואילו בשנתיים האחרונות התמודדנו בקרים נגד קבוצות חזקות. להפועל יש שחקנים מנוסים בצופי, שגב, שיפל, וכו' לקחו אליפות בשנת 1980. אם כי אצלנו נקטף האליפות יותר טרי. להם יש יתרון כתיית של ולנו יתרון נקודה בטבלה".

אופק מציע – רשות מרכזית לקבוצות הייצוג של הפועל

תשלוט על חלוקת תקציבים לקבוצות הכדורגל והכדורסל בליגה הלאומית והארצית • ינותק הקשר של הקבוצות ממועצות הפועלים

מאת אהרן להב

הצעה להקים רשות לספורט ייצוגי במרכז הפועל שתבעל בסמכויות הגיש אתמול מזכ"ל הפועל יצחק אופק בישיבת המרכז.

על פי ההצעה תעסוק הרשות החדשה, עליה אף המליצו בשעתו ועדות סקר ומינויים של הפועל בכדורגל, תחילה בקבוצות הכדורגל והכדורסל בליגה הלאומית ובליגה הארצית. קבוצות אלה ינותקו מכל קשר ארגוני או כספי ישיר ממועצות הפועלים ויהיו באחריות הרשות.

הרשות תהיה אחראית לאישור התקציב השנתי של האגודה וללא אישור כזה, לא תוכל האגודה לקבל או לתת התחייבויות כספיות או לחתום על הסכמים וחוזים עם מאמנים ושחקנים.

התקציבים, מכל הגורמים ההסתדרותיים, לקבוצות הייצוג יהיו באחריות הרשות והיא תקבע את הקריטריונים לחלוקתם לאגודות.

גם מיתקני הספורט המצויים ברשות מועצות הפועלים יהיו באחריות הרשות.

בסכמו את ההצעה אמר יצחק אופק, כי הוא מדוע לעובדה, שההצעה עשויה להביא מהפכה בחיי הפועל. "המציאות מחייבת גישה חדשה לספורט הייצוגי ועלינו למצוא את התשובה ההולמת לנושא".

הדיונים המעשיים בנושא זה יהיו בישיבה הבאה של מזכירות מרכז הפועל.

נקבעו הסגלים לשמונה האומות

איגוד השחיה הקים אתמול את סגלי נבחרות הגברים והנשים לקראת תחרות שמונה האומות שתתקיים בתחילת יולי בארץ.

בסגל הגברים 15 שחיינים ובנבחרת הנשים 10 שחייניות.

עוד כחודש תערך תחרות מבחן אחרונה אשר בעקבותיה יקבעו סופית השחיינים שיטלו חלק בתחרות. יצויין כי כל נבחרת יכולה להציב שחיין אחד בלבד בכל משחה.

מאמן הנבחרת הוא נחו רם ועוזרו חנן גלעד.

חלק מהשחיינים יצאו במהלך השבועות הקרובים לתחרויות באירופה. שגב פורת אמור להמריא מחר לרומא, שם ישתתף בתחרות "שבע הגבעות".

הישג טוב לסבג בארה"ב

הרץ שמ־טוב סבג קבע אתמול ביוג'ין אורגון, ארה"ב את ההישג השלישי בטיבו בריצת 3000 מ' – 8.02.57 ד' כששים שמיני מתוך 20 רצים.

הזוכה במרוץ היה האמריקאי ג'ים היל שגמא המרוץ בזמן של 7.52.15 ד'.

שמ־טוב סבג היה לאתלט השני השנה, שהישגו מקנה לו דרגה בין־לאומית. הראשונה היתה סיגל גונן בקפיצה למרחק.

לנדל ניצח באליפות איטליה

איוון לנדל זכה אתמול באליפות איטליה הפתוחה בטניס כשגבר במשחק הגמר על הספרדי אמיליו סאנצ'ז בארבע מערכות 5:7, 6:4, 1:6, 1:6.

10,000 צופים חזו במשחק שעמד בשליטתו הברורה של המדורג ראשון בעולם שהוסיף 56,000 דולאר לחשבון הבנק שלו.

נערות: אוסטריה – ישראל 0:3

נבחרת הכדורעף של נערות ישראל נוצחה על ידי אוסטריה 3:0 (15:12, 15:6, 15:13) בתחרויות קדם־אירופיות באתונה ודורגה חמישית לפני קפריסין. יוון והונגריה עלו לשלב הגמר כשהקדימו את צרפת בהפרש מערכות. (עי"ע)

הטלוויזיה תשדר 22 משחקים מגמר הגביע העולמי במקסיקו

המבצע יעלה לרשות השידור סכום של חצי מיליון דולאר

מאת יעל ארמוני, כתבת "דבר" בירושלים

הטלוויזיה הישראלית תשדר 22 משחקים בהיקף מלא ובשידור ישיר במשחקי גמר גביע העולם בכדורגל שיתקיימו במקסיקו החל מסוף החודש הזה. המבצע יעלה לרשות השידור חצי מיליון דולאר.

המשחקים ישודרו בשעות 21.00 עד 22.45 וב־01.00 עד 02.50. בימים שבהם ישודרו משחקים בשעה אחת לאחר חצות תאריך הטלוויזיה את שידוריה עד לשעת שידור המשחק.

מנהל הטלוויזיה חיים יבין אמר אתמול, כי לוח המשדרים של הטלוויזיה יפגע באורח שולי בלבד כתוצאה משידור המשחקים ובימי שישי בערב לא ישודרו משחקי הכדורגל כדי שלא לכפות על אותו ציבור שאינו חובב כדורגל לצפות במשחקים בערב של צפיית־שיא.

בשבת 31 במאי תשדר הטלוויזיה בשידור ישיר את טקס הפתיחה מאצטדיון האצטקה במקסיקו־סיטי ובאותו ערב ישודר גם משחק הפתיחה בין איטליה לבולגריה. כן תשדר הטלוויזיה ששה משחקים מן השלב הראשון בשידור ישיר ותקצירים של חמישה משחקים נוספים. החל משלב שמינית הגמר ב־15 ביוני ישודרו כל המשחקים בשידור ישיר.

מטעם הטלוויזיה ייצאו לסיקור המשחקים במקסיקו 12 איש ובכללם השדרים יורם ארבל, ניסים קיוויתי ויהודה שימרון. הרדיו ישלח למקסיקו צוות של ארבעה איש ובהם השדרים דני דבורין וגדעון הוד.

באולפן הגביע העולמי בירושלים תשב המגישה אורלי יניב, העורך אורי לוי, המפיק יצחק גליקסברג והכמאי יואב פלג. בימים בהם ייערכו המשחקים ב־9 בערב תשודר מהדורת "מבט" ב־8.30.

MEXICO86 בגביע העולם (20)

קנדה מקווה לא להיות "בשר התותחים" של בית 3

מאת שמואל טל

קנדה – מנצחת הפלייאוף של צפון ומרכז אמריקה האזור הקריבי תערוך במקסיקו הופעת בכורה היסטורית בטורניר הגמר של הגביע העולמי. כמעט ודאי שהקנדים יסיימו את הופעתם כבר בתום השלב הראשון, אבל בעצם עלייתם למקסיקו יש לראות בחינת הישג.

קנדה לא היתה מעולם מעצמת כדורגל. אין בה אפילו ליגה מסודרת. יותר מזה, מרבית השחקנים הקנדים אינם רגילים לשחק באיצטדיונים פתוחים. במשך השנה הם מעדיפים לשחק בארה"ב בליגת האולמות. וישנם אפילו שחקנים שאין להם קבוצה והנבחרת הלאומית היא המסגרת היחידה בה הם משחקים.

אבל למרות כל זאת אסור לזלזל בקנדים. הם לא יהוו "בשר תותחים" גם לנבחרות גדולות כמו צרפת, ברה"מ והונגריה ששובצו יחד אתם בבית מס' 3 שמשחקיו יהיו בליאון ובאירפואטו.

את כשרונם הפגינו הקנדים לאחרונה במשחק מבחן נגד נבחרתה של ווילס. למרות שמולם התייצבו שחקנים מקצוענים המופיעים בליגה האנגלית הראשונה שלטו הקנדים במשחק וניצחו בו 0:2.

את ההכנות למקסיקו התחילו הקנדים בינואר השנה. מאמנה האנגלי של הנבחרת, טוני וייטרס (49), כי שהופיע חמש פעמים בשער הנבחרת האנגלית ושיחק במדי בלקפול וברנלי, כינס את השחקנים לסדרה של מחנות אימונים ומשחקי מבחן בסיומם קבע את סגל הנבחרת.

מבט על ההרכב מראה כי מרבית שחקני הסגל הקנדי משחקים בארצם או לכל היותר בארה"ב. רק לארבעה מהם יש נסיון אירופי.

שלושה מהם הם שחקני הגנה. המגן קולין מילר המופיע בשירות ריינג'רס גלזגו הסקוטית. מגן נוסף – טרי מור המופיע במדי גלנטורן הצפון אירית ואיאן בריג' אף הוא שחקן הגנה שנדד עד שוייץ כדי להופיע בשירות לה שו־דה־פון.

אבל כוכב הנבחרת הוא החלוץ איגור וראבליץ' המשחק במשך השנה במדי סריין מהליגה הבלגית הראשונה. על פי שמו ניתן להבין שוראבליץ' הוא ממוצא מזרח־אירופי. ואמנם הכדורגלן בן ה־20 נולד בברטיסלבה, צ'כיה. אך את מרבית שנותיו עשה בקנדה. קודם צאתו לבלגיה הופיע במדי גולדן ביי בליגה המקצוענית בארה"ב.

נבחרת קנדה היא נבחרת צעירה יחסית ושחקניה חסרי נסיון בין־לאומי. רק שלושה מכדורגלניה עברו את גיל ה־30: בובי לנארדי המשחק בעמדת סטופר (בן 33 – 45 הופעות בנבחרת), ברוס וילסון (34, 53 הופעות בנ"ל) וג'ורג' פאקוס (ויקטוריה אולטיקס בן 33 – 18 הופעות בנבחרת).

הנבחרת שתופיע במקסיקו תהיה זהה כמעט לגמרי לנבחרת שהופיעה ב־1984 במשחקים האולימפיים בלוס־אנג'לס. אז הצליח המאמן ויטרס להוביל את נבחרתו לשלב רבע־הגמר. היום בוודאי יסתפק בתוצאות מכובדות נגד יריבות הרבה יותר טובות מאשר נבחרתו.

את דרכה למקסיקו לא עשתה קנדה בקלות. לאחר שבסיבוב הראשון היתה חופשית התמודדה בסיבוב השני של האיזור שלה נגד האיטי ניצחה פעמיים בתוצאה זהה 0:2 וגואטמלה (1:2, 1:1). בסיבוב השלישי סיימה קנדה בתיקו כפול עם קוסטה ריקה (1:1, 0:0) וגברה פעמיים על הונדורס (1:0, 1:2) כדי להבטיח מקומה בין 24 הגדולות.

הקנדים עורכים עתה הכנות קדחתניות לפני הגיעם למקסיקו ב־29 בחודש. את משחקם הראשון יערכו ב־1 ביוני באיצטדיון "נו־קאמפ" בליאון נגד להקתו של מישל פלטיני מצרפת. זה יהיה רגע האמת של המאמן ויטרס ונבחרתו.

ב־15 דקות חיסלה אנגליה את שאיפות מקסיקו – 0:3

נבחרת הכדורגל של אנגליה גברה אור ליום אתמול על נבחרת מקסיקו בתוצאה 0:3 במשחק מבחן שנערך בקולוסיאום של לוס־אנג'לס לעיני 60,000 צופים. במשחק נוסף באותו אצטדיון גברה דרום־קוריאה על פרו בשיעור 2:0.

הנבחרת האנגלית, נזקקה ל־15 דקות בלבד כדי לחסל את שאיפותיה של מארחת משחקי הגביע העולמי. בתוך 15 דקות אלה הבקיעו האנגלים את שלושת השערים מרגלי מארק הייטלי (22 ו־30) ופיטר בירדסלי (37).

במשחק בו ניצחה דרום־קוריאה היה גיבור הנצחון הותיק צ'ה בום־קון המופיע בדרך כלל בליגה המערב־גרמנית. בום־קון הבקיע את שני השערים בדקות ה־52 וה־83.

למרות שהמקסיקאים ספגו הפסד צורב פחות משבועיים לפני פתיחת הטורניר נשמע מאמנם, היוגוסלאבי בורה מילוטינוביץ' אופטימי לגבי סיכויי נבחרתו במשחקי הגביע עצמם. לדבריו לא היה הבדל גדול כל כך ברמת שתי הנבחרות ומקסיקו אף הפגינה לדעתו עדיפות במהלך המחצית השניה.

"אנגליה הוכיחה במחצית הראשונה יכולת גבוהה במיוחד בכל הקשור למשחק ההתקפה. ומארק הייטלי ניצל משחק הראש המשובח שלו כדי לנגוח פעמיים תוך שמונה דקות לרשת המקסיקנית.

בשורות אנגליה בלטו השוער פיטר שילטון שבלט ברחבתו ללא עוררין, והקשר בריאן רובסון שהוכיח כי חזר לכשירות מלאה.

שתי הנבחרות, אגב, הופיעו בהרכבים חסרים. משורות מקסיקו נעדרו הוגו סאנצ'ז והקשר תומאס בוי. באנגליה לא הופיעו שחקני אברטון.

גרעון קטן במכביה ה־12

מאת ניסן פרידמן

המכביה ה־12 נסתיימה בגרעון של כ־40,000 עד 80,000 דולאר, שהם כ־1 אחוז מתקציב של 4.2 מיליון דולר, כך נמסר היום במסיבת עתונאים לסיום הקונגרס ה־20 של מכבי העולמי בכפר המכביה.

בקונגרס השתתפו 90 נציגים מ־21 מדינות. המכביה ה־13 תיערך בישראל בימים 3–13 ביולי 1989. במכבי העולמי יש כיום כ־300,000 חברים.

במסיבת העתונאים הוצגו נושאי התפקידים החדשים: היו"ר מיכאל קווהר, סגנו עוזי נתנאל, נשיא הכבוד של המכביה יצחק כספי, יו"ר הועד המארגן אריה רוזנצוויג, המזכל עוליש סופר, וחבר הנהלה חדש שמואל מחרובסקי. כן נכח נציג הממשלה, יו"ר אורן.

יצויין, כי בקונגרס הוחלט על הגבלת הכהונות של כל ממלאי התפקידים לשתי קדנציות. "המכביה זכתה להכרה של מפעל לאומי", אמר אורן והיו"ר החדש הוסיף, כי תוקנה הגדרת התנועה המכבית לתנועה ציונית, חינוכית וספורטיבית.

רוזנצווייג ציין, כי במכביה הבאה תימשך מגמת הגידול במספר המשתתפים והוחלט על הגדלת היקף משחקי מכבי לנוער ותוספת ענפים למשחקי הותיקים. כן תוקנו מספר סעיפים בחוקת המכביה והיו דיונים בנושאי חינוך.

בקשר למסקנות המכביה ה־12, אמר היו"ר, כי ועדת המסקנות פירסמה דו"ח חריף וביקורתי, לגופים המבוקרים נמסרה הודעה. "אם נייסם את המסקנות תהיה המכביה ה־13 מוצלחת מאוד", אמר קווהר.

ההולדני בלוק יקבל 72,000 דולר בשנה

יגיע מחר לישראל כדי לחתום על החוזה • יתחיל עבודתו בחודש ספטמבר

מאת אשר גולדשלגר

סיכום סופי על תנאי העסקתו במסגרת ההתאחדות לכדורגל, הושג אתמול עם המאמן הלאומי גאר בלוק בשיחת טלפון להולנד. סוכם כי בלוק ישתכר סכום של כ־6000 שקל לחודש ובנוסף לכך יהנה מאחזקת דירה ומכונית צמודה. סה"כ תהיה עלותו של בלוק כ־6000 דולר לחודש (ברוטו).

המאמן ההולנדי, יגיע מחר לישראל כדי לחתום על תנאי העסקתו ואף יצפה במשחק חצי הגמר השני בין מכבי ת"א ובית"ר ירושלים.

קודם לכן תאשר היום אחה"צ הנהלת ההתאחדות לכדורגל את מינויו של בלוק כמאמן נבחרת ישראל. הוא יחל בעבודתו בחודש ספטמבר שנה זו.

בינתיים הביעו ראשי ארגון המאמנים התמרמרות על ההסכם ה"חד־צדדי", לדבריהם, עם המאמן בלוק המקפח את המאמנים הישראלים ויוצר אי סימטריות בשכר. לא ייתכן שמאמן ישראל ישתכר על פי התקנון 30,000 שקל ואילו ההולנדי ישתכר מעל 100,000 שקל.

ראשי ארגון המאמנים יבקשו ללבן סוגיה זו עם ראשי ההתאחדות לכדורגל. הם מבקשים לפתוח את תקים התשלומים למאמנים על פי תקים בלוק. אם לא ייעשה כן הם שוקלים נקיטת צעדים.

אתמול הורה מזכ"ל הפועל לנציגי הפועל בהנהלת ההתאחדות לכדורגל שלא לאשר למאמן ההולנדי גאר בלוק יותר מ־72,000 דולר, כשכר שנתי ברוטו כולל סעיפי עלות שנים, נוסף על שכרו. פירוש הדבר, שבלוק יקבל 6000 דולר ברוטו לחודש, סכום שיכלול שכר־דירה ואחזקת מכונית.

שכר שנתי זה מקובל גם על ועדת הספורט של ההסתדרות, שהורתה לנציגי הפועל לא לחרוג ממנו.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור הוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 242 בגוש 7932 רח' ישעיהו מס' 7 בתריגה מאושרת כהקלה 1.65 מ' בקב.ב. ו־2.33 מקו בנין אחורי, תב' 97/86.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלראי
יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת לאחוזי בניה 5% ולמוסך בנוי עם קירות גג בטון, הגבהת גובה המוסך לגובה הקומה הנדרש שטח המוסך לדירה

ברחוב אבנר מס' 34 גוש 6336 חלקה 255

תיק בנין 11/0890–034

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי, קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לסגירת מרפסת מקורה ברח' רנ"ס 13 קרית מוצקין גוש 11564 חלקה 104.

מהות הסטיה:
סגירת מרפסת בסטיה מאחוזי הבניה המותרים.

כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פירסום הודעה זו.

יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה קריות

הודעות
מס הכנסה ומס רכוש
הארכת תוקף האישורים לניכוי מס הכנסה במקור עד 30.6.86
תוקף האישורים שקבעו שיעור ניכוי במקור נמוך מן השיעור הקבוע בתקנות, למי שניכה מס במקור עד 31.3.86, הוארך עד 30.6.86.

מרכז הסתדרות המורים
מבקש הצעות לאספקת כמות של
מחשבי כיס סולריים
בפרטים נא לפנות למרכז הסתדרות המורים רח' בן סרוק 8 ת"א חדר 304 או טלפון 260211 שלוחות 29, 34, 42.
מועד אחרון לקבלת הצעות 25/5/86.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי רמת־השרון
הודעה על הכנת שינוי תכנית מתאר

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב, החליטה על הכנת תכנית מס' 646. שינוי מס' 220 לתכנית מיתאר 210 א.

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת: שטח התכנית כ־70 דונם.
גוש: 6616
חלקה 32
חלק מחלקות: 29, 30, 31
גוש: 6615
מקום
חלק מחלקה: 106.
דרך בשה סבה, איזור בית עלמין קרית שאול.

מרדכי בהנא
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז ת"א

הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים
הודעה על פי סעיף 148 ו־151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.
גוש 6161 חלקה/ות 311 רח' המעיין 8 גבעתיים.
תיק בניה מס' 1602.

ניתנה בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה לאישור שימוש בדירת מגורים לקוסמטיקאית בדרך של שימוש חורג.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגיש לועדה תוך המועד של 15 יום החל ביום הפרסום של הודעה זו, באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הועדה.

יצחק יזהר
יושב ראש הועדה המקומית
לתכנון ולבניה גבעתיים

תאריך מאי 1986.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן – הועדה המקומית) בקשה להתרת העלה בבנבב. בגוש 6143 חלקה 1089 רח' עידו מס' 15 והדינה הקלה 6% משטח החלקה ו־10% בקב. צדדיים ו־2.5% עבור קומה נוספת.

כל המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להמסר ליד הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה ר"ג

ועדת המשנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי ראשל"צ
תאריך 8.4.86
הודעה לפי סעיף (1)149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות על חלקה 11 בגוש 3939 רחוב המשק רח' הרצל לבית דגן.
לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור תעשיה והותר לבנות עליה– במבנה תעשיה 3 קומות 120%– בקשת בעלי החלקה– כיסוי הריג לתקופה של שנתיים להסכה לגידול וריבוי צבחה כולל מכירה.
כל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום, החל ביום פרסום הודעה זו.
באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.
מ. ציצן
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה
ראשל"צ

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור הוספה/בנית מגורים לבית על חלקה 223, 47, 46 בגוש 8238 רח' הרב קוק [illegible] 6% בניה ו־40 מ"ר בקו בנין צדדי (במינה אינה) תב' 52/86.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים ביום פרסום הודעה זו.
י. אלראי
יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי – ה"ה זינגר, פרק, סבוליאר, גמר – לאשר תכנית שיכונים ברחוב 2358 מס' 5 בגוש 121 בגוש 12260 שכונת רמת־גולדה. הבקשה כרוכה בהיתר שטח בניה של כ־42.5 מ"ר מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב באליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה' בין השעות 08.00–11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יביאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים ביום פרסום זה.
בן איתמר יעבין
מהנדס העיר

רשות שדות התעופה
מעברי הגבול עם מצרים – רפיח, ניצנה וטאבה
הודעה לציבור
עם הנהגת שעון הקיץ יחולו שינויים בשעות הפעילות של מעברי הגבול עם מצרים כדלקמן:
– מסוף רפיח יפעל בין השעות 09.30–18.00
– מסוף טאבה יפעל בין השעות 08.00–22.00
– מסוף ניצנה יפעל בין השעות 09.00–17.00
לשכת הדובר ויחסי ציבור ר.ש.ת.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה
הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה, לתתן הקלה באחוזי הבניה דהיינו הרחבת מגורים קיימים בניצול של 4.5% בנייה עם הקיים במקום 4.1% בנייה המותרים. שעל החלקה: 2 בגוש: 18149 רחוב וייסבורג 512 נהריה.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית, בעירית נהריה.
כל מי שיש לו התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום ביום פרסום הודעה זו.
ח. לבב
יו"ר הועדה (משנה) המקומית
לתכנון ולבניה נהריה

صكنا من الاهل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

בידור

מאת מירי פז

„מזובשה". מופע בהיכל התרבות. 15.5

עשרות רקדני „מזובשה" בתלבושות ססגוניות ובתנועה סוחפת יוצרים מראה מרהיב עין על הבמה. העליה הפולנית במפגן נוכחות רב־כוח קיבלה אותם באהבה. בשביל רבים מהם זה היה המיפגש הנוסטלגי שציפו לו. מחולות העם מאזורים שונים סביב וארשה עברו, כנראה, עידון ושיפוץ בדרכם אל הבמה. למרות המטרה שהציבה לעצמה מייסדת הלהקה ומנהלתה מירה זמינסקה – לשמר פולקלור אותנטי – ספק אם המאזורקות, הקראקוביאקים, הקויאביאקים, הפולקות והפולונזים שרוקדים כיום (ואם עוד רוקדים) נראים אסתטיים, מרודים ומלאי להט כמו אלה האצורים ברגליהם של רקדני „מזובשה".

לעיתים נראית הרומנטיקה הכפרית הזו מיופייפת ובריאה להחשיד אך לכמי איכפת: הרקדניות־זמרות יפהפיות, הרקדנים־זמרים בעלי קולות ערבים, במיוחד הטנור ששר סולו את 'רוזה־רוזה־רוזה את אהובה שלי' בעיבוד שנשמע כפארודיה אופראית, או תזכורת לכוכבי הזמר העברי של פלשתינה בשנות ה־40. לפולנים היתה אורה ושימחה.

אחותי. אהובתי

קולנוע

מאת יגאל משיח

„יחסים אסורים", קולנוע „פאר" ת"א

ערב בכפר. הבעל יורד מהטרקטור, פוגש את אשתו, נכנס איתה למיטה ובבוקר קם, יוצא אל הרפת ותולה את עצמו. „תתגברי" אומרת החברה לאלמנה „גם לי היה קשה בחודשים הראשונים לאחר שברת בעלי". הכפר מבריח את גבריו. גם ג'ורי, גיבור הסיפור (מקליש שקאלי) ברח לפני־שנים לבודפשט, התחתן פעמיים, התגרש וחזר. אנחנו פוגשים אותו על סירת המעבורת בדרך אל הכפר לאחר עשר שנות גלות, מרושש, שבור גב, ניצול התאבדות. על המעבורת פוגש ג'ורי את האלמנה המלנכולית (לילי מונורי) והשניים צועדים אל בקתתו הריקה של הדוד, מתנפלים זה על זה ומשביעים רעב דומה ללא מלים וגינוני נימוס. ככה זה בתחיל, אבל מה שנראה כסיפור תשוקה ובדידות הופך מהר לטרגדיה יוונית.

„אחיך החורג חזר לכפר. הוא חיים. הביאי לו את הסכולה שלך", אומרת האם לבתה לאחר כמה ימים.

„אחי"

„אחיך החורג. הוא עזב אותנו לפני שנים בלי להיפרד וחזר בלי להגיד שלום".

ג'ולי מכניעה הרגשת בחילה פתאומית. אהובה מגיב כמותה והשניים נפרדים בזוועה רק כדי להיפגש בסתר בתשוקה מענגת יותר, תחילה כמו גנבים בלילה ואחר כך בהתרסה גלויה נגד הכל: המשפחה, הכפר, החוק והצדקנות.

„יחסים אסורים" הוא סרט פרנטי מדי, הצגה מיובשת של בעיה עסיסית. הבמאי ההונגרי זולט קידי קובאץ' מכלה את סבלנותנו בדרמטיות מיותרת ושוכח, בכובד הראגה לרצינות (והצורה מהמלודרמה), כי צריך גם לעניין את הצופה. מה שהיה יכול להיות סיפור קולנועי חם, הופך לסידרה מונוטונית של ארועים, מעין דיווח כרונולוגי שאין בו לא מתח הסיפור ולא מאמינות הדוקומנטציה. במקום לספר הוא מרווח. במקום לתאר את יחסי האוהבים הוא משחזר את תלאותיהם באחדות סימטרית חסרת קצב דהוייה כמו העולם בחוץ.

האוהבים כמעט ואינם דמויות. הם נושאי רעיון: התגלמות חד צדדית של אהבה אובססיבית כנגד כל הסיכויים, שגיגוניה ותשוקתה אינם משתנים מרגע שהסתערו זה על זה בפגישתם הראשונה לאחר עשר דקות הכרות. במקום להתבונן בדמויות חיות ובמערכת יחסיהן, מוצא הצופה את עצמו מתבונן דרכן בהתנגשות סכמתית: אהבת אמת נגד חוקיה חסרי הפשרה של החברה ההונגרית שלא דבק בה כלום מנאורותו המוצהרת של הקומוניזם. האוהבים מפירים טאבו ראשוני, קדוש מדי ופתאום נעמדות כל סימאות השחרור המרקסיסטי ערומות בריקנותם. גם החברה ההונגרית מתנהגת על פי מוסכמות שמקורן האמונה והדת ומכבדת כבעבר את הקודשים הבורגניים. „זה טאבו עתיק מאוד, איסור המוכר בתנ"ך שמטרתו היתה כבר אז לשמור על החברה מפני עצמה", אומר השופט לנאשמים. „היחסים ביניכם מפריעים לעקרונות המוסר שלי", אומר להם הרופא הממשלתי „ולו היה העניין בידי הייתי מעניש את שניכם בעונש כבד יותר".

העניין, למזלם של החוטאים, אינו בידיו אלא בידי מערכת המשפט וזו, בצייתנות חסרת חשק, גוזרת עליהם עונשי מאסר כדי להרחיקם מהחברה. האשה נכנסת להריון והבעל האח נכנס לכלא. האשה נכנסת להריון שנית והפעם נגזר הכלא על שניהם. מי כאן הסוטה ומי הנורמלי, מקשה הסרט בעקשנות, אבל קונפליקט זה בין הפרטי לציבורי מכלה את עצמו מהר והצופה נותר עם שני אוהבים משעממים, ראויים זה לזה, שאינם חדלים להצהיר על אהבתם השלמה ולנפנף בזכותם הפרטית לאהוב.

„יחסים אסורים" אינו סרט שונא. אהדת הסרט (למרות הריחוק הרגשי מהדמויות) נתונה לאח ולאחותו, ועם זאת החברה אינה הפעם אויב מאוס. שוטר הכפר, השופטים והסוהרים מצייתים לחוק בלי חדווה, כמעט ברחמנות. אסונם של האוהבים, כמו זה של הצופה, אינו הרשעות אלא בעיקר הפלגמטיות.

יוצאים לאור/קולנוע

מאת מירי פז

לוסי למקצוענים

ג'יימס ליהי: „הקולנוע של ג'וזף לוסי". עברית: דפנה לוי. „כתר" 198 עמ'

הראשון בסידרת הספרים החדשה בהוצאת „כתר" על קולנוע מוקדש לאחד היוצרים הרגישים והחכמים בזמננו, ג'וזף לוסי, שהלך לעולמו לפני שנתיים.

לוסי, בן למשפחת אצולה ואספית מן המערב התיכון, עשה את הטובים שבסרטיו באירופה. לתרבותה של אירופה נמשך כבר בנעוריו. את מושגיו הראשונים בתיאטרון למד במחיצתם של הבמאים מיירהולד ופיסקאטור ברוסיה. לימים בחר להישאר באירופה מאימת מקארתי והוועדה הידועה לשימצה. הוא היה מקורב לברטולט ברכט שהיה לו מקור השראה תמיד", כפי שהתוודה בראיונותיו. אך שיתוף הפעולה הפורה ביותר שידע היה עם הרולד פינטר. יחד יצרו את „המשרת", „התאונה" ואת סרט המופת „המקשר" על פי הרומאן של ל.פ. הרטלי. יש שראו בלוסי „במאי לבמאים". אוהבי קולנוע יזקפו לזכותו כמה מן התמונות הקולנועיות המרשימות ביותר שנחרתו בזיכרונם. על אף העניין שיש בספר לכל קורא, הוא מיועד בעיקר לתלמידי קולנוע. יש בו מאמרים מקצועיים על כל סרט שעשה בתוספת פילמוגרפיה עדכנית ורשימה ביבליוגראפית, אך חסר בו פרק על האיש לוסי וחייו.

פינטר רב־לאומי

„סינמטק", כתב־עת לענייני קולנוע בהוצאת סינמטק תל־אביב. עורכת: עדנה פיינרו. גיליון 28.

מקצת מן החסר בספר על לוסי, מובא כאן במאמרה של ד"ר מיכל פרידמן, המהללת אותו בסופרלטיבים שלוסי ייחס לברכט („המת פחות מכל המתים"). את הגיליון פותח ראיון של דן פיינרו עם קלוד לאנצמן, יוצר „שואה", המספר על אופן העבודה והקשיים הכרוכים בה. לאנצמן צילם נאצים בלי ידיעתם, שנדרשו לספר כיצד פעלו ולהתעלם ממניעים, תירוצים והצטדקויות. לדברי לאנצמן ישחרר הסרט „שואה" את „המצפון הגרמני מכבליו כי הוא אינו מותיר זיק של אור לגבי העבר ואין בו רמז נחמה אפשרית לגרמנים. הסרט אינו מרשה לשום אדם אחראי אפשרות של הזדהות".

עוד יש כאן רשמי ביקור בפסטיבל הסרטים בברלין, מאמר של עדנה פיינרו על קולנוע הנגרי והגיגים של יכין הירש וגידי אורשר. חבל שהעריכה רשלנית במקצת ב„החלקות" בסיגנון ובעובדות (פינטר הוא פעם ממוצא פולני וברשימה אחרת אותו פינטר הוא ממוצא פורטוגלי).

דלות החומר

„סרטים", כתב־עת לקולנוע וטלוויזיה. גליון 2. עורכים: אושרה שוורץ ואמיר רותם. 88 עמ'

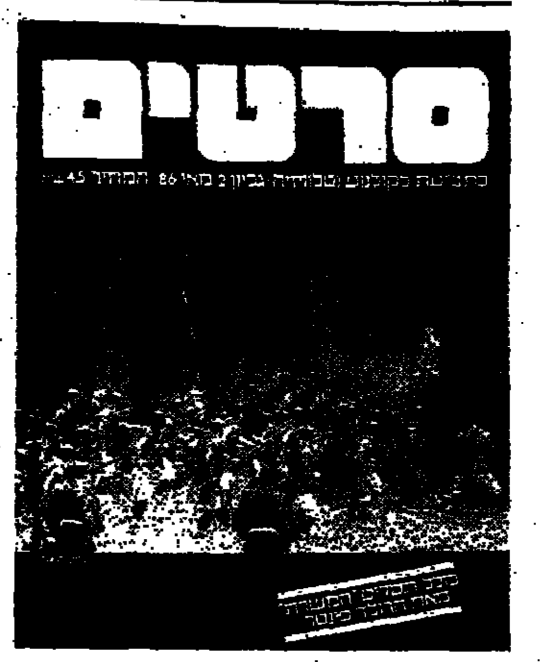

גם כתב־עת מהודר זה מקדיש מקום לדיון ביצירתו של ג'וזף לוסי (במקביל לפסטיבל לוסי בסינמטקים) ומביא את הנוסח המלא של תסריט „המשרת" מאת פינטר (בתרגומו של גבריאל בן־שמחון). שמי זרחין ערך תחקיר על הסרט הישראלי כקולנוע דל תקציב, הבולל ראיונות עם הורון ערן, סרג' אנקרי, ניסים דיין, איתן גרין ורנן שור. אושרה שוורץ ואמיר רותם בוחנים את סרטי הטלוויזיה של רם לוי („לחם"). שמעון דותן כותב על ארפסטציה של ספרות לקולנוע בעקבות „חיוך הגדי". זהירה רון בוחנת שוב את נושאיו וסגנונו של אדגר רייץ ב„היימאט". לדבריה הלגיטימציה שמעניק רייץ למלחמה הוא בתיאוריה האסתטיים תוך טישטוש הזוועה. את החוברת חותמים שני מאמרים המוקדשים לפריץ לאנג.

תביעות שכר לשחקני „הבימה"

מו"מ על תביעות שכר מתנהל בימים אלה בין השחקנים הקבועים בתיאטרון הלאומי לבין הנהלת „הבימה", בתיווכה של מועצת פועלי תל־אביב. המו"מ החל לפני מספר חודשים, בעקבות תביעותיו של ועד השחקנים הקבועים עם הוותיקים (העובדים בתיאטרון למעלה מ־25 שנים) לעידכון שכרם. ועדה, הכוללת את נציגי השחקנים, הנהלת התיאטרון ומועצת הפועלים בתל־אביב הוקמה לדון בתביעותיהם. גם ת"ד קאופמן, מזכיר מועצת הפועלים, התערב בסכסוך ונפגש מספר פעמים עם נציגי השחקנים וההנהלה. הוא, ומועצת הפועלים, השתכנעו כי דרישותיהם של השחקנים צודקות, והם עומדים מאחורי תביעותיהם לעדכון שכרם. נמסר כי המו"מ נמצא עתה בעיצומו ובינתיים מדווחים על התקדמות, אך ללא תוצאות ממשיות.

שכרם של השחקנים הקבועים ב„הבימה" נקבע על פי הסכם עבודה בין התיאטרון, ועד העובדים ומועצת פועלי תל־אביב. לטענתם של השחקנים שכר את, על פי הדירוג האחיד (מן המנהלים בווועד המשק ועד...) נשחק בצורה ממשית, שכן התוספת היחידה על שכר זה הן הפרמיות על הופעות בערב.

ורדה צימרמן

מחווה לג'וזף בויס

מספר אמנים ישראלים, בניהם יגאל תומרקין, רפי לביא, יאיר גרבוז, [illegible] חברו יחדיו לקיום תערוכה שתיפתח בסוף החודש במכון גיתה בת"א, לזכרו של האמן הגרמני שנפטר לפני כארבעה חודשים. מי היה האיש?

מיוחד ל„דבר"

כינו אותו קוסם, הוזה או נביא. מבקרים מחוץ לגרמניה ראו בעבודותיו משהו מן הגרמני הטיפוסי. ואכן, ג'וזף בויס אימץ בחשיבתו מוטיבים מן הרומנטיקה והפילוסופיה האידיאליסטית של גרמניה מתחילת המאה ה־19 ומן הקאתוליות המיסטית (במיוחד בשנות פעילותו האמנותית הראשונות).

בויס האמין בפרוגרמה האמנותית כדרך לפישור בין דעות מנוגדות. בתור שכזו, היא אינה עומדת – לדעתו – בניגוד לחיים אלא להיפך: האמנות והחיים מאוחדים. על־פי רעיון זה הוא עבד ויצר וטען כי איננו אמן. לפחות לא במובן המסורתי של המלה. באופן עקבי הוא נמנע מלהתעסק במה שנחשב בזמנו לתפקידו העיקרי של האמן: היצירה הפורמאלית של עבודות, יצירות אמנות בנות קיימא ונצחיות.

בהפנינג האמנותי שלו ביקש בויס לגרות ולהמריץ תהליך יצירתי שבו יוכל לקחת חלק כל אדם באופן אישי, בהתאם ליצירתיות הפנימית שלו, וגם החברה כולה. כי „מחשבה היא פסל", טען בויס, החומר המרכיב אותו לא נועד אלא לספק לכך בסיס. ולדוגמה: האנרגיה הבלתי־ישירה המהווה חלק כלתי נפרד משומן או משעווה. או התכונה המחממת, המבודדת ומוליכת האנרגיה של הלבד – התחושות שחומרים אלו מעבירים והחוויות שהם מעוררים מגיעות לכל אחד משום ש„כולם אמנים".

הוויכוחים הפוסט־מודרניסטים, שהפכו בעצם קיומם את „המודרניות" לתקופה מראים, כי בויס היה אחד המייצגים האחרונים של אוונגארד ראדיקלי, שכן הוא היה מן הבודדים שהיו מודעים לפרדוכסים המאפיינים את האמנות המודרנית, ואשר לא ניסו לבטל אותם. אלא ששלילתו את הרעיון הקונבנציונלי של יצירת אמנות, הדגשת הזמני והחולף והעדפת הפעולה האמנותית על יצירת האמנות, לא מנעו ממנו מלהציג את תוצאות עבודתו – בדרך כלל שרידים בלבד – במוזיאונים וגם למכרם בשוק האמנות.

בקורות חייו, שכתב הוא עצמו, הוא מציין את תאריך לידתו כ„לפני 1921". בויס מפרש גם את חייו שלו כיצירת אמנות שלמה. הוא למד באקדמיה לאמנות של דיסלדורף בין השנים 1947־1952, הציג תערוכה ראשונה ב־1953, ומשנת 1961 לימד באקדמיה של דיסלדורף, בה למד. במלחמת העולם השנייה היה טייס מפציצים. נפגע קשה ולוחית הושתלה בחלקה העליון של גולגלתו. מאז, אגב, החל לחבוש את כובע הלבד שהפך למעין סמל שלו.

בעבודותיו שלאחר המלחמה – עבודות שהוצגו רק לאחרונה – יש מן האמנות הדתית. פסלים ורישומים מיסטיים המזכירים את אלו של התקופה הרומנטית ושל הציירים הגותיים הראשונים. בשנים האחרונות הציג בויס במספר ארועים מרשימים שמשכו תשומת לב רבה. ב„דוקומנטה 6" הציג משאבת־דבש ענקית בפעולה וב„דוקומנטה 7" יזם המרת 7000 עבודי בולת ב־7000 אלונים.

ב־23 בינואר 1986 נפטר, מספר חודשים לפני יום הולדתו ה־65.

גרמנים צעירים

סרטי ביכורים של במאים מגרמניה בחודשים הקרובים בסינמטקים

מאת אמיר רותם

24 שנים לאחר המניפסט הדרמטי של פסטיבל אוברהאוזן, עליו חתמו 26 יוצרי קולנוע צעירים, מקרים: היום תעשיית הקולנוע הגרמנית לעבר הלא נודע. לאחר הדור הגדול שסחף את מעריצי הקולנוע האיכותי בעולם הגדול, הדור של הרצוג, פאסבינדר, שלנדורף, קלוגה וכמובן ונדרס, מגיעה אלינו אסופה של סרטים המכונים בפי מפיציהם בעולם (ומכן גתה) „סרטי ביכורים של במאים גרמנים צעירים". ריווח מפסטיבל מקס אופולס שנערך בסאארבריקן, המיועד לקולנוענים צעירים מהארצות דוברות גרמנית, מספר על כמה סרטים מעניינים, אך מאפיין את הכלל כקולנוע הנמנע מנסיונות, קולנוע צעיר הפוזל כבר מראשיתו לעבר הקופה. בהתחשב בהקלות ובתמיכה המאסיבית של הממשלה הגרמנית בקולנוע צעיר ובעידוד המשמעותי בראשית הקאריירה של יוצרים הזוכים לשבחי ביקורת, זוהי בהחלט תוצאה מאכזבת. החודשים הקרובים מאפשרים מבט על תשעה סרטים שיוקרנו בשלושת הסינמטקים במהלך החודשיים הקרובים.

שניים מהסרטים הוקרנו כאן בעבר. „אשפה לבנהי" (או „זונת התורכים" כפי שהוא נקרא כאן) משנת 1983, הוקרן כבר בפסטיבל חיפה של השנה שעברה. זהו סרט של אובה שרדר (32) המפשפש בעולמם המעופש של הורים התורכים בברלין. סרט אחר שכבר ראינו הוא „שלום בטעם מנתה" ('83), איתו הגיעה גם הבמאית מריאנה רוזנבאום (46) לפסטיבל ירושלים, ובו תיאור יפה של ילדות על רקע סוף מלחמת העולם השניה וגרמניה שלאחריה. סרטים אחרים שיוקרנו הם „הרוצחים" ('81), סרט באורך בינוני שיצר פטריק רוט (33) המבוסס על סיפור קצר על הרדרדותו של עובד חברת ביטוח לשוד, אונס ורצח, „על החומה" ('82) של לוין קרנמן (28) על אסיר עולם היוצא לעולם הגדול לאחר 30 שנים בכלא. לאחר שבוע הוא חוזר מרצונו אל בין החומות, „היישר אל הלב" ('83) שביימה דוריס דורי (31) מספר על אהבה נואשת של קופאית לרופא שיניים, אהבה שמובילה לסוף טראגי. ארבעת הסרטים האחרונים נעשו כולם ב־1984: „אגרופו של קינג קונג" של הייגר שטאהלר (38) המבסס את הסיפור על נסיונו כעיתונאי ודן בגבולות המוסר העיתונאי, „הקפיץ אל המוות" שביים בני מראוסמן (39) ובו סיפור מעגלי האיש הקופץ אל המוות, „קלפא" של רודלגר סחו רייבטס (25) מספר על הנס הגונב בתום המלחמה סחורות אמריקאיות, לשם הרפתקאה. הוא הופך את התעוביב למקצוע וההרפתקאה הופכת לפשע מאורגן, ו„מנגוטקה" סרט של כריסטוף שליגנזיף (26), סיפור אגדה על שני צעירים התועים ביער ופוגשים דמויות הזויות, עמוסות משמעויות פרוידיאניות.

קשה לאפיין את כל הסרטים. חוורת התפעמות מהסתי שברחובות גרמניה, אותה פאסינציה פאסבינדרית מהמעמקים האפלים של האדם. הסרטים אישיים, גרמניים (להבדיל מ„אמריקאיותו" של ונדרס, למשל) בנופיהם האנושיים. הזדמנות מעניינת לבדוק צעירים ראשונים של במאים בתעשייה מסובסדת, כמה היינו שואפים שתהיה לנו.

במסגרת התכנית של „סרטי יום הי" מובאא בחודשיים הקרובים „מכון גתה" תכנית תחת הכותרת „סרטים ותיאטרון". במסגרת זו יוקרן השבוע „חנק", עיבוד המרתק של הורנר הרצוג למחזהו של ביכנר. בהמשך התכנית „אורחים לקיץ" על פי גורקי, „קלאוזנר" על פי גתה, „אגמונט", עיבוד טלוויזיוני לגתה, ו„וולנשטיין", סרט טלוויזיה בן שני חלקים המבוסס על הטרילוגיה של שילר.

בולים

בולי קק"ל – בולי דואר תקניים באירופה

מאת אריה לינדנבאום

לבולי קק"ל הסטוריה ארוכה, שתחילה בראשית המאה. נעשה בהם שימוש מאסקבי בתקופה שקדמה לבולי הדואר העברי במדינת ישראל, תקופת „מנהלת העם" ולאחר מכן היו תגובות רשמיות מטעם שלטונות הדואר שלנו על שימוש בבולי קק"ל המטעים את הציבור ואת עובדי הדואר, משום שהם דומים לבולי־דואר.

היתה גם ביקורת על ציון הערכים בבולים אלה במטבע עובר לסוחר – הלירה ואחר־כך השקל ובבולי קק"ל השתמשו כשקל לפני שהשקל הוכר במטבע ממלכתי רשמי). באותה הושגה פשרה מסויימת לפיה הבולים ימשיכו להופיע אך לא יהיה בהם שימוש, שעשוי להטעות, ולפי־כך לא יודבקו בולי קק"ל על־גבי מכתבים המועברים בדואר.

אין זה סוד שבולי קק"ל על גבי מכתבים, במיוחד במקום שיועד לבול רשמי, אכן עוברים לעיתים החתמה בולאית ומהווים פריטים שאינם על־פי תקנות הדואר הארצי או העולמי. שמענו לפעמים תלונות של משרדי דואר זרים על שימוש בלתי זהיר בבולי קק"ל ותמיד בשל הסיבה שאלה אינם בולי דואר. הטענה הזו נשארה, כמובן, בעינה עד עצם היום הזה, אבל מסתבר שהיחס לבולי קק"ל הולך ומשתנה – לא רק במדינה הציונית, בה יש לבולים אלה מסר מיוחד וזכויות יתר, כי אם גם בעולם הגדול.

כך, למשל, נוהגים אספני הבולים במיוחד בעולם היהודי, לקשט את האוספים שלהם בבולי קק"ל. המשתלבים בנושא ואף להציג אותם בתערוכות בולים כלליות. ההדשה הסנסציונית ביותר בעניין זה, היא לדברי גרעון להרס, מנהל מפעל בולי קק"ל, הסכמת דואר שווייץ להעביר מכתבים המבוילים בצד שמאל של המכתב בבולי קק"ל (!) כנראה, שגם בלגיה ומדינות אחרות מתירות צורה זו של שימוש בבולי קק"ל.

אם אכן תהיינה דוגמאות נוספות רבות כאלה, יוכלו אנשי הקק"ל לראות בתופעה זו את עיקר היעד כמושג, כי מטרת בולי קק"ל לשמש חלון ראווה לעשייה הציונית ואמצעי הינוכי ליהודי התפוצות ובמידה שהרבה מכתבים יעברו את תהליכי הדואר כשעליהם בולי קק"ל – הושגה המטרה.

המלכה בעשרות מדינות

יום הולדתה ה־60 של הוד מעלתה המלכה אליזבת השניה, צויין עד כה ב־25 מדינות וטריטוריות בחבר בעמים הבריטיים. נוסף לאלה מצטרפות כמה מדינות איים באוקיאנוס השקט, כמו איי קוק, פנהרין, ניואה ואיטוטקי, וכמובן בריטניה, ג'רסי ואוסטרליה.

המדינות שהודיעו על הנפקה משותפת הן: אסנסיון, ברבדוס, בהמס, ברבודה, קיימן, פוקלנד, פיג'י, סואסילנד, ואנואטו, זמביה, הונג־קונג, ג'מייקה, מאוריציוס, מסואה, קיריבטי, פיטרקין, סט. הלנה, סמואה, סיישלס, סיזל, איי סלומון, דרום־ג'ורג'יה, דרום איי סנדביץ', טריסטאן דה־קונהה, גיברלטר. צפויה שורת מדינות נוספות, שאינן קשורות בסוכנות הכתר, אבל ינפיקו בולים לכבוד המלכה, במבצע דומה, כמו דומיניקה, גרנדה, גרנדינס, סיירה ליאונה ועוד ועוד.

קטלוג „גיבונס" בחלקים

הקטלוג הבריטי הנודע „סטנלי גיבונס" פירסם רשימה של קטלוגים למדינות איזור, נוסף לשני הכרכים לבולי כל העולם, המופיעים מדי שנה.

ברשימה 26 יחידות ועוד כמה ספרים תימטיים, ואלה הקטלוגים: אוסטרליה וסביבתה; קפריסין, גיברלטר ומלטה; המזרח הרחוק; ניו־זילנד וסביבתה; אוסטריה והונגריה; בלקן: בנלוקס; צ'כוסלובקיה ופולין; צרפת; גרמניה, איטליה ושווייץ; ספרד ופורטוגל; ברית־המועצות; סקנדינביה; 3 כרכים לאפריקה העצמאית; מרכז אמריקה; מרכז אסיה; סין; יפאן וקוריאה; המזרח התיכון; דרום אמריקה; דרום מזרח אסיה; ארצות הברית; חברי העמים הבריטיים.

האחרון עולה בבריטניה 17.95 סטרלינג ואולם יש קטלוגים גם ב־5־4 סטרלינגים.

„אקספו 86"

לכבוד התערוכה העולמית „אקספו 86" המתקיימת בוואנקובר שבקנדה, החלו מופיעים בולים מיוחדים ויתכן שתהיה זו בעיה להנפקה המנוית. „אקספו 86" היא בנושא העולם בתנועה, בה מציגים טכנולוגיות וחידושות בתחומי התקשורת. משתתפות בתערוכה יותר מ־80 מדינות ואם הם וחלילה ינפיקו בכל אחת מהן בולים לכבוד „אקספו 86" ואת נוסף ל„אמריפקס 86" והמלכה בת ה־60 והמלכה האם בת ה־85, כי אז נוצף השנה בבולים יותר מאי פעם.

למלכה האם – מיסה מיוחדת

הבולים הרבים שהוקדשו למלכה האם גוצלו למסדרות נוספות, כך שיחייבו את האספנים לאסוף גם את מיני הוואריאציות, כמו הדפס רכב על בולי איי וירג'יניה לרגל טיסה מיוחדת וקו תעופה חדש למיאמי.